

На основу чл.61 Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.Гласник РС“ бр. 88/2017 и 27/2018 - др.закон) и чл.10. Закона о средњем образовању и васпитању („Сл.Гласник РС“, бр. 55/2013 и 101/2017) и чл-73 Статута Стручне хемијске и текстилне школе (дел.бр. 321 од 28.3.2018.године), Школски одбор на седници одржаној дана 29. 06. 2026. године, донео је

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

за период 2026 – 2030. године

Шабач, јун 2026. године

Садржај

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА:	7
1. УВОДНИ ДЕО	9
1.1. ПРОФИЛ ШКОЛЕ	9
1.1.1. Историјат школе	9
1.1.2. Школа данас	9
1.1.3. Реч директора	10
1.1.4. Материјално-технички услови	10
1.1.5. Опрема и наставна средства	13
1.2. Циљеви школског програма	14
2. ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ СРЕДЊЕГ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА	19
2.1. Циљеви и општи исходи средњег образовања и васпитања	19
2.2. Остваривање образовања и васпитања	21
2.2.1. Облици образовно-васпитног рада	21
2.3. Праћење, вредновање и оцењивање рада ученика	22
2.3.1. Оцењивање изборних предмета	22
2.3.2. Критеријуми оцењивања	22
2.3.3. Оцене из владања	24
2.3.4. Поступак изрицања васпитних и васпитно -дисциплинских мера ученицима због неоправданог изостајања са наставе	24
2.3.5. Праћење напредовања ученика	25
2.3.6. Испити	26
2.4. Матурски и завршни испити	28
2.4.1. Матурски испит-Техничар за заштиту животне средине	28

2.4.2. Матурски испит - Хемијски лаборант	30
2.4.3. Завршни испит модни кројач.....	31
3. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА И ЈЕЗИК НА КОМ СЕ ОСТВАРУЈУ	34
4. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ, МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА	35
4.1. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ХЕМИЈСКУ И ФАРМАЦЕУТСКУ ТЕХНОЛОГИЈУ	35
4.2. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	39
4.3. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ШТАМПЕ	43
4.4. План наставе и учења: ФРИЗЕР.....	47
4.5. План наставе и учења: МОДНИ КРОЈАЧ.....	51
4.6.План наставе и учења: ПЕДИКИР-МАНИКИР	54
4.7. План наставе и учења: ХЕМИЈСКИ ЛАБОРАНТ.....	58
4.8. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	61
(стари).....	61
5. ПРОГРАМИ РАДА	64
5. 1. Програми секција	64
5.1.1. Музичка секција.....	65
5.1.2. Библиотечка секција.....	66
5.1.3. Драмска секција	67
5.1.4. Еколошка секција	68
5.1.5. Историјска секција	69
5.1.6. Кошаркашка секција	70
5.1.7. Кројачка секција	71
5.1.8. Ликовна секција.....	71

5.1.9. Литерарна секција	72
5.1.10. Одбојкашка секција	73
5.1.11. Планинарска секција	74
5.1.12. Секција „Ученичка компанија“	75
5.1.13. Рецитаторска секција	76
5.1.14. Секција „Занимљива наука“	77
5.1.15. Секција „Уради сам“	80
5.1.16. Фолклорна секција.....	82
5.1.17. Секција личних услуга	83
5.1.18. Стонотениска секција.....	84
5.2. Програми осталих активности	89
5.2.1. Програм активности којима се развија способност за решавање проблема, комуникација, тимски рад, самоиницијатива и подстицање предузетничког духа	89
5.2.2. Програм безбедности и здравља на раду.....	92
5.2.3. Програм додатне подршке ученицима	94
5.2.4. Програм допунске, додатне, припремне наставе и такмичења.....	96
5.2.5. Програм дуалног образовања	98
5.2.6. Програм заштите животне средине	101
5.2.7. Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања .	103
5.2.8. Програм здравствене заштите	107
5.2.9. Програм излета и екскурзија	110
5.2.10. Програм индивидуалног образовног плана	116
5.2.11. Програм каријерног вођења и саветовања	118
5.2.12. Програм културне активности школе.....	122
5.2.13. Програм подршке инклузији Рома.....	125

5.2.14. Програм превенције осипања и подршке ученицима	126
5.2.15. Програм превенције ризичних облика понашања	130
5.2.16. Програм промоције и маркетинга школе	131
5.2.17. Програм рада одељењске заједница	133
5.2.18. Програм рада одељењских већа	137
5.2.19. Програм рада одељењског старешине	139
5.2.20. Програм сарадње са локалном самоуправом и друштвеном средином	143
5.2.21. Програм сарадње са породицом	146
5.2.22. Програм социјалне заштите ученика	149
5.2.23. Програм стицање знања и вештина матураната за потребе одбране земље у условима ванредног и ратног стања	151
5.2.24. Програм стручног усавршавања наставника	152
5.2.25. Програм унапређења васпитно образовног рада	155
5.2.26. Програм школског спорта и спортских активности	157
5.2.27. Ученичке организације	159
6. РАД СТРУЧНИХ ОРГАНА И СЛУЖБИ	161
6.1. Ненаставно особље	161
6.1.1. Радници на одржавању хигијене и радници на одржавању школског објекта	161
6.1.2. Рачуноводство школе	162
6.1.3. Секретар школе	163
6.2. Органи управљања и руковођења	165
6.2.1. Програм рада директора школе	165
6.2.2. Програм школског одбора	171
6.3.1. План и програм рада библиотекара и библиотеке	174
6.3.2. Програм рада Наставничког већа	176

Школски програм 2026-2030.

6.3.3. Програм рада организатора практичне наставе.....	177
6.3.4. Програм рада Педагошког колегијума	177
6.3.5. Програм рада Стручног актива за развојно планирање.....	178
6.3.6. Програм рада стручних већа.....	180
6.3.7. Програм рада школског педагога.....	181
6.3.8. Програм рада школског психолога	184
6.3.9. Програм рада Савета родитеља.....	186
7. АКТИВ ЗА РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	188
8. ЕВАЛУАЦИЈА.....	189

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА:

1. Закон о основама система образовања и васпитања („ Службени гласник РС“, број 88/2017, 27/2018- др. Закон, 10/2019, 6/2020 и 129/2021);
2. Закон о средњем образовању и васпитању („ Службени гласник РС“, број 55/2013, 101/2017, 27/2018-др.закон, 6/2020, 52/2021 и 129/2021);
3. Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника („ Службени гласник РС “, бр.22/2005,51/2008, 88/2015,105/2015 и 48/2016);
4. Правилник о евиденцији у средњој школи („ Службени гласник РС “, бр.56/2019),
5. Правилник о јавним исправама које издаје средња школа („ Службени гласник РС “, бр.56/2019) ;
6. Закон о уџбеницима и другим наставним средствима („ Сл. гласник РС “, бр. 27/2018) и Правилник о плану уџбеника за стручне предмете у стручним школама („Сл. Гласник РС – Просветни гласник“, бр.6/2016) ;
7. Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („ Службени гласник РС “, бр. 30/2010) и Правилник о изменама и допунама Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („ Сл. гласник РС “, бр. 104/2020) ;
8. Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању („ Службени гласник РС “, бр. 82/2015 и 59/2020)
9. Правилник о педагошкој норми свих облика образовно-васпитног рада наставника и стручних сарадника у средњој школи и Правилник о допуни Правилника о педагошкој норми свих облика образовно-васпитног рада наставника и стручних сарадника у средњој школи („Службени гласник РС – Просветни гласник“ број 1/92, 23/97, 15/2019 и 2/2000) ;
10. Правилник о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничком школама, „Службени гласник СРС – Просветни гласник“ бр.6/90, 4/91, 7/93, 17/93, 1/94, 2/94, 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06 и 12/06, 8/08,1/09, 3/09, 11/2013, 11/2016, 13/2018,15/2019 и 15/2020) ;
11. Правилник о изменама Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада хемија, неметали и графичарство („ Службени гласник РС - Просветни гласник“ бр.11/2014 и 12/2015) ;

12. Правилник о наставном плану и програму општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада хемија, неметали и графичарство („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 14/2018, 7/2019, 12/2020, 11/2021 и 9/2021);
13. Правилник о наставном плану и програму стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада хемија, неметали и графичарство („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 14/2018, 7/2019, 9/2019, 12/2020, 1/2021, 9/2021 и 2/2022) ;
14. Правилник о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада остало-личне услуге („Сл. гласник РС -Просветни гласник“ бр.4/93,5/02,13/02,3/07,23/07, 7/2013, 11/2013 и 14/2013);
15. Правилник о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада остало – личне услуге („ Сл. гласник РС – Просветни гласник “, бр.14/2019 и 11/2021);
16. Правилник о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада остало – личне услуге („ Сл. гласник РС - Просветни гласник “, бр.14/2019, 11/2021 и 2/2022) ;
17. Правилник о наставном плану и програму стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада текстилство и кожарство („ Сл. Гласник РС – Просветни гласник “, бр. 5/2017, 4/2018, 4/2019, 14/2020 и 2/2022) ;
18. Правилник о наставном плану и програму општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада текстилство и кожарство („ Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 7/2015, 12/2015, 11/2016, 5/2017, 4/2018, 13/2018, 4/2019, 12/2020 и 10/2021) ;
19. Правилник о Програму стручне матуре и завршног испита („Сл.гласник РС – Просветни гласник“, бр. 1/2018)
20. Правилник о програму рада свих облика стручних сарадника („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2012 и 6/2021) ;
21. Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, бр. 109/2021).

1. УВОДНИ ДЕО

1.1. ПРОФИЛ ШКОЛЕ

<i>Пун назив школе</i>	<i>Стручна хемијска и текстилна школа</i>
<i>Адреса</i>	<i>Хајдук Вељкова 10, Шабац</i>
<i>Телефон</i>	<i>015/352-730, 015/352-766,</i>
<i>Web-site</i>	<i>www.hem-tex-skola.edu.rs</i>
<i>E-mail</i>	<i>hemtexskola@eunet.rs</i>
<i>Дан школе</i>	<i>28. јун</i>
<i>Језици који се уче у школи</i>	<i>Енглески језик</i>
<i>Број смена у школи</i>	<i>Настава се изводи у две смене</i>

1.1.1. Историјат школе

Стручна хемијска и текстилна школа у Шапцу почела је са радом 1947. године одлуком Министарства лаке индустрије Владе ФНРЈ актом бр.3767 од 29.06. 1947. године као Индустријска школа са хемијским и металским смером. Први План и програм израдило је Министарство лаке индустрије и имао је два дела: теоријски и практични. Индустријска школа је била трогодишња, интернатског типа. Од 1959. године школа добија нову зграду, лабораторије и радионице тако да прераста у Средњу техничку школу. Од тада школа функционише као средња стручна школа са малим променама у подручјима рада и образовним профилима.

1.1.2. Школа данас

Школа је верификована за обављање делатности средњег образовања и васпитања за наведене образовне профиле решењима Министарства просвете број 022-05-223/94-03 од 6.4.1994, 022-5-223/94-03 од 7.9.1999. и 022-5-223/94-03 од 8.3.2006. године. Школа је уписана у судски регистар код Трговинског суда у Ваљеву број регистарског улошка је 5-141-00 од 15.7.2003.године.

Решењем Министарства просвете број 022-5-00223/94-03 од 14.04.2009. године школа је добила сагласност за обављање проширене делатности у подручју рада Текстилство и кожарство, а решењем број 022-05-0023/94-03 од 19.11.2010. верификацију за образовни профил педикир-маникир у подручју рада Личне услуге.

Решењем Министарства просвете и науке број 022-05-00223/94-03 од 06.03.2012. године школа је добила верификацију за образовни профил техничар за рециклажу- оглед у

подручју рада геологија, рударство и металургија и хемија, неметали и графичарство у четворогодишњем трајању.

Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 022-05-223/94-03 од 09.06.2020. године школа је добила верификацију за образовни профил техничар за хемијску и фармацеутску технологију.

Решењем Министарства, просвете, науке и технолошког развоја број 022-05-223/94-03 од 09.06.2021. године школа је добила верификацију за образовни профил фризер у трогодишњем образовању.

1.1.3. Реч директора

Стручна хемијска и текстилна школа, Шабац је школа са различитим образовним профилима која нуди стицање квалитетног знања кроз наставне и ваннаставне активности. У складу са тим у претходној школској години ми смо, као и ранијих година успешно припремали ученике за виши степен обрзовног процеса, подстицали креативност и лични развој ученика и наставника и неговали свест о правима и одговорностима, а такође оспособљавали и за самосталан рад. Следили смо визију напредовања школе у правцу развоја, увођења система квалитета, остваривања сарадње са социјалним партнерима и праћења њихових потреба за кадровима уз иновирање постојећих и развијање нових образовних профила.

Приоритет и у наредном периоду је да школа постане интересантна и занимљива за ученика, а инспиративна за наставника. Желимо да створимо модерну и савремену школу, са развијеном тимском структуром рада, која поред добре опремљености, акценат ставља на развој људских ресурса. Планирајући развој школе у наредном периоду, трудимо се да будемо иновативни, али и реални и да не изневеримо очекивања свих оних који верују у нас.

Влада Кекић, директор

1.1.4. Материјално-технички услови

Школски простор и објекти

бр.	Намена просторија	бр. Просторија	Површина у m ²	опремљеност	
				задовољава	лоша
1.	Учионице опште намене	11	551,81	да	
2.	Радионица за кројаче	1	72,68	да	
3.	Кабинети	6	331,84	да	
4.	Припремна одељења	3	39,17	да	
5.	Лабораторије	3	335,27	да	
6.	Салони	3	58,2	да	
7.	Фискултурна сала	1	486,29	да	
8.	Библиотека	1	98,4	да	
9.	Остале просторије	57	822,15		да
укупно		86	2795,81	8	1

Школско двориште је заједничко са Високом школом струковних студија ,обухвата велику зелену површину , али већи део године је поплављено, а такође и спортски терени.Спортски терен је очишћен и припремљен за асфалтирање.Градској управи Шабац упућен је захтев за одобрење новчаних средстава за асфалтирање терена. Вода у доњем делу дворишта где су спортски терени је подземна и то је проблем целе локације тог дела града, а парк испред школе је поплављен због попуцалих водоводних цеви фабрике ,које нико не поправља, а „Енергетика“ не може да прекине довод воде за фабричке погоне који су иза школе. Проблем је дугогодишњи и решење не зависи од школе.

Учионице, лабораторије, кабинети, салони и радионице

бр.	Назив објекта	бр. Прост.	Ниво опремљености	Површина
1.	Учионице	11	Класична опрема	551,81м ²
2.	Кабинет информатике	1	Добра опремљеност	46,61м ²
3.	Кабинет за физику	1	Добра опремљеност	72,68м ²
4.	Кабинет за мултимед.наст.	1	Добра опремљеност	46,61м ²
5.	Технолошки кабинет	1	Добра опремљеност	46,61м ²
6.	Еколошки кабинет	1	Добра опремљеност	46,61м ²
7.	Кабинет за стране језике	1	Добра опремљеност	46,61м ²
8.	Лабораторија за фармац.	1	Добра опремљеност	96,38м ²
9.	Лабораторија за екологе	1	Добра опремљеност	94,01м ²
10.	Лабораторија-комбин.	1	Средња опремљеност	49,52м ²
11.	Фризерски салон-мушки	1	Добра опремљеност	16,34м ²
12.	Фризерски салон-женски	1	Добра опремљеност	23,94м ²
13.	Салон за педикир-маникир	1	Нова опрема по нормативу	17,92м ²
14.	Радионица за кројаче	1	Добра опремљеност	72,68м ²
	Свега	24		1228.84м²

Објекти за физичко васпитање

бр.	Назив објекта	бр. Прост.	Ниво опремљености	Површина
1.	Фискултурна сала	1	Нова опрема по нормативу	309,15 м ²
2.	Бина	1	Нова опрема по нормативу	60,88 м ²
3.	Кабинет	1	Нова опрема по нормативу	22,50 м ²
4.	Свлачионица	2	Нова опрема по нормативу	22,50 м ²
5.	Купатило са туш кабинама	4	Добра опремљеност	22,05 м ²
6.	Тоалети и купатила	2	Добра опремљеност	22,50 м ²
7.	Ходник	1		30,16 м ²
8.	Спортски терени	3	Нису у функцији(плавно зем.	3000,0 м ²
	Свега	15		3490,19

Простор за припрему и стандард

бр.	Назив објекта	бр. Прост.	Ниво опремљености	Површина
1.	Припремно одељење	1	Задовољава	26,86м ²
2.	Припремно одељење-лаб.	1	Класична	11,20м ²
3.	Припрема за физику	1	Класична	13,70м ²
4.	Архив	1	Задовољава	13,32м ²
5.	Библиотека-читаоница	1	Добро опремљена	98,40м ²
6.	Ћачка кухиња	1	Класична	21,00м ²
7.	Друштвена просторија	1	Задовољава	8,40м ²
8.	Просторија за родитеље	1	Задовољава	13,70м ²
	Свега	8		206,64м²

Канцеларијски простор

бр.	Назив објекта	бр. Прост.	Ниво опремљености	Површина
1.	Наставничка канцеларија	1	Класична	89,91м ²
2.	Канцеларија директора	1	Класична	33,93м ²
3.	Канцеларија секретара	1	Класична	18,27м ²
4.	Канцеларија администрац.	1	Класична	17,40м ²
5.	Канцеларија педагога	1	Класична	17,40м ²
6.	Канцеларија рачуноводст.	2	Класична	22,40м ²
7.	Помоћно особље	1	Класична	13,32м ²
	Свега	8		212,63м²

Помоћни простор и ходници

бр.	Назив објекта	бр. Прост.	Ниво опремљености	Површина
1.	Радионица домара	1	Добро опремљена	38,22м ²
2.	Ходници и степеништа	12	Класична	550,97м ²
3.	Санитарни чворови	20	Класична	94,60м ²
4.	Котларница	1	Савремено опремљена	51,75м ²
5.	Одељење за вагу	1	Класична	17,20м ²
6.	Остало			125,62
	Свега	35		878,36м²

1.1.5. Опрема и наставна средства

Опремљеност наставним средствима се разликује у зависности од подручја рада и групе унутар подручја рада .

У подручју рада Хемија неметали и графичарство опремљеност наставним средствима се побољшава, средства су савременија , нарочито лабораторије имају опрему за највећи број вежби тј. анализа. Улажемо велике напоре, како личним средствима тако и у сарадњи са Локалном самоуправом и родитељима да обезбедимо сваке школске године неко ново наставно средство или постојеће да осавременимо.

У подручју рада Текстилство и кожарство опремљеност машинама за практичну наставу је изузетна јер смо се у протеклом периоду верификовали за проширену делатност у том подручју рада и у наредном периоду треба да будемо верификовани за образовни профил модни кројач.

У подручју рада Личне услуге опремљеност наставним средствима је сасвим добра, сваке школске године се набављају нова савремена средства за практичну наставу, као и пратећи декор салона. Опремљеност наставним средствима за остале предмете је задовољавајућа.

Опремљеност наставним средствима за општеобразовне предмете у свим подручјима рада је врло скромна ,мада се сваке године у зависности од могућности набави односно принове наставна средства за поједине предмете. То је само најнеопходнија опрема , али нам недостају савремена наставна средства.

Оцена опремљености:

- општеобразовни предмети средње опремљени;
- ужестручни предмети доста добро опремљени.

1.2. Циљеви школског програма

Школски програм има следеће циљеве:

- Квалитетно образовање и васпитање,
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе,
- Пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој ученика,
- Оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу,
- Развој мотивације за самостално учење и доношење одлука о даљем образовању током живота,
- Развој свести о себи и изражавање сопственог мишљења,
- Развој кључних стручних компетенција,
- Развој мотивације за примену здравих стилова живота,
- Развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине,
- Развој способности комуникације и сарадње са другима, хуманости али и способности за тимски рад уз неговање другарства и пријатељства,
- Развијање способности за улогу одговорног грађанина, поштовања права деце и људских права уопште,
- Развијање свести о државној и националној припадности,
- Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања.

Школски програм треба да допринесе:

1) остваривању циљева образовања и васпитања, односно оствривањем Школског програма оствариће се следећи циљеви:

1. развој кључних компетенција неопходних за даље образовање и активну улогу грађанина за живот у савременом друштву;
2. оспособљавање за самостално доношење одлука о избору занимања и даљег образовања;
3. свест о важности здравља и безбедности;
4. оспособљавање за решавање проблема, комуникацију и тимски рад;
5. поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавања различитости;
6. развој мотивације исамоиницијативеза учење, оспособљавање за самостално учење, способност самовредновања и изражавања сопственог мишљења;
7. пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
8. развој свести о себи, стваралачких способности и критичког мишљења;
9. развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
10. развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике;
11. развијање позитивних људских вредности;
12. развијање компетенција за разумевање и поштовање људских права, грађанских

слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

13. развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине.

Савремено образовање мора, поред академских и стручних знања и вештина, да обезбеди развој кључних компетенција.

Кључне компетенције представљају скуп интегрисаних знања, вештина и ставова који су потребни сваком појединцу за лично испуњење и развој, укључивање у друштвени живот и

запошљавање.

Остваривањем садржаја Школског програма очекује се развијање следећих кључних компетенција за целоживотно учење:

1. Компетенција комуникације на српском (или матерњем) језику

Ученик је у стању да разуме, користи и критички размишља о идејама, чињеницама, осећањима и ставовима које изражавају други на српском језику у усменом и писаном облику.

У стању је да изрази и тумачи сопствене мисли, ставове, осећања у усменом и писаном облику

на српском језику. Ученик користи српски језик да би учествовао у различитим друштвеним и

културним ситуацијама на примерен, конструктиван и креативан начин.

2. Компетенција комуникације на страном језику

Ученик је у стању да разуме, користи и критички размишља о идејама, чињеницама, осећањима и ставовима које изражавају други на страном језику у усменом и писаном облику.

У стању је да изрази и тумачи сопствене мисли, ставове, осећања у усменом и писаном облику

на страном језику. Ученик користи страни језик да би учествовао у различитим друштвеним и

културним ситуацијама на примерен, конструктиван и креативан начин;

3. Математичка компетенција

Ученик је у стању да користи, опише и објасни математичке појмове и процедуре, предвиди појаве, доноси математички засноване одлуке и решава проблеме у различитим ситуацијама. Ученик може да идентификује и разуме улогу коју математика има у савременом

животу и активно, конструктивно и критички учествује у животу заједнице и доприноси њеном

развоју.

4. Научно-технолошка компетенција

Ученик је у стању да користи и примењује знање и научне методе при препознавању научних проблема, формулише научна објашњења појава и изводи на чињеницама засноване закључке о научно релевантним питањима. Ученик разуме науку као

најзначајнији облик људског сазнања и делатности за развој друштва, поседује свест о начинима на који наука и технологија обликују живот у савременом друштву и разуме

колико

је важно имати одговоран однос према употреби научних достигнућа за данашње и будуће генерације.

5. Компетенција за решавање проблема

Ученик је у стању да препозна, разуме и реши проблемске ситуације у којима решење није видљиво на први поглед, користећи знања и вештине стечене из различитих предмета. Решавање проблема подразумева и спремност ученика да се ангажује и конструктивно и промишљено допринесе решавању проблема са којима се суочава заједница којој припада.

6. Информатичка компетенција

Ученик компетентно и критички користи технологије информационог друштва у разноврсним ситуацијама и активностима да би остварио личне циљеве и активности, конструктивно и промишљено учествовао у животу заједнице.

7. Компетенција за учење

Ослањајући се на претходна знања и искуства, ученик је у стању да организује учење, самостално или у групи, на ефикасан начин и у складу са сопственим потребама. Ученик је

свестан начина на који учи и расположивих ресурса за учење (књиге, интернет, друге особе

итд.), мотивисан је да учи, може да управља процесом учења и превазилази тешкоће са којима

се суочава током учења.

8. Компетенција за одговоран однос према здрављу

Ученик је свестан, краткорочних и дугорочних, последица понашања које угрожава физичко и ментално здравље особе, има изграђене здраве животне стилове и спреман је да се

понаша у складу са њима.

9. Компетенција за управљање сопственим понашањем и спремност за акцију

Ученик је у стању да идеје преточи у акцију. То подразумева критичко мишљење, креативност, иновативност и преузимање ризика, као и способност планирања и управљања

активношћу – било самостално или у оквиру тима ради – ради остварења циљева. Ученик разуме контекст у коме се одвијају активности, уме да се усклади са њим и искористи могућности које се нуде.

10. Социјална компетенција (сарадња, тимски рад)

Ова врста компетенције омогућава ученицима да делотворно и конструктивно учествују у друштвеном животу, не угрожавајући интересе, потребе, осећања, права других,

чиме се јача друштвена кохезија у Србији. Ученик уме да сарађује и тимски ради на решавању

проблема, који су од значаја за њега и ширу друштвену заједницу.

11. Грађанска компетенција за живот у демократском друштву

Ученик разуме основне појмове, институције, процедуре, принципе и вредности демократског друштва, свестан је места и улоге грађанина за развој и одржање демократског

друштва, разуме изазове са којима се суочава савремено друштво и држава и спреман је да активно и конструктивно учествује у различитим сферама друштвеног живота.

12. Културна компетенција

Ученик разуме значај који култура има за развој и просперитет појединца и друштва, у стању је да интерпретира културна дела и повеже их са својим личним искуством да би га осмислио и обогатио. Ученик разуме значај креативног изражавања идеја, мисли, осећања у

различитим медијима (музика, књижевност, извођачке и визуелне уметности).

13. Компетенција за одрживи развој

Ученик има свест да задовољење потреба садашњице не сме да угрози могућност будућих генерација да задовоље своје потребе, свестан је важности очувања животне околине

и спреман је да се ангажује на конструктиван и креативан начин у очувању животне околине

кроз самосталну активност и укључивање у различите друштвене акције.

Имајућу у виду карактеристике образовног система у Србији и контекста у којем он функционише Школски програм треба да допринесе развоју и општих и међупредметних компетенција. Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама,

развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању проблема и задатака, неопходне су свим ученицима за лично остварење и развој, као и укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за

целоживотно учење.

Опште /међупредметне компетенције за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања у делу општеобразовних предмета су:

- 1) компетенција за целоживотно учење;
- 2) комуникација;
- 3) рад са подацима и информацијама;
- 4) дигитална компетенција;
- 5) решавање проблема;
- 6) сарадња;
- 7) одговорно учешће у демократском друштву;
- 8) одговоран однос према здрављу;
- 9) одговоран однос према околини;
- 10) естетичка компетенција;
- 11) предузимљивост и предузетничка компетенција.

С обзиром на нови концепт наставе и учења (наставу оријентисану на исходе и процесе учења), реализовањем садржаја Школског програма омогућено је се да се образовни

рад у школи организује тако да се највећи део одвија у школи, током часова и ваннаставних активности.

Школски програм, његови садржаји, активности наставника и ученика и свих актера образовања омогућавају да се реализује нови приступ настави усмереној на учење.

Новине у настави усмереној на учење и процес учења огледају се у томе да је :

1. настава је усмерена на учење и ученика;

2. учење се у највећој мери одвија у школи, као подстицајној средини, током наставних и ваннаставних активности;
3. учење је прилагођено узрасним и личним образовним потребама ученика и остварује се кроз сталну интеракцију ученика и наставника, ученика и ученика;
4. учење је усмерено на остваривање исхода и стандарда постигнућа ученика и развој њихових компетенција (међупредметне и предметне). Садржаји предметних наставних програма су инструмент за остваривање исхода и стандарда постигнућа ученика и развој њихових компетенција;
5. ученици су субјекти сопственог процеса учења, а не објекти наставе. Ученици ће постепенопреузмати одговорност за сопствено учење и развијати саморегулисано учење. Код ученика треба подржавати и оснаживати вештине и мотивацију за учење и усвајање знања, усмеравати их да постепено буду спремни да предузму одговорност за сопствено учење, односно да њиме сами руководе;
6. наставници тимски планирају, организују и воде процес учења, прате и вреднују његове резултате, преиспитују сопствену праксу, мењају је и унапређују;
7. наставници, стручни сарадници и директори школа припремају школски програм и годишњи план рада школе у складу са наставом усмереном на ученика, учење и развијање компетенција;
8. наставници, стручни сарадници и директори школа оспособљени су за унапређивање педагошке праксе, за приступ настави усмереној на учење, ученика и развој његових компетенција остваривањем исхода и стандарда постигнућа.

2. ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ СРЕДЊЕГ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

2.1. Циљеви и општи исходи средњег образовања и васпитања

Образовање и васпитање се остварује са циљем да сваком ученику омогући једнако право и доступност образовања и васпитања без дискриминације и издвајања по основу пола, социјалне, културне, етничке, религијске или друге припадности, месту боравка, односно пребивалишта, материјалног или здравственог стања, тешкоћа и сметњи у развоју и инвалидитета, као и по другим основама, а циљеви и општи исходи средњег образовања и васпитања обухватају:

- Развој кључних компетенција неопходних за даље образовање и активну улогу грађанина за живот у савременом друштву;
- Развој стручних компетенција неопходних за успешно запошљавање;
- Оспособљавање за самостално доношење одлука о избору занимања и даљег образовања;
- Свест о важности здравља и безбедности, укључујући и безбедност и здравље на раду;
- Оспособљавање за решавање проблема, комуникацију и тимски рад;
- Поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавања различитости;
- Развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, самоиницијативе, способност самовредновања и изражавања сопственог мишљења.

Мисија средњег стручног образовања и васпитања је да обезбеди могућности и услове ученику да стекне знања, вештине и ставове, односно кључне и стручне компетенције, ради ефикасног укључивања у свет рада и наставак школовања. Како би остварило те задатке, стручно образовање треба да буде функционалан, ефективан, рационалан и флексибилан систем, широко детерминисан и доступан свима, да одговори на тренутне и будуће потребе тржишта рада, развоја друштва у целини и да припреми појединца да се стално током живота усавршава и учи. Остварујући ову мисију, стручно образовање доприноси стварању друштва заснованог на знању а модел дуалног образовања, развијање предузимљивости, иновативности и креативности, што јесу темељи укупног одрживог развоја друштва у целини.

Начини остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа ће се заснивати на:

1. Планирање наставе у складу са резултатима иницијалних тестирања заснованих на исходима и стандардима и по потреби, усклађивањем критеријума оцењивања кроз индивидуализирану и диференцирану наставу.

2. Анализама циљева, исхода и стандарда образовања по стручним већима и у складу са тим, одабиром адекватних наставних метода и техника, као и критеријума вредновања постигнућа.
3. Применама савремене наставне технологије и дигиталних наставних ресурса и метода које подстичу корелацију садржаја, разумевање, примену и комуникацију међу ученицима.
4. Развоју практичних облика наставе, наставе са елементима кооперативног учења и значајнијим укључивањем социјалних партнера у реализацију наставних и ваннаставних активности, а све с циљем већег обухвата образовних профила дуалним образовањем.
5. Навођењем и описивањем остваривања стандарда и исхода за сваки наставни предмет и евалуацији и самоевалуацији наставних и ваннаставних активности.
6. Развијању општих међупредметних компетенција и јачању васпитне улоге школе кроз сарадњу са породицом, локалном заједницом и социјалним партнерима.
7. Организовању редовне наставе, допунске, додатне и припремне наставе, као и ваннаставних активности у складу са општим принципима средњег образовања

Наставни план и програм се остварује кроз:

- редовну наставу (кроз обавезне наставне предмете – општеобразовни предмети; стручне предмете – теорија, вежбе, практична настава, настава у блоку; и изборне наставне предмете)
- остале обавезне облике образовно-васпитног рада (час одељењског старешине, додатна настава, допунска настава)
- факултативне ваннаставне активности (екскурзије, излети, студијска путовања, слободне активности ученика – секције, културна и јавна делатност школе).

Часови редовне наставе, осталих обавезних облика образовно-васпитног рада, факултативне ваннаставне активности се изводе у учионицама школе, школској радионици, фабрикама и предузећима.

2.2. Остваривање образовања и васпитања

Образовно-васпитни рад обухвата наставне и ваннаставне активности у којима се остварује програм образовања и васпитања и постижу прописани циљеви и стандарди постигнућа, у складу са Законом.

Образовно-васпитни рад се остварује у току школске године која почиње 1. септембра а завршава се 31. августа. Школска година се реализује у два полугодишта. Време, трајање и организација образовно-васпитног рада и школских распуста утврђује се школским календаром који доноси министар, сваке године, до 1. јуна за наредну школску годину.

Рад у школи одвија се у две смене, од 7³⁰ – 19²⁵ часова: пре подне и после подне. Пре подне наставу похађају први и четврти разред, а поподне други и трећи.

Један од развојних циљева Школе је прелазак на једносменски рад, како ради економских, тако и ради јачања васпитне улоге школе.

Теоријска настава се изводи, по правилу, у одељењу до 30 ученика, групи, а у складу са наставним планом и програмом.

Настава вежби и вежби у блоку и практичне наставе се изводи: у кабинету, лабораторији, салону, радионици, у другој установи или организацији. Време, начин и услови за остваривање вежби и вежби у блоку, ван просторија школе, утврђују се уговором.

2.2.1. Облици образовно-васпитног рада

Садржаје програма је неопходно реализовати савременим наставним методама и средствима. У оквиру сваке програмске целине, ученике треба оспособљавати за: самостално проналажење, систематизовање и коришћење информација из различитих извора (стручна литература, интернет, отворени образовни ресурси, часописи, уџбеници); визуелно опажање, поређење и успостављање веза између различитих садржаја (нпр. повезивање садржаја предмета са свакодневним искуством, садржајима других предмета и др.); тимски рад; самопроцену; презентацију својих радова и групних пројеката и ефикасну визуелну, вербалну и писану комуникацију. Битно је ангажовати ученике у складу са њиховим могућностима. Садржаје програма је неопходно реализовати савременим наставним методама и средствима.

Наставници, по наставним плановима и програмима, користе следеће облике рада: фронтални облик рада, индивидуални облик рада, групни облик рада, рад у пару, дебату, конбинован облик рада. Методе рада су следеће: метода усменог излагања-монологска (описивање, причање или приповедање, предавање); метода разговора - дијалогска; рад на тексту; демонстрација; лабораторијска демонстрација; експериментална метода; посматрање; рад са картом; метода писмених или графичких радова - решавање задатака; метода практичног рада.

2.3. Праћење, вредновање и оцењивање рада ученика

Праћење напредовања ученика се одвија на сваком часу, свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а оцењивање ученика се одвија у складу са Правилником о оцењивању (формативно и сумативно, узимајући у обзир индивидуалне карактеристике ученика). Ученике треба оспособљавати и охрабrivати да процењују сопствени напредак у остваривању задатака предмета, као и напредак других ученика уз одговарајућу аргументацију.

Приликом оцењивања, наставник би требало да се држи следећих показатеља:

- објективност (држати се унапред договорених критеријума),
- јасноћа (сваком ученику јасно је образложена оцена и критеријум је једнако прописан за сваког наставника и сваки предмет),
- информативност (ученици знају какве су им погрешке),
- јавност (ученици знају када ће бити оцењивани и шта ће бити оцењивано, распоред писмених провера објављен на сајту школе и огласној табли у школи),
- благовременост (ученици на време добијају повратне информације да би могли да поправе оцене),
- редовност,
- инструктивност (ученици тачно знају шта је важно, како могу да добију добру оцену),
- разноврсност (и писмено и усмено оцењивање),
- аналитичност (ученицима је јасно шта све улази у оцену и колико је шта важно).

2.3.1. Оцењивање изборних предмета

Изборни предмети су Грађанско васпитање и Верска настава - православни катихизис. Изборни предмети се оцењују описно.

Ученик који похађа Грађанско васпитање може бити оцењен у категоријама „Успешан“ и „Веома успешан“. Ученик који похађа Верску наставу може бити оцењен у категоријама „Истиче се“, „Добар“ и „Задовољава“.

Остали изборни предмети предвиђени Програмом оцењују се бројчаном оценом по утврђеним критеријумима.

2.3.2. Критеријуми оцењивања

Када је у питању однос ученик-наставник и школска клима, полазимо од уверења да је оно што ученици, а нарочито адолесценти уважавају код доброг наставника следеће:

☐ да им је јасно саопштен критеријум оцењивања још у септембру, тј. да знају колико пута ће бити оцењивани, којим обликом испитивања ће добити оцену, да ли ће се вредновати активност на часу, да ли ће се и како вредновати израда домаћих задатака, треба да знају колико ће оцена добити у сваком полугодишту и треба да знају како ће се оцене закључивати на крају полугодишта и краја године.

Школски програм 2026-2030.

- ☐ да се критеријум не мења током године
- ☐ да су оцене јавне, дате у учионици а не у наставничкој канцеларији,
- ☐ да су им оцене образложене у смислу где су погрешили и како да се исправе, тј. да добијају правовремене повратне информације (правовременост се односи поготово на писмено оцењивање где добијање оцене са теста не сме да се чека дуже од недељу дана) и
- ☐ да оцене могу да се поправе (ово је ученицима врло битно и даје им могућност да исправе грешке и боље науче градиво).

Када се формира критеријум оцењивања треба водити рачуна о задацима наставе, садржају плана и програма и о Правилнику о оцењивању. У одређивању нивоа усвојености садржаја можемо се послужити Блумовом таксономијом нивоа знања.

Садржај образложене оцене, компетенције знања			Корелација са оценом
Базични (основни ниво), око 80-90% ученика једног одељења	Блумова таксонометрија	Присећање или препознавање информација која је учена; интерпретирање; демонстрирање разумевања материјала; трансформисање; реорганизација.	Корелација са оценом довољан (2)
	Закон (извод из закона)	Оцену довољан 2 добија ученик: 1. који је <u>усвојио основна знања</u> , умења и вештине, а према програму предмета. 2. чија су знања, умења и вештине <u>на нивоу репродукције уз наставникову помоћ</u> , односно који испољава <u>тешкоће при анализирању чињеница</u> , података њиховом <u>уопштавању и закључивању</u> ; има склоност <u>ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању</u> ; има <u>тешкоће у усменом и писменом изражавању</u> ; испољава <u>несналажење у новим ситуацијама</u> ; 3. који је овлада опредвиђеним психомоторним вештинама и умењима у руковању средствима и техникама рада <u>уз помоћ наставника</u>	
Средњи ниво, око 50-60% ученика једног одељења	Блумова таксонометрија	Употреба информација у решавању проблема; критичко мишљење; идентификовање разлога и мотива; извођење закључака који се заснивају на одређеним подацима; анализирање закључака да би сеутврдило да ли се заснивају на доказима.	Корелација са оценом добар (3) и врло добар (4)
	Закон (извод из закона)	Оцену добар 3 добија ученик: 1. који је у <u>целини усвојио</u> основна знања, умења и вештине, и половину проширених знања, умења и вештина а према програму предмета. 2. чија су знања, умења и вештине <u>на нивоу самосталне репродукције и разумевања уз наставникову помоћ</u> , односно на нивоу <u>могућности</u> ученика да <u>схвати значење</u> научених садржаја, објашњава и да их повезује; <u>уочава битно</u> , а у ситуацијама анализа, апстраховања и закључивања <u>захтева посебно залагање наставника и додатну помоћ</u> ; има тешкоћа у брзом и течном усменом и писменом изражавању. 3. који је овладао предвиђеним психомоторним вештинама и умењима у руковању средствима и техникама рада на нивоу примена	
	Закон (извод из закона)	Оцену врло добар 4 добија ученик: 1. који је у <u>целини усвојио основна знања</u> , умења и вештине, и <u>усвојио више од половине проширених</u> односно <u>продубљених знања</u> , умења и вештина а према програму предмета. 2. чија су знања, умења и вештине <u>на нивоу самосталне репродукције, разумевања и промене, критички анализира</u> постојеће чињенице и <u>формулише правила</u> , лако се <u>усмено и писмено изражава, испољава</u> активност на већини часова у <u>идејама, решењима на нов начин, самостално и уз помоћ</u> наставника <u>практично примењује</u> знања, умења и вештине у <u>истим и сличним ситуацијама</u> ; <u>испољава интересовање и упорност</u> у савлађивању предвиђених садржаја програма, који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу <u>самосталне примене</u> , односно који <u>уочава битно, лако разуме, закључује и репродукује</u> чињенице, дате информације и законитости.	
Виши	Блумова	Научно мишљење, дивергентно мишљење, оригинално мишљење, оригиналан	Корелација са

ниво, око 10-20% ученика једног одељења	таксонометрија	план,предлог, нацрт, оригинални склоп, решавање проблема који имају више тачних одговора, процењивање вредности идеја, изношење мишљења, примењивање стандарда.	оценом одличан (5)
	Закон (извод из закона)	Оцену одличан 5 добија ученик: 1. који је <u>у целини усвојио основна, проширена и продубљена</u> , знања умења и вештине, а према програму предмета. 2. чија су знања, умења и вештине <u>на нивоу разумевања и самосталне примене у сродним новим околностима, односно који уочава битно, лако издваја појединачно, опште и посебно ради уопштавања, логички повезује чињенице и појмове, самостално закључује на основу датих података, критички расуђује</u> , решава проблеме на нивоу <u>стваралачког мишљења</u> , поседује <u>богат речник</u> и лако <u>се садржајно изражава усмено и писмено</u> ; лако и брзо <u>примењује стечена знања</u> ; испољава <u>креативну активност</u> на већини часова тог предмета; <u>показује интересовање и самоиницијативу за проширење стечених знања и додатно самообразовање</u> . 3. који је овладао предвиђеним психомоторним вештинама и умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу самосталне примене	

2.3.3. Оцене из владања

Ученици се почетком школске године обавештавају да се владање ученика оцењује описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и да оцена утиче на општи успех. Упознати су са критеријумима оцењивања владања: редовност похађања наставе и извршавања школских обавеза, понашање ученика у складу са Правилником о правима, обавезама и одговорностима ученика (понашање у односу на друге ученике, запослене у школи, школску имовину). Приликом оцењивања владања сагледава се личност и понашање ученика у целини. Оцене из владања су: примерно (5); врло добро (4); добро (3); задовољавајуће (2); незадовољавајуће (1).

2.3.4. Поступак изрицања васпитних и васпитно -дисциплинских мера ученицима због неоправданог изостајања са наставе

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

За лакшу повреду обавеза ученика може да се изрекне васпитна мера – опомена, укор одељењског старешине или укор одељењског већа.

Опомена се изриче за неоправдано изостајање са наставе до 5 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика, које су дефинисане Статутом школе.

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Укор одељењског старешине изриче за неоправдано изостајање са наставе од 5 до 8 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика. Васпитну меру укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Укор одељењског већа се изриче за неоправдано изостајање са наставе од 9 до 16 часова у току школске године или друге лакше повреде обавезе ученика. Укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа. Гласање је јавно. Васпитна мера укор одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

За тежу повреду обавеза ученика може да се изрекне васпитно-дисциплинска мера - укор директора, укор Наставничког већа, искључење ученика из Школе, уз вођење васпитно-дисциплинског поступка.

За сваку васпитну или васпитно-дисциплинску меру ученику се изриче и одговарајућа мера друштвено-корисног или хуманитарног рада водећи рачуна о достојанству ученика и у складу са референтник правилником.

2.3.5. Праћење напредовања ученика

Напредовање ученика – њихових постигнућа из предмета и у укупном образовном раду као и равој емоционалних и социјалних аспеката - се континуирано прати од стране различитих актера и то: свакодневно, месечно, на класификационим периодима, годишње.

Ко?	Шта прати?	Када?
Наставник	- редовно вреднује и проверава знање, - примењује различите врсте /технике усмене и писмене провере знања, - прати усмену комуникацију на часу, - прати и бележи залагање и интересовање ученика, - утврђује индивидуалне потребе ученика, - прати примену стечених знања, - прати повезивање знања из различитих предмета у једну нову целину, - подстиче самопроцену напредовања код ученика, - обавештава родитеља о напредовању ученика и мерама за побољшање успеха; - прати напредовање од почетка до краја наставне године.	Свакодневно, месечно, периодично
Стручни сарадник	1. прати напредовање ученика и њихово постигнуће путем: - посета часу, - разговора са наставником, - разговора са родитељем, - разговора са учеником, - праћењем општег и појединачног успеха ученика по периодима оцењивања, 2. идентификовање ученика са тешкоћама	На класификационим периодима, периодично

	/талентованих, 3. прати социјалну интеракцију међу ученицима.	
Наставничко веће	Редовним извештавањем о постигнућима ученика по периодима оцењивања - прво тромесечје, полугодиште, треће тромесечје, крај наставне и школске године.	Нов, јан, апр, мај/јун, авг
Савет родитеља	Добија и разматра извештај о успеху ученика – на тромесечју, а на полугодишту и на крају школске године извештај о успеху и дисциплини.	Новембар, фебруар,април, август
Родитељи	Појединачно обавештење о успеху детета/ученика и информације о успеху одељења.	Нов, феб, апр
Одељењски старшина	Прати напредовање одељења и појединачних ученика кроз координацију рада Одељењског већа и сарадњу са родитељима, стручник сарадницима и ученицима.	Током године

2.3.6. Испити

Полагање испита у Школи регулисано је Правилником о роковима, организацији и начину полагања свих врста испита у Стручној хемијској и текстилној школи. У школи се полагају следећи испити: разредни испит; поправни испит; матурски испит; допунски испит и испит за ванредне ученике.

Разредни испит полаже ученик који из оправданих разлога није присуствовао настави више од једне трећине укупног годишњег броја часова, а оцењивањем се утврди да није остварио прописане циљеве, исходе и стандарде постигнућа у току савладавања школског програма. Ученици полагају разредни испит из предмета из кога није организована настава најмање за једну трећину укупног годишњег броја часова наставе. Разредни испит полаже се у јунском и августовском испитном року .

Поправни испит полаже ученик који на крају другог полугодишта или на разредном испиту има до две недовољне бројчане оцене из обавезних предмета или изборних који се бројчано оцењују. Ученик полаже поправни испит у августовском, а ученик завршног разреда у јунском и августовском испитном року. Редован ученик се упућује да понавља разред када на крају другог полугодишта има најмање 3 негативне оцене из обавезних предмета, када не приступи полагању разредног, односно поправног испита или га не положи. Ученик завршног разреда који не положи поправни испит завршава започето образовање у истој школи у својству ванредног ученика полагањем испита, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова које утврди школа.

Допунски испит се организује по потреби, у случају да је ученик-ца дошао из друге средње школе.

Матурски и завршни испит полагају сви ученици који су са позитивним успехом завршили четврти, односно трећи, разред у јунском и августовском року. У августовском року матурски испит полаже ученик-ца који је у јуну положио поправни испит из једног

Школски програм 2026-2030.

или два наставна предмета као и ученик који није положио један од обавезних делова матурског испита у јунском року.

Програм матурског и завршног испита одређен је за сваки образови профил.

Испити за ванредне ученике организују се у пет испитних рокова чији се термини полагања утврђују Годишњим планом рада школе.

2.4. Матурски и завршни испити

2.4.1. Матурски испит-Техничар за заштиту животне средине

Наставни план и програм средњег образовања и васпитања у стручној школи за образовни профил ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ за подручје рада ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО утврдио је и посебне циљеве и задатке којима се обезбеђује стицање знања за самостално обављање послова и радних задатака из делокруга рада за наведени образовни профил, као и услове за настављање образовања.

Циљ и задаци образовања и васпитања за овај образовни профил су:

- стицање општих знања и вештина које су у функцији општег интелектуалног развоја ученика и основа за опште и стручно образовање и напредовање;
- усвајање теоријских и практичних знања, умења и вештина које обезбеђују стручну оспособљеност за обављање превентивних мера за заштиту животне средине, као и мера за заштиту и обнављање ове средине.

Делокруг послова и радних задатака за наведени образовни профил је:

- праћење емисије штетних материја у технолошким процесима;
- процена и евидентирање емисије у разним фазама процеса;
- управљање процесима са циљем смањења емисије штетних материја;
- праћење интензитета коришћења сировина у процесима;
- учешће у контроли рада постројења;
- рад на контролним пунктовима и алармирање појаве загађујућих материја (гасова, пара, аеросола, течности, чврстих материја и др.);
- праћење максимално довољних концентрација штетних материја
- праћење испуштања загађивача у животну средину;
- да изврши прву идентификацију загађивача ваздуха, воде, тла и предложи превентивне мере;
- да прати емисију штетних и опасних материја;
- да узоркује штетне материје са одређених локација;
- да измери и прати параметре загађења у индустрији, термоелектранама, топланама, фабрикама пијаће воде, комуналним водама, постројењима за прераду отпадних вода, постројењима за прераду чврстог отпада, депонијама, рециклажним постројењима, животној средини и тд.
- да се стара о правилном складиштењу хемикалија и других отпадних материја;
- да изврши физичка хемијска и остала микробиолошка испитивања воде, ваздуха и тла;
- да контролише параметре у постројењима за пречишћавање воде и ваздуха;
- да ради на припреми та пречишћавање воде, ваздуха, чврстог отпада и у фабрикама;
- да ради на заштити и ревитализацији животне средине;
- да ради на управљању отпадом и рециклажи;
- да се стара о примени прописа;
- да врши проверу података о степену загађења животне средине;
- да систематизује и анализира податке;
- да проследи информације и податке надлежним стручним лицима.

Матурским испитом проверава се зрелост и оспособљеност ученика за укључивање у рад и за обављање послова и радних задатака који су утврђени за образовни профил техничар за заштиту животне средине као и за наставак школовања.

Матурски испит се састоји из заједничког и посебног дела и обухвата:

А. ЗАЈЕДНИЧКИ ДЕО МАТУРСКОГ ИСПИТА

Српски језик и књижевност (матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности).

Б. ПОСЕБНИ ДЕО МАТУРСКОГ ИСПИТА

1. Матурски практични рад са усменом обрадом рада;
2. Усмени део испита из једног изборног предмета.

А. ЗАЈЕДНИЧКИ ДЕО МАТУРСКОГ ИСПИТА

1. Српски језик и књижевност (матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности) полаже се писмено према четворогодишњем програму који су ученици остварили у току школовања.

Б. ПОСЕБНИ ДЕО МАТУРСКОГ ИСПИТА

1. Матурски практичан рад са усменом одбраном рада.

Практичан рад обухвата израду конкретног задатка или обављање конкретног посла, чиме ученик треба да покаже колико је оспособљен за укључивање у рад.

Матурски практичан рад одређује се из области:

- хемијске технологије;
- извора загађења животне средине;
- испитивања тла, воде и ваздуха.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из области:

- загађивања и заштите тла;
- загађивања и заштите воде;
- загађивања и заштите ваздуха;
- прераде и одлагање чврстог отпада;
- прераде и одлагање отпадних вода.

Задаци за матурски практичан рад треба да буду јасно формулисани, примерени пословима и радним задацима образовног профила, узрасту ученика и времену потребном за рад.

Током усмене одбране матурског практичног рада, ученик треба да објасни концепцију и начин израде, методе, поступке и фазе реализације рада и да одговори на питања која су у непосредној вези с матурским практичним радом. Ученик треба да одговори и на друга питања која су од посебног значаја за успешан професионални рад, а утврђена су садржајем матурског испита.

Израдом практичног рада и усменом одбраном рада ученик треба да покаже у коликој је мери способан да стечена знања, умења и вештине примењује у самосталном обављању одређених послова из делокруга рада овог образовног профила, односно колико је оспособљен за укључивање у рад.

2. Усмени испит из изборног предмета

Усмени испит из изборног предмета обухвата један стручни предмет или један општеобразовни предмет чији су садржаји од посебног значаја за даље образовање или професионални рад.

Групу изборних предмета чине:

- математика;
- општа и неорганска хемија;
- органска хемија;
- физичка хемија;
- машине, апарати и операције;
- хемијска технологија;
- загађивање и заштита тла;
- загађивање и заштита воде;
- загађивање и заштита ваздуха;
- прерада и одлагање чврстог отпада;
- прерада и одлагање отпадних вода.

Изборни предмети се полажу према програмима које су ученици остварили у току четворогодишњег школовања.

2.4.2. Матурски испит - Хемијски лаборант

Матурским испитом проверава се зрелост и оспособљеност ученика за укључивање у рад и за обављање послова и радних задатака који су утврђени за образовни профил техничар за заштиту животне средине као и за наставак школовања.

Матурски испит се састоји из заједничког и посебног дела и обухвата:

А. ЗАЈЕДНИЧКИ ДЕО МАТУРСКОГ ИСПИТА

Српски језик и књижевност (матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности).

Б. ПОСЕБНИ ДЕО МАТУРСКОГ ИСПИТА

1. Матурски практични рад са усменом обрадом рада;
2. Усмени део испита из једног изборног предмета.

А. ЗАЈЕДНИЧКИ ДЕО МАТУРСКОГ ИСПИТА

1. Српски језик и књижевност (матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности) полаже се писмено према четворогодишњем програму који су ученици остварили у току школовања.

Б. ПОСЕБНИ ДЕО МАТУРСКОГ ИСПИТА

1. Матурски практичан рад са усменом одбраном рада.

Практичан рад обухвата израду конкретног задатка или обављање конкретног посла, чиме ученик треба да покаже колико је оспособљен за укључивање у рад.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из области:

- лабораторијска анализа и синтеза супстанција
- хемијска технологија
- испитивање у технолошкој производњи

Задаци за матурски практичан рад треба да буду јасно формулисани, примерени пословима и радним задацима образовног профила, узрасту ученика и времену потребном за рад.

Током усмене одбране матурског практичног рада, ученик треба да објасни концепцију и начин израде, методе, поступке и фазе реализације рада и да одговори на питања која су у непосредној вези с матурским практичним радом. Ученик треба да одговори и на друга питања која су од посебног значаја за успешан професионални рад, а утврђена су садржајем матурског испита.

Израдом практичног рада и усменом одбраном рада ученик треба да покаже у коликој је мери способан да стечена знања, умења и вештине примењује у самосталном обављању одређених послова из делокруга рада овог образовног профила, односно колико је оспособљен за укључивање у рад.

2. Усмени испит из изборног предмета

Усмени испит из изборног предмета обухвата један стручни предмет или један општеобразовни предмет чији су садржаји од посебног значаја за даље образовање или професионални рад.

Групу изборних предмета чине:

- аналитичка хемија
- инструментална анализа
- хемијска технологија
- електроаналитичке методе

2.4.3. Завршни испит модни кројач

1. ЦИЉ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању по програму огледа за образовни профил модни кројач, стекао програмом прописана знања, вештине, ставове и способности, односно стручне компетенције за занимања за које се школовао у оквиру образовног профила.

2. СТРУКТУРА ЗАВРШНОГ ИСПИТА

У оквиру завршног испита ученик извршава један сложени радни задатак којим се проверава стеченост програмом прописаних стручних компетенција:

- кројење одевних предмета на основу шаблона;
- израда одевних предмета на основу скице модела и искројених делова. За проверу прописаних компетенција утврђује се листа радних задатака. Листу радних задатака за проверу компетенција, радне задатке и инструменте за оцењивање радних задатака

припрема Центар у сарадњи са тимовима наставника и републичким координатором за огледни образовни профил.

3. УСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Ученик може да полаже завршни испит у складу са Законом

Организација завршног испита спроводи се у складу са Правилником о програму завршног испита за огледни образовни профил модни кројач. Завршни испит спроводи се у школи или просторима где се налазе радна места и услови у којима се обављају послови занимања за које се ученик образовао. Школа благовремено планира и припрема људске и техничке ресурсе за реализацију испита и израђује распоред полагања завршног испита. Приручник о полагању завршног испита у образовном профилу МОДНИ КРОЈАЧ Центар за стручно образовање и образовање одраслих

4. ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАВРШНОГ ИСПИТА

- За сваког ученика директор школе именује ментора. Ментор је наставник стручних предмета који је обучавао ученика у току школовања. Он помаже ученику у припремама за завршни испит. У оквиру три недеље планиране програмом огледа за припрему и полагање завршног испита, школа организује консултације, информише кандидате о критеријумима оцењивања и обезбеђује услове (време, простор, опрема) за припрему ученика за све задатке предвиђене за завршни испит.
- По формирању Испитног одбора директор утврђује чланове испитне комисије за оцењивање на завршном испиту и њихове заменике. Имена екстерних чланова комисије достављају се Центру. Комисију чине најмање три члана (и три заменика), које именује директор школе, према прописаној структури: о два наставника стручних предмета за дати образовни профил, од којих је један председник комисије и о представник послодаваца – стручњак у области текстилства – кога предлаже Унија послодаваца Србије у сарадњи са одговарајућим пословним удружењима, Привредном комором Србије и Центром .
- По избору чланова комисије за оцењивање, школа треба да изврши обуку чланова комисије уз подршку стручних сарадника школе.
- Стручно веће наставника стручних предмета школе бира радне задатаке на основу листе радних задатака из овог Приручника, и формира школску листу која ће се користити у том испитном року. Листа се формира у складу са могућностима реализације и специфичностима образовања. Број задатака мора бити за 10% већи од броја ученика који полажу завршни испит у једној школи.
- Кандидат извлачи комбинацију радних задатака најкасније два дана пре почетка испита, без права замене. Уколико радни задатак садржи прилоге ученик извлачи прилог непосредно пре реализације радног задатка.
- Лице задужено за техничку подршку реализацији завршног испита припрема за сваког члана испитне комисије по један образац за оцењивање за сваки радни задатак, збирне обрасце, као и одговарајуће прилоге за ученике и за чланове испитне комисије (уколико су дефинисани задатком). У збирне обрасце за оцењивање се пре штампања уносе општи подаци о школи.
- Писану припрему кандидат предаје у три примерка председнику комисије непосредно пре реализације радног задатка.
- Сваком ученику се обезбеђују једнаки услови за обављање радног задатка.

5. ОЦЕЊИВАЊЕ

Оцену о стеченим стручним компетенцијама на завршном испиту даје испитна комисија. За сваки радни задатак развијен је пратећи инструмент за оцењивање – образац за

оцењивање који се састоји из два дела. Први део обрасца радног задатка односи се на кројење одевног предмета, а други део обрасца на израду одевног предмета. Обрасци за оцењивање садрже одговарајуће елементе и критеријуме за оцењивање. Елементи за оцењивање су: 1. Писана припрема за израду радног задатка о попис материјала, машина и прибора потребних за израду радног задатка; о опис поступка израде радног задатка. 2. Уредност на раду 3. Технолошки процес израде 4. Параметри квалитета 5. Време израде радног задатка

3. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА И ЈЕЗИК НА КОМ СЕ ОСТВАРУЈУ

У школи се ученици образују у три подручја рада и шест редовних образовних профила, као и 5 искучиво ванредних образовних профила. Детаљан преглед је представљен у следећој табели:

Бр.	Подручје рада	Образовни профил	Трајање школовања
1.	Хемија, неметали и графичарство	Техничар штампе	4
		Техничар за хемијску и фармацеутску технологију	4
		Техничар за заштиту животне средине	4
		Хемијски лаборант	4
		Хемијско-технолошки техничар (ванредно школовање)	4
		Техничар за индустријску фармацеутску технологију (ванредно школовање)	4
		Техничар за рециклажу (ванредно школовање)	4
		Израђивач хемијских производа (ванредно школовање)	3
2.	Текстилство и кожарство	Модни кројач	3
3.	Личне услуге	Фризер	3
		Педикир-маникир (ванредно школовање)	3

СВИ ПРОГРАМИ СЕ ОСТВАРУЈУ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ.

4. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ, МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА

4.1. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ХЕМИЈСКУ И ФАРМАЦЕУТСКУ ТЕХНОЛОГИЈУ

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД				
		Недељно		Годишње			Недељно		Годишње		
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б
Обавезни општеобразовни предмети											
1.	Српски језик и књижевност	3		105			3		105		
2.	Енглески језик	2		70			2		70		
3.	Физичко васпитање	2		70			2		70		
4.	Математика	3		105			3		105		
5.	Рачунарство и информатика		2		70						
6.	Историја	2		70							
7.	Ликовна култура						1		35		
8.	Географија	2		70							
9.	Биологија	2		70							
Изборни програми											
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		35		
2.	Изборни програми према програму образовног профила*						2		70		
Обавезни стручни предмети											
1.	Физика	2		70							
1.	Општа и неорганска хемија	4	4	140	140	60					
2.	Техничко цртање са машинским елементима		2		70						
3.	Микробиологија							2		70	
4.	Аналитичка хемија						3	3	105	105	30
5.	Органска хемија						3	3	105	105	30
6.	Технолошке операције						2	2	70	70	
Изборни програм											
2.	Изборни програм према програму образовног профила						2		70		

		III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД				
		Недељно		Годишње			Недељно		Годишње		
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б
Обавезни општеобразовни предмети											
1.	Српски језик и књижевност	3		105			3		93		
2.	Енглески језик	2		70			2		62		
3.	Физичко васпитање	2		70			2		62		
4.	Математика	3		105			3		93		
5.	Социологија са правима грађана						2		63		
Изборни програми											
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		31		
2.	Изборни програми према програму образовног профила	2		70			2		62		
Обавезни стручни предмети											
1.	Технолошке операције	2	2	70	70						
2.	Сировине за хемијске и фармацеутске производе	2		70							
3.	Електротехника	2		70							
4.	Технологија хемијских производа	3	4	105	140	60					
5.	Физичка хемија	2	2	70	70		2	2	62	62	
6.	Контрола квалитета сировина и производа							2		62	
7.	Аутоматска контрола производа							2		62	
8.	Технологија фармацеутских производа						3	4	93	124	90
9.	Предузетништво							2		62	
Изборни програм											
2.	Изборни програм према програму образовног профила	2		70			2		62		

*Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних програма према програму образовног профила

	ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни програми					
1.	Музичка култура		2	2	
2.	Екологија и заштита животне средине		2	2	
3.	Изабрана поглавља математике			2	2
4.	Историја (одабране теме)		2	2	
5.	Израчунавање у хемији			2	2
6.	Логика са етиком			2	2

	ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Извори загађења животне средине		2		
2.	Испитивање тла, воде и ваздуха		2		
3.	Биохемија			2	
4.	Примена рачунара у технолошким процесима			2	
5.	Загађивање и заштита ваздуха				2
6.	Прерада и одлагање отпадних вода				2

Облици образовно васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Час одељенског старешине	70	70	70	62
Додатни рад	до 30	до 30	до 30	до 30
Допунски рад	до 30	до 30	до 30	до 30
Припремни рад	до 30	до 30	до 30	до 30

Детаљан план наставе и учења са наставним темама, модулима и бројем часова предвиђеним за њих, препорученим садржајима, кључним појмовима и исходима, упуством за формативно и сумативно оцењивање је детаљно дат у Правилнику о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања и васпитања у подручју рада Хемија, неметали и графичарство Службени гласник – Просветни гласник – 7/2019 (14/2018, 7/2019, 12//2020, 1/2021 и 9/2021) и Правилнику о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Хемија, неметали о графичарство (14/2018, 7/2019, 9/2019, 12/2020, 1/2021, 9/2021 и 2/2022), који се у штампаној верзији налази у канцеларији директора и на интернет презентацији школе и у прилагођеној верзији уз додатак међупредметних компетенција и стандарда за општеобразовне предмете у Прилогу I Школског програма.

4.2. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД				
		Недељно		Годишње			Недељно		Годишње		
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б
Обавезни општеобразовни предмети											
1.	Српски језик и књижевност	3		105			3		102		
2.	Енглески језик	2		70			2		68		
3.	Физичко васпитање	2		70			2		68		
4.	Математика	3		105			3		102		
5.	Рачунарство и информатика		2		70						
6.	Историја	2		70							
7.	Географија	2		70							
8.	Биологија	2		70							
9.	Ликовна култура	1		35							
10.	Географија	2		70							
Изборни програми											
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		34		
2.	Изборни програми према програму образовног профила*						2		68		
Обавезни стручни предмети											
1.	Општа и неорганска хемија	4	4	140	140	60					
2.	Техничко цртање са машинским елементима		2		70						
3.	Физика	2		70							
4.	Органска хемија						2	2	68	68	30
5.	Аналитичка хемија						2	2	68	68	
6.	Извори загађења животне средине						2		68		60
7.	Електротехника						2		68		
8.	Технолошке операције						3	2	102	68	
Изборни програм											
2.	Изборни програм према програму образовног						2		68		

профила										
---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД				
		Недељно		Годишње			Недељно		Годишње		
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б
Обавезни општеобразовни предмети											
1.	Српски језик и књижевност	3		99			3		90		
2.	Енглески језик	2		66			2		60		
3.	Физичко васпитање	2		66			2		60		
4.	Математика	3		99			3		90		
5.	Социологија са правима грађана						2		60		
Изборни програми											
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		33			1		30		
2.	Изборни програми према програму образовног профила	2		68			2		68		
Обавезни стручни предмети											
1.	Технолошке операције	2	2	66	66	30					
2.	Хемијска технологија	2		66							
3.	Физичка хемија	2	2	66	66						
4.	Микробиологија	2	2	66	66	30					
5.	Инструменталне методе анализе	2	3	66	99	30					
6.	Загађивање и заштита тла						2	1	60	30	30
7.	Прерада и одлагање чврстог отпада						2	1	60	30	30
8.	Примена рачунара у обради података							2		60	
9.	Загађивање и заштита ваздуха						2	1	60	30	30
10.	Загађивање вода и прерада отпадних вода						2	2	60	60	30
11.	Предузетништво							2		60	
Изборни програм											
2.	Изборни програм према програму образовног профила	2		66			2		60		

*Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних програма према програму образовног профила

	ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни програми					
1.	Музичка култура		2	2	
2.	Израчунавања у хемији		2	2	
3.	Изабрана поглавља математике			2	2
4.	Историја (одабране теме)		2	2	
5.	Логика са етиком			2	2

	ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Безбедност и здравље на раду		2		
2.	Одрживи развој		2		
3.	Биохемија			2	
4.	Примена рачунара у технолошким процесима			2	
5.	Опасан отпад				2
6.	Основи квалитета				2

Облици образовно васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Час одељенског старешине	70	68	66	60
Додатни рад	до 30	до 30	до 30	до 30
Допунски рад	до 30	до 30	до 30	до 30
Припремни рад	до 30	до 30	до 30	до 30

Детаљан план наставе и учења са наставним темама, модулима и бројем часова предвиђеним за њих, препорученим садржајима, кључним појмовима и исходима, упутством за формативно и сумативно оцењивање је детаљно дат у Правилнику о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада – Хемија, неметали и графичарство - Службени гласник – Просветни гласник – 9/2021 – 30 и Правилнику о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада – Хемија, неметали и графичарство - Службени гласник – Просветни гласник – 9/21 – 475, који се у штампаној верзији налази у канцеларији директора и на интернет презентацији школе и у прилагођеној верзији уз додатак међупредметних компетенција и стандарда за општеобразовне предмете у Прилогу I Школског програма.

4.3. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ШТАМПЕ

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД						
		Недељно			Годишње				Недељно			Годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
Обавезни општеобразовни предмети															
1.	Српски језик и књижевност	3			105				3			102			
2.	Енглески језик	2			70				2			68			
3.	Физичко васпитање	2			70				2			68			
4.	Математика	3			105				3			102			
5.	Рачунарство и информатика		2			70									
6.	Физика	2			70										
7.	Историја	2			70										
8.	Ликовна култура	1			35										
9.	Биологија	2			70										
10.	Географија								2			68			
Изборни програми															
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			34			
2.	Изборни програми према програму образовног профила*								2			68			
Обавезни стручни предмети															
1.	Хемија	2			70				2			68			
2.	Основи графичке техника	2			70				1			34			
3.	Графичко обликовање и писмо									2			68		
4.	Технологија графичког материјала								2			68			
5.	Технологија штампе	2			70				2			68			
6.	Практична настава			6			210	60			8			204	90
Изборни програм															
2.	Изборни програм према програму образовног профила								2			68			

		III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД						
		Недељно			Годишње				Недељно			Годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
Обавезни општеобразовни предмети		12		6			408	90	10				60	360	120
1.	Српски језик и књижевност	3			102				3			90			
2.	Енглески језик	2			68				2			60			
3.	Физичко васпитање	2			68				2			60			
4.	Математика	3			102				3			102			
5.	Социологија са правима грађана								2			60			
Изборни програми		3			102				3			90			
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1			34				1			30			
2.	Изборни програми према програму образовног профила	2			68				2			60			
Обавезни стручни предмети		6							6						
1.	Технологија графичког материјала	2			68										
2.	Основи електротехнике и електронике								2			60			
3.	Технологија штампе	2			68				2			60			
4.	Практична настава			12			408	90			12			360	120
5.	Предузетништво								2			60			
Изборни програм															
2.	Изборни програм према програму образовног профила	2		68					2		60				

Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодавца, вежбе, практичну наставу и учење кроз рад у блоку.

*Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних предмета или стручних предмета.

Листа изборних програма према програму образовног профила

	ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни програми					
1.	Музичка култура		2	2	
2.	Екологија и заштита животне средине		2	2	
3.	Изабрана поглавља математике			2	2
4.	Историја (одабране теме)		2	2	
5.	Логика са етиком			2	2

	ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Техничко цртање са нацртном геометријом		2		
2.	Фотографија		2		
3.	Технологија графичке припреме			2	
4.	Технологија графичке дораде			2	
5.	Техничко-технолошка припрема				2
6.	Основи Веб дизајна				2

Облици образовно васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Час одељенског старешине	70	68	68	60
Додатни рад	до 30	до 30	до 30	до 30
Допунски рад	до 30	до 30	до 30	до 30
Припремни рад	до 30	до 30	до 30	до 30

Детаљан план наставе и учења са наставним темама, модулима и бројем часова предвиђеним за њих, препорученим садржајима, кључним појмовима и исходима, упутством за формативно и сумативно оцењивање је детаљно дат у Правилнику о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада – Хемија, неметали и графичарство - Службени гласник – Просветни гласник – 9/2021 – 1 и Правилнику о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада – Хемија, неметали и графичарство - Службени гласник – Просветни гласник – 9/21 – 475, који се у штампаној верзији налази у канцеларији директора и на интернет презентацији школе и у прилагођеној верзији уз додатак међупредметних компетенција и стандарда за општеобразовне предмете у Прилогу I Школског програма.

4.4. План наставе и учења: ФРИЗЕР

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД						
		Недељно			Годишње				Недељно			Годишње			
		Т	В	П Н	Т	В	ПН	Б	Т	В	П Н	Т	В	ПН	Б
Обавезни општеобразовни предмети															
1.	Српски језик и књижевност	3			105				2			70			
2.	Енглески језик	2			70				2			70			
3.	Физичко васпитање	2			70				2			70			
4.	Математика	2			70				2			70			
5.	Рачунарство и информатика		2			70									
6.	Историја	2			70										
7.	Хемија	2			70										
8.	Екологија и заштита животне средине	1			35										
9.	Ликовна култура								1			35			
10.	Географија								1			35			
11.	Социологија са правима грађана								1			35			
Изборни програми															
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			35			
2.	Изборни програми према програму образовног профила*								1			35			
Обавезни стручни предмети															
1.	Познавање препарата	3			105				2			70			
2.	Основе анатомије и физиологије	2			70										
3.	Прва помоћ		2			70									
4.	Психологија комуникације								2			70			
5.	Естетско обликовање								2			70			

	фризура													
6.	Практична настава са технологијом рада			8			280	60			12			420 60
Изборни програм														
2.	Изборни програм према програму образовног профила								1			35		

		III РАЗРЕД							
		Недељно			Годишње				
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	
Обавезни општеобразовни предмети									
1.	Српски језик и књижевност	2			60				
2.	Енглески језик	1			30				
3.	Физичко васпитање	2			60				
4.	Математика	1			30				
Изборни програми									
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1			30				
2.	Изборни програми према програму образовног профила*	1			30				
Обавезни стручни предмети									
1.	Хигијена	2			60				
2.	Основе дерматологије	2			60				
3.	Естетско обликовање фризура	1			30				
4.	Практична настава са технологијом рада			16			480	120	
5.	Предузетништво		2			60			
Изборни програм									
2.	Изборни програм	1			30				

према програму образовног профила*							
--	--	--	--	--	--	--	--

*Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних предмета или стручних предмета.

Листа изборних програма према програму образовног профила

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА		РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни предмети				
1.	Музичка култура		1	1
2.	Историја (одабране теме)		1	1
3.	Изабрани спорт			1

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА		РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Ревизијалне фризури		1	1
2.	Такмичарске фризури		1	1

Облици образовно васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Час одељенског старешине	68	68	62
Додатна настава	до 30	до 30	до 30
Допунска настава	до 30	до 30	до 30
Припремна настава	до 30	до 30	до 30
Друштвено корисни рад	до 30	до 30	до 30

Детаљан план наставе и учења са наставним темама, модулима и бројем часова предвиђеним за њих, препорученим садржајима, кључним појмовима и исходима, упуством за формативно и сумативно оцењивање је детаљно дат у

Школски програм 2026-2030.

1. Правилнику о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада остало – личне услуге - Службени гласник – Просветни гласник – 14/2019 – 1; 11/2021 – 1.
2. Правилник о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада остало – личне услуге - Службени гласник – Просветни гласник 14/2019 – 62; 11/2021-126; 2/2022 – 566.

који се у штампаној верзији налази у канцеларији директора и на интернет презентацији школе и у прилагођеној верзији уз додатак међупредметних компетенција и стандарда за општеобразовне предмете у Прилогу I Школског програма.

4.5. План наставе и учења: МОДНИ КРОЈАЧ

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД						
		Недељно			Годишње				Недељно			Годишње			
		Т	В	П Н	Т	В	ПН	Б	Т	В	П Н	Т	В	ПН	Б
Обавезни општеобразовни предмети															
1.	Српски језик и књижевност	3			108				2			66			
2.	Енглески језик	2			72				2			66			
3.	Физичко васпитање	2			72				2			66			
4.	Математика	2			72				2			66			
5.	Рачунарство и информатика		2			72									
6.	Историја	2			72										
7.	Физика	1			36										
8.	Географија	1			36										
9.	Хемија	1			36				1			35			
10.	Екологија и заштита животне средине								1			33			
Изборни програми															
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1			36				1			33			
2.	Изборни програми према програму образовног профила*								1			35			
Обавезни стручни предмети															
1.	Текстилни материјали	2	2		72	72									
2.	Естетско обликовање									2			66		
3.	Технологија одеће	2			72				3			99			
4.	Конструкција одеће		3			108				3			99		30
5.	Практична настава			6			216	30			14			462	90
Изборни програм															
2.	Изборни програм према програму образовног профила														

		III РАЗРЕД						
		Недељно			Годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
Обавезни општеобразовни предмети								
1.	Српски језик и књижевност	2			56			
2.	Физичко васпитање	2			56			
3.	Математика	1			28			
4.	Ликовна култура	1			28			
5.	Социологија са правима грађана	1			28			
Изборни програми								
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1			28			
2.	Изборни програми према програму образовног профила*	1			28			
Обавезни стручни предмети								
1.	Конструкција одеће		3			84		
2.	Практична настава			6		84		
3.	Практична настава са технологијом рада			18			504	150
5.	Предузетништво		2			56		
Изборни програм								
2.	Изборни програм према програму образовног профила*	1			28			

*Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних предмета или стручних предмета.

Листа изборних програма према програму образовног профила

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА		РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни предмети				
1.	Изабрани спорт			1
2.	Историја (одабране теме)			1
3.	Музичка култура			1
4.	Страни језик			1
5.	Логика			1

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА		РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Савремено одевање			1
2.	Примена рачунара у конструкцији одеће			1

Облици образовно васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Час одељенског старешине	72	66	56
Додатни рад	до 30	до 30	до 30
Допунски рад	до 30	до 30	до 30
Припремни рад	до 30	до 30	до 30

Детаљан план наставе и учења са наставним темама, модулима и бројем часова предвиђеним за њих, препорученим садржајима, кључним појмовима и исходима, упуством за формативно и сумативно оцењивање је детаљно дат у Правилнику о наставном плану и програму општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Текстилство и кожарство - Службени гласник – Просветни гласник – 7/2015, 12/2015, 11/2016 – II правилник 5/2017; 4/2018; 13/2018 - II правилник; 4/2019; 14/2020 и 10/2021 - II правилник и Правилнику о наставном плану и програму стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Текстилство и кожарство - Службени гласник – Просветни гласник – 5/2017; 4/2018; 4/2019; 14/2020; 2/2022 – 566, који се у штампаној верзији налази у канцеларији директора и на интернет презентацији школе и у прилагођеној верзији уз додатак међупредметних компетенција и стандарда за општеобразовне предмете у Прилогу I Школског програма.

4.6. План наставе и учења: ПЕДИКИР-МАНИКИР

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД						
		Недељно			Годишње				Недељно			Годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
Обавезни општеобразовни предмети															
1.	Српски језик и књижевност	3			105				2			70			
2.	Енглески језик	2			70				2			70			
3.	Физичко васпитање	2			70				2			70			
4.	Математика	2			70				2			70			
5.	Рачунарство и информатика		2			70									
6.	Историја	2			70										
7.	Хемија	2			70										
8.	Екологија и заштита животне средине	1			35										
9.	Ликовна култура								1			35			
10.	Географија								1			35			
11.	Социологија са правима грађана								1			35			
Изборни програми															
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			35			
2.	Изборни програми према програму образовног профила*								1			35			
Обавезни стручни предмети															
1.	Познавање препарата	3			105				2			70			
2.	Основе анатомије и физиологије	2			70										
3.	Хигијена	2			70					2			68		
4.	Прва помоћ		2			70			2			68			
5.	Психологија комуникације								2			70			
6.	Естетско педикирско и маникирско обликовање и писмо								2			70			

7.	Практична настава			6			210	60			12			420	60
Изборни програм															
2.	Изборни програм према програму образовног профила*								1			35			

		III РАЗРЕД							
		Недељно			Годишње				
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	
Обавезни општеобразовни предмети									
1.	Српски језик и књижевност	2			60				
2.	Енглески језик	1			30				
3.	Физичко васпитање	2			60				
4.	Математика	1			30				
Изборни програми									
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1			30				
2.	Изборни програми према програму образовног профила*	1			30				
Обавезни стручни предмети									
1.	Основе дерматологије	2			60				
2.	Естетско педикирско и маникирско обликовање и писмо	1			30				
4.	Практична настава			18			540	120	
5.	Предузетништво		2			60			
Изборни програм									
2.	Изборни програм према програму образовног профила*	1			30				

*Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних предмета или стручних предмета.

Листа изборних програма према програму образовног профила

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА		РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни предмети				
1.	Музичка култура		1	1
2.	Историја (одабране теме)		1	1
3.	Изабрани спорт			1

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА		РАЗРЕД		
		I	II	III
1.	Маникир за специјалне прилике		1	1
2.	Медицински педикир		1	1

Облици образовно васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Час одељенског старешине	70	70	60
Додатна настава	до 30	до 30	до 30
Допунска настава	до 30	до 30	до 30
Припремна настава	до 30	до 30	до 30

Детаљан план наставе и учења са наставним темама, модулима и бројем часова предвиђеним за њих, препорученим садржајима, кључним појмовима и исходима, упустом за формативно и сумативно оцењивање је детаљно дат у Правилнику о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада остало – личне услуге - Службени гласник – Просветни гласник – 14/2019 – 1; 11/2021 – 1 и Правилнику о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада остало – личне услуге - Службени гласник –

Школски програм 2026-2030.

Просветни гласник 14/2019 – 62; 11/2021-126; 2/2022 – 566, који се у штампаној верзији налази у канцеларији директора и на интернет презентацији школе и у прилагођеној верзији уз додатак међупредметних компетенција и стандарда за општеобразовне предмете у Прилогу I Школског програма.

4.7. План наставе и учења: ХЕМИЈСКИ ЛАБОРАНТ

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД				
		Недељно		Годишње			Недељно		Годишње		
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б
Обавезни општеобразовни предмети											
1.	Српски језик и књижевност	3		105			3		105		
2.	Енглески језик	2		70			2		70		
3.	Историја	2		70			2		70		
4.	Музичка уметност	1		35							
5.	Ликовна култура		2		70		1		35		
6.	Физичко васпитање	2		70			2		70		
7.	Математика	4		140			4		140		
8.	Рачунарство и информатика		2		70						
9.	Географија	2		70							
10.	Физика	2		70			2		70		
11.	Биологија	2		70							
Изборни програми											
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		35		
Обавезни стручни предмети											
1.	Општа и неорганска хемија	4	4	140	140	60					
2.	Техничко цртање и машински елементи		2		70						
3.	Органска хемија						3	3	105	105	30
5.	Аналитичка хемија						3	5	105	105	30
6.	Организација производње						2		70		

		III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД				
		Недељно		Годишње			Недељно		Годишње		
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б
Обавезни општеобразовни предмети											
1.	Српски језик и књижевност	3		105			3		96		
2.	Енглески језик	2		70			2		64		
3.	Социологија	2		70							
4.	Филозофија						2		64		
3.	Физичко васпитање	2		70			2		64		
4.	Математика	4		140			4		128		
5.	Устав и права грађана						1		32		
Изборни програми											
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		32		
Обавезни стручни предмети											
1.	Електротехника	2		70							
2.	Физичка хемија	3	2	105	70		2	2	64	64	
3.	Машине, апарати и операције са аутоматиком	3	2	105	70						
4.	Инструментална анализа	2	4	70	140	60					
5.	Хемијска технологија						3		96		
6.	Испитивање у технолошкој производњи						2	4	64	128	30
7.	Електроаналитичке методе						2	2	64	64	30

Детаљан план наставе и учења са наставним темама, модулима и бројем часова предвиђеним за њих, препорученим садржајима, кључним појмовима и исходима, упуством за формативно и сумативно оцењивање је детаљно дат у Правилнику о изменама Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада Хемија, неметали и графичарство (стручни предмети) - Службени гласник – Просветни гласник – 10/2013; 11/2013 и 14/2013) и Правилник о изменама Правилника о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама - Службени гласник – Просветни гласник – 11/2013, који се у штампаној верзији налази у канцеларији директора и на интернет презентацији школе и у прилагођеној верзији уз додатак

Школски програм 2026-2030.

међупредметних компетенција и стандарда за општеобразовне предмете у Прилогу I Школског програма.

4.8. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
(стари)

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД				
		Недељно		Годишње			Недељно		Годишње		
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б
Обавезни општеобразовни предмети											
1.	Српски језик и књижевност	3		105			3		105		
2.	Енглески језик	2		70			2		70		
3.	Историја	2		70			2		70		
4.	Музичка уметност	1		35							
5.	Ликовна култура						1		35		
6.	Физичко васпитање	2		70			2		70		
7.	Математика	3		105			3		105		
8.	Рачунарство и информатика		2		70						
9.	Географија	2		70							
10.	Физика	2		70			2		70		
11.	Биологија	2		70							
Изборни програми											
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		35		
Обавезни стручни предмети											
1.	Општа и неорганска хемија	4	4	140	140	60					
2.	Техничко цртање са машинским елементима	2		70							
3.	Организација пословања						2		70		
4.	Органска хемија						2	2	70	70	
5.	Аналитичка хемија						2	2	70	70	
5.	Извори загађења животне средине						2		70		60
6.	Испитивање тла, воде и						2	3	70	105	

ваздуха										
---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД				
		Недељно		Годишње			Недељно		Годишње		
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б
Обавезни општеобразовни предмети											
1.	Српски језик и књижевност	3		105			3		96		
2.	Енглески језик	2		70			2		64		
3.	Социологија	2		70							
4.	Филозофија						2		64		
4.	Физичко васпитање	2		70			2		64		
5.	Математика	3		105			3		96		
6.	Устав и права грађана						1		32		
Изборни програми											
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		32		
Обавезни стручни предмети											
1.	Машине, апарати и операције	2	2	70	70						
2.	Хемијска технологија	2		70							
3.	Физичка хемија	2	2	70	70						
4.	Микробиологија	1	2	35	70						
5.	Загађивање и заштита тла	2	1	70	35	30					
6.	Прерада и одлагање чврстог отпада	2	1	70	35	30					
7.	Аутоматска обрада података							2		64	
8.	Инструменталне методе анализе						3	4	96	128	
9.	Загађивање и заштита воде						2	1	64	32	
10.	Загађивање и заштита ваздуха						2	1	64	32	
10.	Прерада и одлагање отпадних вода						2	1	64	32	30

Облици образовно васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Час одељенског старешине	70	70	70	64
Додатни рад	до 30	до 30	до 30	до 30
Допунски рад	до 30	до 30	до 30	до 30
Припремни рад	до 30	до 30	до 30	до 30

Детаљан план наставе и учења са наставним темама, модулима и бројем часова предвиђеним за њих, препорученим садржајима, кључним појмовима и исходима, упуством за формативно и сумативно оцењивање је детаљно дат у Правилнику о изменама Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада Хемија, неметали и графичарство (стручни предмети) - Службени гласник – Просветни гласник – 10/2013; 11/2013 и 14/2013) и Правилник о изменама Правилника о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама - Службени гласник – Просветни гласник – 11/2013, који се у штампаној верзији налази у канцеларији директора и на интернет презентацији школе и у прилагођеној верзији уз додатак међупредметних компетенција и стандарда за општеобразовне предмете у Прилогу I Школског програма.

5. ПРОГРАМИ РАДА

5. 1. Програми секција

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, и правилног коришћења слободног времена, школа је дужна да реализује слободне активности, које се спроводе кроз рад у секцијама и ваннаставним активностима.

Циљ слободних активности у школи је да допринесу развоју личности на сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану. Кроз организовање слободних активности остварују се следећи задаци: Проширивање и продубљивање постојећих, као и стицање нових знања и умећа у складу са интересима ученика; Мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан рад; Задовољавање специфичних интересовања ученика; Развијање индивидуалних склоности и способности ученика; Креативније и организованије коришћење слободног времена кроз стваралаштво, игру, забаву и учење; Развијање друштвене одговорности и волонтерског рада; Развијање и подстицање хуманости; Подстицање културног и духовног живота у средини.

Ученици имају право да се слободно и добровољно опредељују и укључују у слободне активности за које имају интересовање. Ученику се не може ускратити учешће у слободним активностима због слабог успеха у учењу или због других разлога.

Списак секција које су обухваћене Школским програмом су настале на основу испитивање интересовања ученика школе које је извршено у мају 2021. године.

РБР	НАЗИВ СЕКЦИЈЕ
1	Музичка секција
2	Библиотека секција
3	Драмска секција
4	Еколошка секција
5	Историјска секција
6	Кошаркашка секција
7	Кројачка секција
8	Ликовна секција
9	Литерарна секција
10	Одбојкашка секција
11	Планинарска секција
12	Предузетничка секција "Ученичка компанија"
13	Рецитаторска секција
14	Секција „Занимљива наука“
15	Секција Уради сам
16	Фолклорна секција
17	Секција личних услуга
18	Стонотенисерска секција

5.1.1. Музичка секција

Разред: I, II, III, IV

Циљ: Развијање интересовања за музику; неговање српске музичке традиције

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
- Школски бенд: аудиција, формирање, пробе и концерти. - Припрема за приредбу поводом Светог Саве - Химна Светом Сави, Ко удара тако позно, Свети Сава и Срби, Певаћемо шта нам срце зна, Жубор вода жуборила... - Приредба поводом доделе диплома матурантима: поп и забавне песме. - Учешће у промоцији и осталим активностима у организацији Школе.	Око 30	Током школске године	Певање и свирање увежбаних песама различитих жанрова на јавним наступима у оквиру школе и развијање вештина тимског рада, комуникације, сарадње, естетске компетенције и јавног наступа.

5.1.2. Библиотечка секција

Разред: I, II, III, IV

Циљ: Усмеравање заинтересованих ученика на читање, дискутовање, формирање читалачког форума, организовање књижевних вечери... Подстицање рада у области новинарства, оснивање школског листа.

Позивање гостију из области интересовања наших ученика.

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
• Креативно писање у школском листу • Ангажовање познатих личности да гостују у нашој школи • Дебате читалачке секције • Креативни рад у сарадњи са осталим областима рада у нашој школи • Учествовање на конкурсима и разним такмичењима • развијање интересовања и љубави према књизи • мотивисање ученика за самостални, истраживачки рад • сакупљање информација, фотографија и занимљивости и прављење панорама и изложбе поводом дана рођења наших највећих писаца и песника • обележавање различитих Међународних дана (нпр: књиге, писмености, матерњег језика...),	Око 30	У току школске године	• Оснивање школског листа • Организовање књижевних вечери • Организовање мини концерата • Сарадња са другим школама • Посета књижевним вечерима у градској библиотеци • Учествовање на акцијама подржаним од стране Народне библиотеке

5.1.3. Драмска секција

Разред: Први, други, трећи и четврти разред

Циљ: Ученици се оспособљавају за играње ликова на читалачким пробама; увежбавање кретања на сцени;
остваривање сарадње са другим секцијама(фолклорна, музичка секција); приказивање резултата рада драмске секције у оквиру школске славе или концерта поводом доделе диплома матурантима ; уочавање и разликовање различитих врста представа ; уочавање елемената реализације представе.

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
Читалачке пробе, анализа текста, ликова, рад на сцени,. Уигравање текста. Извођење припремљених садржаја. Гледање, тумачење и разговор о различитим врстама представа: комедија, драма, трагедија, мјузикл, представа за адолесцените.	20	Током школске године	Ученици препознају основне појмове драмске уметности; ученици упознају и савлађују битне чиниоце изражајног казивања који су основни предуслов за изговор (глуму) реплика у једном драмском тексту кроз различите типове говорних вежби; ученици на читалачким пробама анализирају текст, увежбавају изговор, раде на ликовима које тумаче; учествују у прослави Светог Саве, на Дану школе; посета представи у позоришту.

5.1.4. Еколошка секција

Разред: сви разреди

Циљ: Развијање еколошке свести код ученика и активно учешће у очувању животне средине.

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
- Посета сајму екологије - Упознавање ученика са потребама заштите животне и радне средине - Посета трибинама и предавањима на тему заштите животне и радне средине - Уређење учионице - Уређење школског простора - Уређење дворишта - Сађење дрвећа и других биљака - Прављење едукативних паноа - Обележавање значајних дана за Планету	До 38	Током школске године	- Што већи број ангажованих ученика - Да схвате значај заштите и очувања животне средине - Практичан рад у школи и природи - Презентација рада секције кроз пано приказ у школи - Да ученици знају да пренесу своја сазнања и вршњацима и осталима у свом окружењу

5.1.5. Историјска секција

Наставни предмет			Историја	
Разред			Први и други разред средње школе	
Секција			Историјска секција	
Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉ УЧЕЊА	САДРЖАЈ ТЕМЕ	Корелације
I	Немањини-800 година од проглашења српске краљевине	- Ученици се оспособљавају да знају значај српске традиције и корена српске државе - Остваривање сарадње са другим секцијама(фолклорна, музичка секција, драмска, веронаука, историја архитектуре). - Приказивање резултата рада историјске секције у оквиру школе и извођења ескурзије	Извођење припремљених садржаја. Упознавање историјских ликова и значај Србије као државе између Истока и Запада	- географија - српски језик и књижевност - музичко - историја архитектуре - веронаука - филозофија - ахеологија и етнологија
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА				
Дијалогска метода - постављање питања која усмеравају ученике ка самосталним закључцима, излагању утисака, коментара, критичком односу према изнетим садржајима - подстицање дискусија, сучељавања идеја и ставова				
Монолошка метода - упознавање и излагање новог садржаја - изражајно читање књижевних текстова				
Текст метода – примењивање и усвајање појмова радом на конкретном тексту – анализа и интерпретација текста				
Индивидуални рад - Анализа докумената из Историског архива				
Учешће у културним и хуманитарним акцијама школе припрема и казивање одговарајућег текста (Светосавске беседе или драматизација народних легенди и предања о Светом Сави)				
Исходи: -Ученици препознају основне појмове историје као науке -Учествовање у прослави Светог Саве, на Фестивалу драмских секција средњих школа - Посета Историјском архиву и музеју				
АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО ОБРАЗОВНОМ СМИСЛУ				
Наставника			Ученика	

- планирање и припремање - организовање - реализовање - избор садржаја, метода и техника, наставних објеката и средстава - израда дидактичког материјала - подстицање и усмеравање ученика - развијање индивидуалних способности ученика - вредновање ученичких постигнућа у свим облицима активности - вредновање и самовредновање рада - усмерава, коментарише, анализира, исправља - негује говорну културу - развија интересовања ученика, планира и припрема	- посматрање - слушање - усвајање - приповедање - описивање - читање усклађено с природом различитих текстуалних жанрова - коришћење различитих извора информација - истраживање (рад на тексту, документима) - презентовање - анализира, доноси самосталне закључке - осмишљава причу, решава проблеме, изражава сопствена искуства - коришћење различитих извора информација - импровизује - усваја и примењује знања - коментарише (представу у позоришту) - учествује у тимском раду - учествује у реализацији прославе Светог Саве
--	---

5.1.6. Кошаркашка секција

Разред: Од 1. до 4 разреда

Циљ:Развијање интересовања за кошарку кроз практичан рад

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
1. Нападачки кошаркашки став 2. Одбрамбени кошаркашки став 3. Дриблинг 4. Кошаркашки двококорак 5. Шут на кош 6. Одбрана 7. Игра	До 30 часова	Током школске године	Ученик зна правилно да изведе правилан нападачки и одбрамбени став,изведе дриблинг у месту и кретању,изведе кош,двококорак,скок шут из дриблинга,разуме врсте одбране, разуме правила и може да их примени у игри.

5.1.7. Кројачка секција

Циљ: Развијање интересовања за практичну наставу кроз активан рад

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
- Сарадња са ОШ Свети Сава Шабац – израда костима - Израда костима за Чивијашки карневал - Израда уникатне колекције за такмичење текстилних и кожарских школа - Израда уникатне колекције за завршну ревију у оквиру школе - Посете сајмовима моде и лепоте - Учешће на такмичењима и смотрема - Израда паноа за школску радионицу - Учествовање у презентацији школе	до 30	Током школске године	-Примена знања из Практичне наставе. -Практичан рад -Презентација рада секције кроз сарадњу са установама у граду.

5.1.8. Ликовна секција

Разред: II, III

Циљ: Развијање интересовања за уметност кроз практичан рад

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
- Визирање - Израда предложене композиције користећи технику визирања - Ликовне технике - Слободно компоновање - Анализа креативног процеса	До 30	Током школске године	- Примена знања из ликовне културе - Практичан рад - Презентација рада секције на оригиналан начин у оквиру школског простора

5.1.9. Литерарна секција

Разред: I, II, III, IV

Циљ: Усмеравање талентованих ученика на креативно писање, поспешивање рада у области литерарног стваралаштва, учествовање на конкурсима поезије и прозе, разним књижевним манифестацијама, предлагање литературе по избору у складу са ученичким афинитетима и потребама.

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
• Креативно писање на слободне теме • Вежба лепог писаног изражавања, • Правописне корекције • Предлози за читање литературе по избору • Учествовање на конкурсима и разним такмичењима	Око 30	У току школске године	• Објављена збирка песама "Ништа ме не дотиче" матуранта Александра Илића у мају 2018. • Учествовање ученика на конурсу "Крв живот значи" • Учествовање ученика на конкурс "Писмо војнику" • Учествовање ученика на песничком конкурс (слободна тема) у организацији агенције "Српска кућа" из Пожаревца • Прва награда на конкурс "Песнички поздрав пролећу", Вуков дом, Лозница 2018. • Вођење ученика школе на највећи фестивал писаца за децу "Витезово пролеће" у мају, Београд, Сава центар

5.1.10. Одбојкашка секција

Разред: Од 1. до 4 разреда

Циљ: Развијање интересовања за одбојку кроз практичан рад

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
1. Одбијање лопте прстима 2. Одбијање лопте подлактицама 3. Смеч 4. Сервис 5. Блок 6. Игра	До 30 часова	Током школске године	Ученик зна правилно да изведе технику одбијања лопте прстима, чекиће, смеч, сервис, изведе скок у блок, примени ротацију у игри и разуме правила и примени их у игри.

5.1.11. Планинарска секција

Разред: I, II, III, IV

Циљ: Организовање заинтересованих ученика на здрав начин рекреације. Организовање краћих пешачких тура по оближњим планинама: Цер, Фрушка Гора...

Сарадња са планинарским друштвима, посебно са ПСД „Цер“.

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
- Организовање ученика у секцију - Планирање планинарских тура - Упознавање ученика са природним ресурсима и лепотама наше земље - Учествовање на акцијама организованим од стране других планинарских друштава - развијање интересовања и љубави према здравом начину живота - мотивисање ученика за планинарење	Око 10 Не рачунајући екскурзије	У току школске године	- Оснивање планинарске секције - Промовисање здравог начина живота - Сарадња са другим планинарским савезима и секцијама - Организовање планинарских тура - Учествовање на акцијама подржаним од стране Планинарског савеза Србије

5.1.12. Секција „Ученичка компанија“

Разред: Сви

Циљ: Омогућати ученицима искуство стварања, развоја и затварања компаније у току једне школске године

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
- Оснивање ученичке компаније у школи - Компанију ће чинити пет ученика (ако их се више пријави за секцију, може се направити и више од једне компаније) - Ученици сами осмишљавају име компаније и производ, који ће затим направити и пласирати на тржиште - Сами ће прикупити средства за финансирање израде производа - Свако у тиму има своју улогу (благајник, директор...) - На пролеће је регионално такмичење, где ће сами презентовати свој производ - Могућност одласка на државно, па и међународно такмичење, ако ураде све како треба	До 25	Током школске године	- Стицање знања и вештина у области предузетништва, пословања и финансијске писмености. - Повезивање образовног и пословног сектора са циљем примене теоријских знања у пракси. - Ученици у стању да презентују и продају производе сопственог рада путем изложби у школи или окружењу (новогодишњи и божићни празници, Дан жена, Дан школе...) - Развијање систематичности у раду и позитивног става према учењу и практичном раду - Унапређивање одговорности и тимског рада - Развијање способности презентовања производа сопственог рада

Садржај рада секције је дат оквирно и у току рада ће се допуњавати и проширивати сходно интересовањима ученика, пошто у оквиру програма Достигнућа младих у Србији има, осим ученичке компаније, још неколико опција за реализацију секције.

5.1.13. Рецитаторска секција

Разред: Први, други, трећи и четврти разред

Циљ: Упознавање могућности сопственог гласа; увежбавање правилног изговора; увежбавање казивања одабраних стихова; уочавање разлике између граматичке и логичке интерпункције; уочавање разлика међу различитим врстама и формама песама; оспособљавање за изражајно казивање (рецитовање) изабраних текстова и песама.

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
Изражајне могућности гласа; артикулација гласова, јасан изговор речи (дикција), говорне вежбе(брзалице, експресивне реченице, изговарање реченица са изменом реченичне мелодије и ритма); интерпункција; различите песме по форми и садржини.	20	током школске године	-ученици упознају експресивне могућности сопственог гласа кроз различите типове говорних вежби; анализирају текстове и увежбавају изговор; развијају критички однос према изнетим садржајима; учествују у прослави Светог Саве и на Општинској смотри рецитатора.

5.1.14. Секција „Занимљива наука“

Садржај рада секције је дат оквирно и у току рада ће се допуњавати и проширивати сходно интересовањима ученика. Секција ће се реализовати на принципу добровољности ученика а у оквиру образовног профила техничар за заштиту животне средине.

Предмет, фонд часова	Циљеви	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Секција „Занимљива наука“ До 20 часова	-корелација сродних стручних предмета: физичка хемија, хемијска технологија и машине, апарати и операције -приближавање и повезивање градива са свакодневним животом -подстицање индивидуалног развоја ученика -развијање функционалног система знања -стицање основа научног метода -оспособљавање за претраживање информација применом савремених информационих технологија -развијање способности коришћења информација датих на различите начине: текстуално, табеларно, графички -развијање способности за посматрање, објашњавање и закључивање на основу огледа -развијање свести о повезаности хемије и техничко-технолошких наука -развијање свести о сопственом знању и потреби за перманентним образовањем -развијање одговорности, систематичности, прецизности у раду и позитивног става према учењу и практичном раду -оспособљавање за заштиту од	индивидуални, -групни, -у пару	-истраживачка, -лабор.рад -демонстративна	Током школске године

	потенцијалних ризика у пракси и свакодневном животу -унапређивање сарадње и тимског рада			
	Исходи	Наставна средства	Корелација	Праћење и оцењивање
	-ученици у стању да изводе једноставнија хемијска истраживања -ученици изводе експериментални рад поштујући правила лабораторијског рада -ученици изводе једноставне огледе који, на занимљив начин, објашњавају и потврђују важне законитости које се изучавају у оквиру предмета физичка хемија, машине, апарати и операције -ученици умеју да анализирају и изводе закључке на основу изведених огледа -ученици су оспособљени да траже информације и одвајају битно од небитног	Одговарајућа литература, лабораторијски прибор	Настава физичке хемије, машина, апарата и операција, хемијска технологија	-активност при практичном раду - истраживачк и задаци
Област рада	Огледи			
Гасовито агрегатно стање -добивање гаса	Рукавица која маше Како дише квасац Гашење свеће угљен-диоксином			
Промена густине гаса са температуром	Загрејани балон Топла фонтана			
Притисак гасова-атмосферски притисак	Хартија и лењир Пламен свеће једе кисеоник Кувано јаје Невидљиви лепак			
Течно агрегатно стање-напон паре течности	Може ли се испаравање спречити? Кључање хлађењем?			
Хидростатичк и притисак	Који млаз је најјачи?			
Густина	Течни сендвич			

течност	Лакше се плива у сланој води Хемијски коктел			
Промена густине течности са температуром (аномалија код воде)	Лед тражи простор Лед који тоне Подводна фонтана Да ли се вино меша са водом?			
Површински напон течности	Чамац на течни сапун Шећер и сапун покрећу предмете Шарено млеко			
Растварање	Воћни чај мења боје Растварање нерастворљивог			
Стварање пене	Светлуцави вулкан Ерупција Слоновска паста за зубе			
Засићени и пресићени раствори, кристализација	Пећински накит Кристализација соли-плавог камена			
Осмоза и дифузија	Хемијски врт			
Апсорпција	Биљке пију воду Цвет у две боје			
Размена топлоте	Пропелер поред радијатора Лепршаве траке			
Раздвајање смеша	Таложење Филтрирање Дестилација Ректификација			

5.1.15. Секција „Уради сам“

Садржај рада секције је дат оквирно и у току рада ће се допуњавати и проширивати сходно интересовањима ученика. Секција ће се реализовати на принципу добровољности ученика.

Предмет, фонд часова	Циљеви	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Секција „Уради сам“ До 20 часова	-стварање услова за развој дечије креативности и интересовања -пружање могућности за заједнички рад, дружење и забаву -развијање интересовања, склоности и способности за поједине области живота -развијање одговорности, систематичности, прецизности у раду и позитивног става према учењу и практичном раду -оспособљавање за заштиту од потенцијалних ризика у пракси и свакодневном животу -унапређивање сарадње и тимског рада -развијање вештина ручне израде украсних предмета од различитих материјала (парафина, глинамола, сатена, дрвета, папира, текстила, пластике, материјала из природног окружења...) -развијање способности презентовања производа сопственог рада -развијање одговорног	-индивидуални, -групни, -у пару	-методе практичног рада	Током школске године

	односа према другима кроз хуманитарни рад -позитиван и снажан утицај на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика као и развијање позитивних квалитета личности ученика неопходних за њихово деловање у друштву			
	Исходи	Наставна средства	Корелација	Праћење и оцењивање
	-ученици самостално израђују различите украсне предмете по сопственом избору и од одговарајућих материјала -ученици у стању да доносе одлуке о избору материјала и начину његове употребе -ученици у стању да презентују производе сопственог рада путем изложби у школи или окружењу (новогодишњи и божићни празници, Дан жена, Дан школе...) -ученици учествују у презентацији школе израдом пропагандног материјала који се поклања ученицима основних школа -хуманитарни рад ученика релизован путем продајних изложби у школи или учешћем у активностима на нивоу града	Одговарајући прибор и материјал за ручни рад	Са наставом ликовног васпитања, историје, српског језика...	-ангажованост при реализацији договорених активности

5.1.16. Фолклорна секција

Разред: I, II, III, IV

Циљ: Циљ сваке секције је да утиче на развијање креативних способности код ученика и оспособи га за самосталан рад. Фолклорна секција утиче на ослобађање од стереотипа у нашој настави и развија код ученика љубав према музици, традицији, фолклору, култури и уметности уопште. Откривају се различити начини изражавања и формира се сопствени уметнички укус. У оквиру секције ученици се подстичу да неспутано ослобађају таленат и изражавају и склоност ка игрању и певању. Упознаје се народна традиција и музика као уметност са новог аспекта и примењују се дотадашња знања. Фолклорна секција подразумева много вежбе, залагања (праћење ритма, глума на сцени, став, правилне кореографске тачке, али и правилно интонирање песама, правилно дисање, довољна јачина гласа) које утичу на креативност и испољавање талента ученика.

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
• Спремање за светосавску приредбу • Учествовање на светосавској приредби	Око 15	Септембар, октобар, новембар, децембар, јануар	• Ученици развијају осећај за ритам и мелодију, • Упознају традицију, културу и обичаје нашег народа • Свесност да дају свој допринос култури и напретку школе • Осећај колективне свести и заједничке припадности целини, • Развијање одговорности, вежбање и напредак

5.1.17. Секција личних услуга

Циљ: Развијање интересовања за практичну наставу кроз активан рад

Програм или садржај рада	Број часова	Време реализације	Исход
- Посете установи „ Наше дете“ - Посета установи „Кућа добре воље“ - Учествовање у Светосавској приредби - Посете сајмовима моде и лепоте - Израда паноа за школске салоне - Учествовање у презентацији школе	до 30	Током школске године	-Примена знања из Практичне наставе са технологијом рада. -Практичан рад -Презентација рада секције кроз сарадњу са установама у граду

5.1.18. Стонотениска секција

ТЕМЕ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИ ЈЕ БРОЈ ЧАСОВА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	АКТИВНО СТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОС ТИ НАСТАВНИ КА	МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА
Установити број заинтересованих ученика Утврдити ниво знања заинтересовањих ученика Подмладити секцију ученика I разреда	септембар 4 часа	Основни циљ спортско-рекреативних активности је да се у слободном времену организује активност ученика у овој области, тако да им обезбеди здраву и културну забаву и разоноду, да задовољи њихове посебне жеље, да им помогне да развију позитиван однос према физичкој култури, формирају чврсте навике за редовним телесним вежбањем. У оквиру спортско-рекреативних активности се остварују следећи конкретни задаци: - обухват што већег броја ученика посебним програмом физичког вежбања, који, заједно са општим програмом чини јединствену целину, односно јединствен систем	Усвајање нових знања	Организује тренинге	Демонстрација
Игра класичним начином држања рекета Игра пенхолдер начином држања рекета Општинско и окружно такмичење	октобар 4 часа		Оспособљавање за самосталан рад	Демонстрира	Понављање
Разни начини извођења сервиса	новембар 4 часа		Самоконтрола	Објашњава Асистира	Објашњавање Индивидуал

Индивидуална игра са наглашавањем коришћења нападачког ударца здесна форхенд-драјф	децембар 4 часа	школског физичког васпитања; - задовољење нових и све разноврснијих жеља и интереса школске омладине за бављење разним гранама физичког вежбања у слободном времену; - откривање могућности и лепоте стварања у физичкој култури, у спорту, гимнастици, игри, плесу и помагање ученицима да свестрано развију своје природне способности за овај или онај вид физичког вежбања; - подстицање ученика да науче како да физичко вежбање интегришу у свој свакодневни живот и да активности у овој области развију као своју трајну потребу и обавезу Спортско-рекреативне активности подразумевају оне	Одржавање физичке кондиције	Врши тестирања	ни рад
Индивидуална игра са наглашавањем коришћења нападачког ударца здесна бекхенд-драјф	јануар 4 часа		Развијање моторичких способности	Анализира постигнуте резултате	Групни рад
Наглашена игра у одбрани са основним враћањем форхенда	фебруар 4 часа		Јачање здравља и нега тела		Рад у пару
Игра у одбрани са наглашеним одбрамбеним ударцем слева Основно враћање бекхенда	март 4 часа		Ангажовање у спортским и рекреативни		Фронтални рад

Одиграти неколико сусрета са другим школама из Шапца и околине	април 4 часа	спортско-рекреативне активности и дисциплине које обавезна настава физичког васпитања не може да обухвати. Садржај рада чине: спортско-рекреативне активности неформалних група у спортовима за које се група самостално определи (све спортске игре, стони тенис, стрељаштво, пливање и сл.); тренинзи и такмичења у спортовима за које се ученици самостално на основу жеља и предиспозиција определе (атлетика, вежбе на справама, рукомет, фудбал, одбојка, кошарка, стони тенис, пливање и сл.); забавна такмичења и надметања, излети и друге активности ради забаве и разоноде; специјални течајеви за основно упознавање неких грана физичког вежбања и спортских дисциплина, које ученици раније нису упознали или	м активностима Учествовање у раду секција	Организује контролна такмичења Учешће на такмичењима	Рад по станицама Конбинован рад
Игра у паровима	мај 4 часа		Неговање хигијенских навика	Организује посете тренинзима неких клубова	Обрада Увежбавање
Усавршавање индивидуалне игре и игре у паровима кроз такмичење у оквиру секције	јун 4 часа		Развијање индивидуалног и тимског духа Развијање фер плеја	Излагање о значају физичког васпитања за здравље деце	Усавршавање

		у њима желе да продубе своја знања (рвање, карате, цудо, клизање, шах, итд.). Спортско-рекреативне активности свој рад треба да оријентишу првенствено на задовољавање оних жеља и интересовања ученика, које обавезна настава физичког васпитања не може да реши. Наиме, оне треба да проширују и продубљују физичко образовање у оним спортским дисциплинама за које ученици показују посебно интересовање, да се кроз њих забаве, да се у њима такмиче и да у њима постижу виши ниво од оног који се може постићи на редовним часовима. Као што се види, спортско-рекреативне активности представљају надградњу основног физичког васпитања, које се остварује у редовној настави. Оба ова облика	Учешће на такмичењима Понављање и увежбавање усвојених садржаја Организују групни рад Рад у пару Помоћ и сарадња у вежбању	Упућивање на праћење спортских догађаја Усмеравање деце за даљим бављењем спортом и рекреацијом	Провера Аналитичка метода Синтетичка метода Монолошка метода Дијалогска метода
--	--	--	--	--	--

		међутим, морају координирано да делују у правцу остваривања јединственог програма физичког и спортског образовања ученика. Ради тога, ове активности не треба схватити као помоћни или боље речено као допунски облик обавезне наставе. Мада делују у правцу остваривања општих задатака физичког васпитања, ове активности имају своје специфичне задатке, садржај и облике преко којих се тај садржај и остварује. У програму физичког васпитања за овај узраст се предвиђа да се рад ових активности одвија на основу посебног програма који стручни актив наставника физичког васпитања разрађује за сваку организациону групу (екипу, секцију), на основу оријентационог програма који је дат за: атлетику, вежбе на справама и тлу, рукомет,	Асистенција		
--	--	--	-------------	--	--

		кошарку, фудбал, одбојку и пливање. који се након оспособљавања укључују у рад ових активности.			
--	--	---	--	--	--

5.2. Програми осталих активности

5.2.1. Програм активности којима се развија способност за решавање проблема, комуникација, тимски рад, самоиницијатива и подстицање предузетничког духа

Развијање способности за решавање проблема као и комуникација, тимски рад самоиницијатива и подстицање предузетничког духа су вештине које су веома битне за одрастање и квалитет живота наших ученика и школа се брине на разне начине :кроз часове грађанског васпитања, одељењске заједнице, кроз рад Ученичког парламента и све његове активности, пружањем подршке ученицима у свим сегментима њиховог живота, у координацији са родитељима, са локалном самоуправом као и кроз наставне и ваннаставне активности. У свом превентивном деловању усмерени смо на оснаживање младих кроз развијање њихових социјалних вештина. Такође се трудимо да утичемо на постизање позитивних промена кроз стварне ситуације. Социјалне вештине се уче највише из посматрања и интерреакције са људима у непосредној околини (породица, школа, група вршњака). Такође треба научити младе људе како да изаберу „одговарајуће“ понашање да би могли да изађу на крај са проблемима карактеристичним за њихов узраст. Врло је важно да особа задржи самоконтролу и остане мирна када се суочава са различитим стресним ситуацијама. Да не би беспотребно повредили неког или неко повредио њих млади треба овладају вештинама мирниг решавања и трансформације сукоба. Такође треба да се користе и вештинама позитивног и самосталног размишљања у сврху доношења сопствених процена и мудрих животних одлука. Знати како одредити животне приоритете или оне који се односе на неку ситуацију такође доноси мудријем одабиру сопствених животних одлука велика је вештина за младог човека. Позитивно размишљање може победити тренутни осећај неуспеха , а оно мења понашање и расположење и изграђује самопоштовање. Добра комуникација као и рад у тиму утиче на развијање самопоуздања код младих као и самосвести о вредностима које поседују . Упражњавање тимског рада код младих особа развија самоиницијативу у сагледавању и решавању одређених проблема везаних за њихов узраст. Кроз рад у тиму својих вршњака млада особа ће лакше исказати своје мишљење ,али и прихватити туђе односно мишљење својих вршњака. Доношење самосталних одлука и решавање разних проблема се исказује кроз рад у Ученичком парламенту. Предузетнички дух се најбоље развија кроз групни рад где се доносе одређене одлуке, начин решавања разних ситуација и прате се резултати рада и активности.

Ученици фризерског смера су свој предузетнички дух изразили кроз рад у фризерском салону уз подршку наставника. Похвала и подршка од стране одраслих особа (родитеља, наставника) младим особама даје подстрек за даље напредовање и усавршавање као и за доношење правих животних одлука.

ПРОГРАМ			
ЦИЉ	Реализација циљева остварује се кроз садржаје програма:	ВРЕМЕ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Развијање способности за препознавање и решавање проблема	- Тима за развој међупредметних компетенција и предузетништво - Наставе грађанског васпитања - Ученичког парламента - Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања - Часа одељењског старешине - Реализацију превентивних активности на сузбијању злоупотребе психоактивних супстанци, безбедности у саобраћају, ризичних облика понашања, здравих стилова живота, асертивног решавања вршњачких сукоба	Током школске године	Годишњи извештај о раду школе
Развијање вештине планирања акција	- Ученичког парламента - Еколошке и других секције - Предузетничке секције „Ученичка компанија“ - Наставе грађанског васпитања - Учесћа на такмичењима	Током школске године	Годишњи извештај о раду школе
Развијање вештине за тимски рад, конструктивну комуникацију, толеранцију, поделу дужности и	- Кроз програм редовне, изборне наставе и слободних активности (групни облик рада, пројекти) - Ученичког парламента и организацију хуманитарних акција - Тима за заштиту ученика	Током школске године	Годишњи извештај о раду школе

одговорности	од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања -Тима за инклузивно образовање и превенцију осипања и подршку ученицима - Организовање тимова вршњачких едукатора - Плана рада психолога и педагога – индивидуални рад са ученицима		
Подстицање самоиницијативе ученика	- Ученичког парламента - акције и предлози, партиципација - Тима за професионалну оријентацију и каријерно вођење и промоцију школе	Током школске године	Годишњи извештај о раду школе
Развијање предузетничког духа ученика	- Рад ученичког парламента - Организације такмичења из садржаја предмета - Организације изложби поводом обележавања Дана школе и других важних датума - Секције за предузетништво „Ученичка компанија“	Током школске године	Годишњи извештај о раду школе

5.2.2. Програм безбедности и здравља на раду

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља и локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду. Те активности су следеће:

Периодични прегледи и испитивање опреме за рад

Средства и опрема за рад, електричне инсталације, грејање и друге инсталације одржавају се редовно и правилно у исправном стању, у складу са техничким прописима и одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених.

Израда акта о процени ризика

Процена ризика се заснива на систематском евидентирању и процењивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и радној околини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировина и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената који могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење. Акт о процени ризика урађен 18.07.2008. године од стране фирме „Превинг МР“. Послодавац је дужан да изврши теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, премештању на друге послове, приликом увођења нове технологије, односно нових средстава за рад, као и код промене процеса рад. Одељењски старешина и наставници који с ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје обавезни су да ученике упознају са опасностима с којима се могу суочити за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности избегавају или отклањају. На видним местима у школи истакнута су упозорења као и правила понашања у лабораторијама и радним просторијама.

Сарадња са државним органима и органима града

Ради спровођења мера безбедности и здравља, Школа сарађује са државним органима и органима локалне самоуправе, као и другим субјектима с којима је таква сарадња потребна, а посебно са: Министарством просвете, Министарством унутрашњих послова, органима града Шапца.

У складу са организацијом и природом рада у просвети, бројем запослених, сменама и процењеним ризиком предвиђене су следеће активности:

Планиране активности

- Учесће у примени акта о процени ризика
- Контрола у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад и опреме за личну заштиту на раду
- Савети послодавцу и учешће у уређивању радних места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада
- Предлози мера побољшања услова рада
- Свакодневна контрола примене мера за безбедност и здравље запослених
- Праћење стања у вези са повредама на раду, утврђивање њихових узрока као и припрема извештаја са предлозима мера за њихово отклањање
- Припрема и спровођење оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад
- Припрема упутстава за безбедан рад и контрола спровођења
- Забрана рада у случају да се утврди непосредна опасност по живот или здравље запослених
- Сарадња и координација са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду
- Вођење евиденције у области безбедности

Школски програм 2026-2030.

• Редовно опремање запослених средствима за личну заштиту по правилнику

5.2.3. Програм додатне подршке ученицима

Програм пружања додатне подршке ученицима обухвата елементе који се односе на образовну, здравствену и социјалну подршку ученицима. Додатна подршка обезбеђује се без дискриминације по било ком основу сваком ученику из друштвено осетљивих група, коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, новопридошних из нових средина, и других разлога, помоћ потребна, као и даровитим ученицима. Програм додатне подршке ученицима биће реализован кроз стручни рад психолога и педагога са ученицима из осетљивих група, кроз допунску и додатну наставу, кроз рад Тимова за пружање додатне подршке ученицима и инклузивно образовање, као и кроз рад Тима за безбедност и заштиту ученика. Такође, ученици ће бити подржани и кроз различите факултативне активности (нпр. секције), кроз одржавање семинара за развијање социјалних вештина, као и кроз одржавање предавања која промовишу здраве стилове живота. Поред рада са ученицима, у циљу пружања додатне подршке, биће остваривана и непрекидна сарадња са родитељима ученика из осетљивих група, као и са свим институцијама које могу бити адекватна подршка.

Облик рада	Специфични циљеви	Задатак/активности	Носиоци
Индивидуални рад психолога и педагога са ученицима из осетљивих група и даровитим ученицима	Пружање психо-социјалне подршке ученицима	- Идентификовање ученика из осетљивих група, - Идентификовање даровитих ученика, - Израда ИОПа (уколико се за тим укаже потреба), - Саветодавни рад са ученицима из осетљивих група, - Континуирано праћење напредовања ученика, - Сарадња са родитељима.	- Тим за подршку ученицима и Тим за инклузију - психолог - педагог - одељењске старешине - предметни наставници
Допунска настава	Прилагодити наставне садржаје ученицима који из било ког разлога имају тешкоћа у савладавању програма, како би програм савладали и уклопили се у праћење редовне наставе	- Идентификовање ученика који имају тешкоће у савладавању градива - Организовање допунске наставе - Праћење рада и напредовања ученика.	- предметни наставник - педагошко-психолошка служба школе - одељењско веће
Додатна настава	Пружање додатне подршке ученицима који су процењени као	- Идентификовање ученика који се истичу у раду,	- предметни наставник - педагошко-

	даровити, тј. ученицима који имају проширена интересовања за одређену област, тј. предмет	- Организовање додатног рада, избор теме и области рада, - Праћење рада и развоја ученика.	психолошка служба - одељењско веће
--	---	---	---

5.2.4. Програм допунске, додатне, припремне наставе и такмичења

Програми допунске и додатне наставе и ваннаставних активности, отварају ученицима могућности да слободно изграде и изразе своју личност, прошире своја интересовања и квалитетније организују своје слободно време. Ове наставне и ваннаставне активности предвиђене су наставним планом и програмом као посебне активности чији је циљ прилагодити наставни програм ученицима и омогућити им његово успешно савладавање, као и потпунији развитак ученикових способности. Часови допунске, додатне, припремне наставе и такмичења су планирани за сваког наставника у оквиру 40-часовне радне недеље, а на основу претходног искуства и исказаних потреба предметног наставника и стручног већа.

Допунска настава је средство педагошке интервенције у ситуацијама у којима се методиком редовне наставе не постижу задовољавајући или очекивани исходи и резултати појединца или групе ученика. Допунска настава се организује за појединца или групе ученика који, на часовима редовне наставе не постижу очекиване резултате и за ученике који су изостајали са наставе због болести или преласка из друге школе. Задаци допунског рада у складу са новим концептом су: одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате, усклађивање ових садржаја са потребама и могућностима ученика, пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у праћење редовне наставе. Час допунске наставе мора бити максимално организован, што значи да за сваког ученика (или групу ученика) треба одредити циљеве и задатке, садржаје и исходе по етапама, изабрати одговарајуће методе и облике рада, наставна средства и слично уз индивидуализацију и диференцирани приступ. Организацију и реализовање допунске наставе врши предметни наставник у сарадњи са одељењским старешином, стручним већима, одељењским већем, психологом и педагогом школе. Садржај рада часа допунске наставе је онај садржај из наставног програма који поједини ученици нису усвојили у редовној настави. Програм допунске наставе садржи исте наставне теме и садржаје као програм редовне наставе. Допунска настава не сме се организовати само пред часове провере знања ученика. Она се организује током целе школске године, када се укаже потреба за њом, а најчешће динамиком од једног часа недељно. Ученик може бити укључен у допунску наставу једнократно, кроз дужи временски период или повремено.

Припрема допунске наставе подразумева следеће кораке:

- Идентификовање ученика којима је потребна додатна помоћ и подршка
- Идентификовање исхода и садржаја које ученик није усвојио у складу са програмом наставе и учења датог образовног профила
- Израда индивидуалног плана подршке и рада за сваког ученика укљученог у допунску наставу, као и мера индивидуализације
- Праћење и контролисање учениковог напретка у допунској и у редовној настави

- Укључивање ученика и родитеља у програм појачаног васпитног рада и саветодавни рад са педагошко-психолошком службом

Додатном наставом обухватају се сви ученици који се посебно истичу у појединим областима или који имају посебна и проширена интересовања из појединих области (даровити ученици). Организовање и извођење додатне наставе за ученике врши се одвојено, по одељењима, разредима или групама, ако се ученици различитих разреда занимају за исте садржаје и теме. Додатна настава може се изводити током целе школске године или у неком периоду, што зависи од тема, као и ангажованости и интересовања ученика и наставника. У додатној настави преовладава рад у групама, у пару и индивидуални рад.

Припремна настава се организује у школи за: такмичења, матурске испите, разредне испите, поправне испите и ванредне испите.

Припремна настава за такмичење се организује током целе школске године, она је најчешће индивидуална. Током другог полугодишта организује се припремна настава за матурске испите, на основу изјашњавања ученика за изборни предмет и обавезни део матурског испита. У зависности од броја ученика ова настава је индивидуална или групна. Разредни испити се организују из језика уколико се укаже потреба. Током месеца августа, уколико има ученика упућених на поправни испит, организује се припремна настава и она је групна или индивидуална.

Такмичења: Организују се такмичења у складу са Правилником који доноси Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Ученици ће учествовати на такмичењима која се буду организовала на школском, општинском, међуопштинском, регионалном, републичком и савезном нивоу. Предметни наставници задужени за такмичења из својих области, дужни су да припреме заинтересоване ученике за такмичење, а школа је обавезна да омогући услове за припреме и организовање такмичења, као и одлазак ученика и наставника на такмичења која се одржавају ван школе. Награђивање ученика и наставника за постигнуте резултате на такмичењима врши се према Правилнику о награђивању. Ученици и наставници, освајачи републичких награда, промовишу се путем медија, паноа у школи и школског сајта и друштвеним мрежама

5.2.5. Програм дуалног образовања

Дуално образовање је модел реализације наставе у систему средњег стручног образовања и васпитања у коме се кроз теоријску наставу и вежбе у школи и учење кроз рад код послодавца, стичу, усавршавају, односно изграђују знања, вештине, способности и ставови (компетенције) у складу са стандардом квалификације и планом и програмом наставе и учења.

Кључни појмови

- 1) "дуално образовање" је модел реализације наставе у систему средњег стручног образовања и васпитања у коме се кроз теоријску наставу и вежбе у школи и учење кроз рад код послодавца, стичу, усавршавају, односно изграђују знања, вештине, способности и ставови (компетенције) у складу са стандардом квалификације и планом и програмом наставе и учења;
- 2) "послодавац" је правно лице или предузетник који испуњава прописане услове за учење кроз рад ученика у дуалном образовању и чија делатност омогућава остваривање садржаја прописаних одговарајућим планом и програмом наставе и учења у дуалном
- 3) "учење кроз рад" је организован процес током кога ученици, под вођством и надзором инструктора и координатора учења кроз рад, у реалној радној околини код послодавца стичу компетенције за рад у одређеном занимању или групи занимања;
- 4) "инструктор" је лице запослено код послодавца, које непосредно обезбеђује да се током учења кроз рад реализују садржаји прописани планом и програмом наставе и учења и одговорно је да ученици стекну компетенције прописане стандардом квалификације;
- 5) "координатор учења кроз рад" је лице запослено у средњој стручној школи, односно наставник практичне наставе, који у сарадњи са инструктором планира, прати, реализује и вреднује остваривање учења кроз рад код послодавца;
- 6) "план реализације учења кроз рад" садржи опис активности, место и динамику остваривања учења кроз рад и доноси се у сарадњи школе и послодавца. План реализације учења кроз рад саставни је део годишњег плана рада школе.

Циљеви дуалног образовања

- 1) обезбеђивање услова за стицање, усавршавање и развој компетенција у складу с потребама тржишта рада;
- 2) допринос јачању конкурентности привреде Републике Србије;
- 3) обезбеђивање услова за запошљавање по завршеном образовању;
- 4) обезбеђивање услова за даље образовање и целоживотно учење;
- 5) развијање предузимљивости, иновативности и креативности сваког појединца ради његовог професионалног и каријерног развоја;
- 6) обезбеђивање услова за лични, економски и општи друштвени развој;
- 7) развијање способности за тимски рад и осећај личне одговорности у раду;
- 8) развијање свести о важности здравља и безбедности, укључујући безбедност и здравље на раду;

9) развијање способности самовредновања и изражавања сопственог мишљења као и самосталног доношења одлука;

10) поштовање међусобних права и обавеза ученика и послодавца

План и програм наставе и учења

План и програм наставе и учења садржи стандард квалификације, обавезне општеобразовне, обавезне стручне и изборне предмете.

У оквиру обавезних стручних предмета налазе се и предмети који се реализују као учење кроз рад.

Исходи учења утврђени за предмете који се реализују у оквиру учења кроз рад су основа за израду плана реализације учења кроз рад и део су школског програма.

Обим учења кроз рад износи најмање 20%, а највише 80% часова од укупног броја часова стручних предмета, у складу са одговарајућим планом и програмом наставе и учења.

Учење кроз рад реализује се у складу са школским календаром током школске године, најдуже шест сати дневно, односно 30 сати недељно, у складу с планом и програмом наставе и учења.

Учење кроз рад не може да се реализује у времену од 22,00 часа до 6,00 часова наредног дана.

Школа формира тим за каријерно вођење и саветовање, у циљу јачања вештина управљања каријером и доношења промишљених и одговорних одлука о професионалној будућности ученика.

Тим чине представници запослених у школи, струковних удружења, јединице локалне самоуправе и послодаваца, без накнаде. Састанцима тима могу да присуствују и представници родитеља, односно других законских заступника ученика и ученичког парламента.

Оцењивање ученика

Оцењивање ученика врши се у складу с планом и програмом наставе и учења, законом и правилником којим се ближе уређује оцењивање ученика у средњем образовању и васпитању. Инструктор континуирано прати напредовања ученика у сарадњи с координатором учења кроз рад, у циљу стицања компетенција прописаних стандардом квалификације.

Завршни и матурски испит

Садржина и начин спровођења завршног, односно матурског испита прописани су планом и програмом наставе и учења.

Завршним, односно матурским испитом проверавају се и стечене компетенције у складу са стандардом квалификације.

При провери стечених компетенција током учења кроз рад обавезно учествују квалификовани представници послодаваца, без накнаде.

Представнике послодаваца именује Привредна комора Србије.

Након положеног завршног, односно матурског испита ученику се издаје јавна исправа, у складу са законом.

Ученик се може уписати на следећи ниво образовања и васпитања, у складу са законским оквиром.

Додатак дипломе ученика који је положио завршни, односно матурски испит садржи податак о обиму оствареног учења кроз рад и списак послодаваца код којих је учење кроз рад обављено.

Материјално и финансијско обезбеђивање ученика

Ученику који обавља учење кроз рад послодавац обезбеђује:

- 1) средстава и опрему за личну заштиту на раду;
- 2) накнаду стварних трошкова превоза од школе до места извођења учења кроз рад и назад, највише у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз, односно уколико није на други начин обезбеђен;
- 3) накнаду трошкова исхране у складу са општим актом послодавца;
- 4) осигурање за случај повреде током учења кроз рад код послодавца, уколико није на други начин обезбеђено.

Послодавац може да обезбеди ученику и покриће трошкова смештаја и исхране у ученичком дому.

Ученик који обавља учење кроз рад има право на накнаду за учење кроз рад.

Накнада за учење кроз рад исплаћује се једном месечно најкасније до краја текућег месеца за претходни месец по сваком сату проведеном на учењу кроз рад у нето висини од најмање 70% минималне цене рада у складу са законом.

5.2.6. Програм заштите животне средине

Заштита и унапређење животне средине имају за циљ стицање знања о друштвеним, природним, привредним и појавама које преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину. Заштита животне средине обухвата активности усмерене на развој еколошке свести и развој креативности и естетских вредности.

Васпитни задаци су: развијање позитивног односа према природи, одржавање и оплемењивање уже и шире животне средине, формирање правилног односа према уређивању школе, насеља, неговању паркова, уређење школског дворишта и одржавању спомен обележја. У оквиру ових активности Школа ће упознати ученике за загађивачима животне средине. Веома је важно развијати свест о важности здравља и безбедности, одржавању личне хигијене, чистоће учионица и осталог школског простора ради очувања здравља деце. Компетенција за одговоран однос према здрављу је једна од кључних компетенција за целоживотно учење.

Наставник је битан чинилац у реализацији циљева и задатака еколошког образовања: врши избор наставних садржаја, утиче на формирање ставова и навика ученика и непосредно својим поступцима делује на личност ученика.

Еколошки садржаји се прожимају кроз наставне предмете. Постављени задаци реализују се кроз теоријске часове као и часове вежби ученика.

Предвиђени програми се изводе кроз појединачна или серијска предавања, презентације, прилагођена истраживања на терену, излете и сл. Образовни програми се реализују у учионицама, просторијама Завода за јавно здравље, локалитетима у заштићеним подручјима, кроз школске и ваншколске наставне активности.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ			
АКТИВНОСТИ	СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ
Теме у оквиру наставних предмета Екологија Географија Социологија Грађанско васпитање Стручни предмети образовног профила техничар за заштиту животне средине ЧОС	- развијање позитивног односа према природи и осећања дужности да се чува и заштити природа - разумевање потребе очувања, унапређења и заштите Земљиних сфера и комплексне географске средине у којој егзистира човек - развијање свести о важности одговорног и рационалног коришћења и одлагања различитих супстанци у свакодневном животу - схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине	Предметни наставници, Чланови еколошке секције	Током школске године

Акције уређења школског простора (учионица, ходника, кабинета)	Подстицање ученика на организовање и реализацију акција Развој еколошке свести Развој осећаја заједништва Развој креативности и естетских вредности	Руководство школе Задужени наставници Задужени ученици	Током школске године, у зависности од активности предвиђених Планом рада школе
Акције уређења школског дворишта	Подстицање ученика на организовање и реализацију акција Развој еколошке свести Развој осећаја заједништва Развој креативности и естетских вредности	Задужени наставници и ученици	Септембар, октобар, април, мај
Учествовање у акцијама локалне самоуправе	Подизање свести о значају очувања околине Актуелизација програмских садржаја Учествовање у пројекту Обележавање дана науке	Координатори локалне самоуправе, наставници и ученици	Током школске године Посета Фестивалу науке
Обележавање значајних датума еколошког календара	Повезивање и примена наученог на конкретним задацима Промовисање еколошких вредности Актуелизација програмских садржаја	Предметни наставници и задужени наставници	Према предвиђеном календару

5.2.7. Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

У складу са међународном Конвенцијом о правима детета и документима које је усвојила Влада Републике Србије (Национални план акције за децу и Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања), Министарство просвете Републике Србије је објавило Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно -васпитним установама, којим је прецизирана улога свих који су укључени у живот и рад школе. На основу овог Протокола у школи је формиран Тим за заштиту ученика од насиља, који је израдио овај Програм, као саставни део Школског програма.

Принципи на којима се заснива овај Програм и поступање на основу њега, односе се на:

- право на живот, опстанак и развој,
- најбољи интерес детета, уз обезбеђивање поверљивости података,
- спречавање дискриминације, што значи обухватање свих ученика овим Програмом,
- активно учешће ученика, које се обезбеђује правовременим информисањем и давањем могућности да искажу своје мишљење.

Циљ:

- Програм заштите ученика од насиља има као општи циљ унапређивање квалитета живота ученика у школи применом мера превенције ради стварања безбедне средине, и мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање ученика.
- Наш циљ је остваривање и развој подстицајног окружења у образовно-васпитним условима чиме се остварује право сваког детета да борави у безбедном и здравом окружењу и да буде заштићено од свих облика насиља.

Садржај превентивне активности	Време	Носиоци активности	Одговорне особе	Очекивани резултати
Анализа стања и израда акционог плана за текућу годину	септем.	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	Директор	Извршена анализа стања
Информисања о правима, обавезама и одговорностима учесника у образовању у спречавању и заштити од дискриминације и насиља	септем.	Одељењске старешине, председници стручних већа	Директор	Ученици и родитељи и други учесници у образовању су информисани о правима, обавезама и одговорностима
Информисање учесника у образовању, запослених и родитеље о планираним активностима и могућностима пружања подршке и помоћи	септем	Одељењске старешине	Директор	Ученици и родитељи и други учесници у образовању су информисани о превентивним активностима
Предлагање мера за				Сви су упознати са

Школски програм 2026-2030.

унапређивање превенције и заштите од дискриминације ,рад са учесницима у обрзовању који трпе,чине или сведоче дискриминаторно понашање	Септ, током године.	Директор школе Тим, пп служба	Директор школе	предложеним мерама Урађени су индивидуални планови заштите за учеснике
Учесталост дискриминаторног понашања,број поднетих пријава.	Током године	Директор школе,тим, одељењске старешине и пп служба	Директор школе	Праћено је дискриминаторно понашање и случајеви насиља,извршен је увид у учесталост насиља и у број поднетих пријава,распрострањеност различитих облика дискриминације,евиден тира се број случајева дискриминаторног и насилног понашања
Укључивање родитеља у планирање мера и спровођење активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања	септ.	Директор школе,одељењске старешине, Савет родитеља	Директор школе	Родитељи су укључени у планирање мера и спровођење активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања
Васпитни рад, појачан васпитни рад и васпитни рад који је у интензитету примерен потребама специфичностима установе и најбољем интересу ученика	Током године	Одељењске старешине,пп служба, директор,Тим	Директор школе	Израђени су индивидуални планови заштите ученика
Укључивање представника Тима за заштиту од насиља ради планирања активности у ИОП-у уколико постоји потреба	Током године	Одељењски старешина,пп служба, директор,Тим за заштиту и тим за инклузију	Директор школе	Укључен је предстваник тима и израђен је ИОП
Формирање вршњачког тима за заштиту од насиља кога чине три ученика из Ученичког парламента и два члан Ученичког парламента за Школски одбор	Током године	ПП служба, Ученички парламент,	Координатор за ученички парламент	Формиран је вршњачки тим који прати и обавештава о случајевима насиља у школи и чланови Ученичког парламента за Школски одбор
Редовно се води књига дежурства у коју се бележе све активности у вези са	Током године	Дежурни наставници	Директор школе	Бележене су све активности у вези са нарушавањем реда,направљен је

Школски програм 2026-2030.

нарушавањем реда,и организовано је дежурство ученика и наставника				распоред дежурства ученика и наставника
Остварује се сарадња са МУП-ом и Школском управом Министарства	Током године	Директор школе	Директор школе	Остварена је сарадња са Муп-ом, и Школском управом
Сарађује се са Центром за Социјални рад у оквиру превенције	Током године	Директор школе , пп служба	Директор школе	Остварена је сарадња са Центром за Социјални рад
Организовање ваннаставних активности у оквиру школе у смислу осмишљавања слободног времена	Током године	Одељењске старешине, предметни наставници	Директор школе	Организоване су ваннаставне активности у школи
Богаћење школске библиотеке едукативним књигама како ненасилно решавати сукобе и популарисовање читања књига	Током године	Библиотекар, Стручно веће за српски језик и књижевност, наставници веронауке и грађанског васпитања	Директор школе	Прикупљене су књиге за школску библиотеку
Стручно усавршавање из приоритетних области П6. П7 као и К4	Током године	Сви запослени	Директор школе	Наставници су похађали семинаре
Предавања стручњака из других институција	По потреби	Тим за професионални развој	Директор школе	Организована су предавања стручњака из других институција
Учешће у хуманитарним акцијама	Током год.	Ученички парламент, ученици, одељењске старешине, психолог	Директор школе	Организоване су хуманитарне активности у школи
Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент, Наставничко веће)	Током год.	Сви поменути актери	Директор школе	Умрежени су сви носиоци превенције насиља (Савет родитеља, Школски одбор, Наставничко веће)

Облик рада	Специфични циљеви	Задаци/активности	Носиоци активности	Време реализације
Превенција појаве насиља, злостављања и занемаривања	Подстицање и развијање климе прихватања, толеранције и међусобног уважавања Стицање теоријских знања о проблему насиља Повећање осетљивости свих који су укључени у живот и рад школе, на препознавање насиља и	- Упознавање свих актера школског живота са Протоколом (Наставничко веће, Савет родитеља, Ученички парламент...) - Укључивање свих интересних група у развијање програма превенције - Информисање свих о процедурама и поступцима заштите од насиља и реаговање у ситуацијама насиља (израда паноа о нивоима и облицима насиља)	- педагог/психолог, Координатор Тима за заштиту - Тим за заштиту - Координатор и чланови Тима за заштиту - психолог, педагог, Тим за заштиту, наставници и	- септембар, октобар - током школске године - септембар, октобар - током

	злостављања Унапређење способности свих учесника у школском животу – наставног и ваннаставног особља, ученика, родитеља, локалних заједница – за уочавање, препознавање и решавање проблема насиља Пружање помоћи ученицима у савладавању личних проблема и проблема у учењу Спровођење психосоцијалног програма превенције кроз обуку за ненасилну комуникацију, самоконтролу реаговања и понашања, превазилажење стреса, учење социјалних вештина.	- Унапређивање компетенција наставног и ненаставног особља (семинари, размена искустава на нивоу стручних већа, презентације, радионице, саветодавни рад, постери и панони...) - Утицање на родитеље и развијање њихових компетенција за уочавање и решавање проблема насиља (родитељски састанци, саветодавни рад, кутак за родитеље) - Континуиран рад са ученицима у оквиру редовне наставе, ваннаставних активности и на часовима одељењског старешине (план рада ЧОС-а) са циљем промовисања социјално прихватљивог понашања - Укључивање ученика у школске секције и активност у школи и ван ње - Радионице „СТОП насиљу“ у свим одељењима првог разреда - Обележавање битних датума	запослени - педагог, психолог, Тим за заштиту, одељењски старешина - Наставници, одељењски старешина, чланови Тима за заштиту - наставници - чланови Тима - задужени наставници	школске године - током школске године - током школске године - током школске године - током првог полугодишта - током школске године
Интервенција у ситуацији насиља, злостављања и занемаривања	Унапређивање квалитета живота у школи Адекватно реаговање у случају појаве или сумње на постојање неког насилног облика понашања Успостављање политике „нулте толеранције“ према насиљу Омогућавање свим ученицима који имају сазнања о могућем насилном акту да без излагања опасности врше пријављивање насиља Спречавање понављања насилних ситуација	- Спровођење процедура и поступака реаговања у ситуацијама насиља - Праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности спровођења Програма заштите - Рад на отклањању последица насиља и интеграција ученика у заједницу вршњака - Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, врше насиље или су посматрачи насиља - Укључивање одељењске заједнице и родитеља у рад са ученицима који врше или трпе насиље - Сарадња са Центром за социјални рад, МУП-ом и здравственим службама	- руководство школе, чланови Тима - чланови Тима - чланови Тима за заштиту, одељењски старешина, психолог, педагог, родитељи - педагог, психолог, одељењски старешина - одељењски старешина, чланови Тима за заштиту - директор, ПП служба, одељењски старешина	

5.2.8. Програм здравствене заштите

Здравствена заштита има за циљ изграђивање телесног, психичког и социјалног здравља и зреле личности оспособљене да се брине за очување, заштиту и унапређење сопственог здравља и здравља других људи. Школа је превенцији физичког и менталног здравља посвећена кроз обавезну наставу, рад одељењских старешина, стручних сарадника, као и кроз факултативне активности.

Специфични циљеви	Задатак/активности	Носиоци
Усвајање здравих стилова живота код адолесцената.	Редовни стоматолошки прегледи, систематски прегледи, санитарни прегледи ученика, едукација о хигијени и екологији радног места. Организовање трибина, сарадња са Заводом за јавно здравље и другим релевантним организацијама, организовање часова одељењског старешина и часова редовне наставе који су у корелацији су развојем међупредметне компетенције одговоран однос према здрављу, сарадња са Црвеним крстом, акција добровољног давања крви, индивидуални и групни саветодавни рад педагошко-психолошке службе. Промоција менталног здравља и превенција ризичних облика понашања кроз учешће у програмима локалног и регионалног карактера и факултативне и редовне наставне активности. Обележавање међународних дана везаних за здравствено и родно образовање.	одељењске старешине, наставници, педагошко-психолошка служба, Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништво
Превенција и лечење гојазности и поремећаја исхране.	Редовни контролни здравствени прегледи, редовно праћење телесне масе, телесне висине и индекса телесне масе, у оквиру систематских и контролних прегледа, планираних разговора, према стручно-методолошком упутству, ради спречавања настанка прекомерне тежине и гојазности; обезбеђивање услова и промовисање физичке активности, а	наставници физичког васпитања, одељењске старешине

	посебно међу девојкама. Активности се спроводе у складу са програмом превенције и лечења гојазности деце и адолесцената.	
Заштита и унапређење репродуктивног здравља адолесцената.	Едукација и информисање ученика и родитеља о очувању репродуктивног здравља, тематски часови, предавања и радионице, индивидуални рад са ученицима из осетљивих категорија, родно засновано образовање, хуманизација односа између полова. Пружање информација, усвајање знања о анатомији и физиологији репродуктивних органа, партнерским односима, безбедним и ризичним сексуалним односима, доношењу одлука о сексуалном понашању, коришћењу заштите, непланираној трудноћи, контрацепцији и полно преносивим инфекцијама, укључујући и ХИВ/АИДС; стицање животних вештина за доношење одлука, преговарање о ступању у сексуалне односе и коришћењу заштите, одупирање притиску и сл.	директор, одељењске старешине, наставници, стручни сарадници
Превенција употребе и злоупотребе дувана, алкохола и илегалних психоактивних супстанци	Информисање адолесцената, родитеља, старатеља о ефектима неадекватне употребе лекова и злоупотреби дувана, алкохола и илегалних психоактивних супстанци ради ефикасне превенције, раног препознавања и правовременог збрињавања адолесцената који злоупотребљавају психоактивне супстанце или су зависни од њих; Коришћење на часовима одељењских старешина и редовних и факултативних предмета родно сензитивних информација о употреби и злоупотреби дувана, алкохола и илегалних психоактивних супстанци са циљем да се адолесценти мотивишу да не користе психоактивне супстанце или да одустану	директор, лица одговорна за контролу забране пушења, одељењске стрешине, педагога, психолог

	од њихове употребе; Хигијенско санитарни надзор у школама, сарадња са санитарном инспекцијом и заводом за јавно здравље. Индивидуални и групни саветодавни рад са ученицима.	
Превенција насиља, занемаривања и злостављања, умањивање последица насиља, занемаривања и злостављања, превенција повреда и тровања.	Информисање адолесцената и родитеља или старатеља о ефектима занемаривања и злостављања и могућностима здравствене и правне заштите, са циљем да се злостављање и занемаривање превенира или рано открије и затражи одговарајућа помоћ и заштита; упознавање родитеља и ученика са платформом Чувам те, СОС телефонима, едукација адолесцената за ненасилно решавање конфликта у циљу превенције насиља међу вршњацима, индивидуални и групни саветодавни рад и радионице везане за спречавање насиља у адолесцентским везама. Акциона истраживања и предлагање мера на нивоу школе.	директор, стручни сарадници, Тим за заштиту, одељењске старешине
Оснаживање наставника и стручних сарадника у области здравствене заштите	Сертификовани семинари, обуке од стране релевантних институција у школи (ПУ Шабац, ЗЗЈЗ Шабц, ЦСУ Шабац и др.)	директор

5.2.9. Програм излета и екскурзија

Циљеви и исходи излета и екскурзија су следећи:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази;
- развој релевантних међупредметних компетенција; развијање и неговање истраживачког духа.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

У оквиру ваншколских активности Школа је планирала извођење екскурзија и то,

За завршне разреде:

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
АПРИЛ И МАЈ	1. ПЕТОДНЕВНА ЕКСКУРЗИЈА ШАБАЦ-ЛИДО ДИ ЈЕСОЛО-ВЕНЕЦИЈА-ВЕРОНА-ЛАГО ДИ ГАРДА-ТРСТ-ПАДОВА Први дан-Полазак у раним јутарњим сатима испред школе. Путовање са паузама ради одмора и граничних формалности. Долазак у Лидо ди Јесоло, смештај, вечера, ноћење. Други дан- Доручак . Укрцавање на бродић за Венецију. Разгледање Венеције: Трг Светог Марка,Мост уздисаја, Дуждева палата,Канал Гранде.Слободно време. Повратак у Лидо ди	Директор и одељењске старешине

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
	Јесоло, смештај, вечера, ноћење. Трећи дан- Доручак . Целодневни излет до језера Лаго ди Гарда и Вероне. Одлазак на језеро, по многим најлепше језеро у Европи. Одлазак до Вероне, града романтике, обилазак римске арене и Јулијине куће. Повратак у Лидо ди Јесоло, смештај, вечера, ноћење. Четврти дан- Доручак. Одлазак до Падове (Црква Светог Антона, Трга, Универзитета, кафеа „Педроки”, тргова Дела Ербе и Дела Фруте. Полазак за Трст, обилазак града: Понте Росо, српска црква Светог Спиридона, Трг уједињења Италије. Слободно време. Повратак у Лидо ди Јесоло, смештај, вечера, ноћење. Пети дан- Доручак, напуштање хотела и повратак за Србију.	
АПРИЛ И МАЈ	2. ПЕТОДНЕВНА ЕКСКУРЗИЈА ШАБАЦ-БУДИМПЕШТА-ПРАГ-БЕЧ- БРАТИСЛАВА Први дан-Полазак у раним јутарњим сатима испред школе. Путовање са паузама ради одмора и граничних формалности. Долазак у Будимпешту. Разгледање града са обиласком Пеште и Будима: Трг хероја, Опера, Андраши булевар, Парламент, Рибарске куле, Краљевске палате, Цитаделе, брда Гелер. Смештај у хотел, вечера и ноћење. Други дан- Доручак . Одлазак за Сент Андреју, разгледање града. Наставак путовања за Праг. Долазак у Праг у вечерњим сатима, вечера, ноћење.	

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
	Трећи дан- Доручак . Разгледање Прага: Храдчани, Краљевски дворац, Катедрала Светог Вита, а затим разгледање града: Вацлавске Намјести, споменик Јану Хусу, Златна улица, Кафкин музеј, Карлов мост, Градска кућа са астрономским сатом, возња реком Влтавом. Слободно време у граду. Повратак у хотел,вечера и ноћење. Четврти дан- Доручак. Одлазак до Беча и разгледање града: Трг Марије Терезије, дворац Хофбург,Ринг,Парламент, Опера. Слободно време у центру града. Повратак у Праг, смештај у хотел, вечера и ноћење. Пети дан- Доручак, напуштање хотела и одлазак до Братиславе и разгледање града: Трг Људевита Штура,Максимилијанова фонтана, Градска кућа,Надбискупска палата, Капија Светог Михаила. Долазак у Србију.	
АПРИЛ И МАЈ	3. ПЕТОДНЕВНА ЕКСКУРЗИЈА ШАБАЦ-БРАТИСЛАВА-ПРАГ-ДРЕЗДЕН-КАРЛОВЕВАРИ Први дан-Полазак у раним јутарњим сатима испред школе. Путовање са паузама ради одмора и граничних формалности. Посета Братислави и разгледање града: Трг Људевита Штура,Максимилијанова фонтана, Градска кућа,Надбискупска палата, Капија Светог Михаила. Долазак у Праг, смештај у хотел, вечера и ноћење. Други дан- Доручак . Посета Храдчанима, Краљевском дворцу, Катедрали Светог Вита, а затим разгледање града: Вацлавске Намјести, споменик Јану Хусу, Златна улица, Кафкин музеј, Карлов мост, Градска кућа са астрономским сатом, возња реком Влтавом. Слободно време у	

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
	граду. Повратак у хотел,вечера и ноћење. Трећи дан- Доручак .Одлазак до Дрездена, обилазак Брилове терасе, Академије уметности, Евангелистичке цркве,Зид процесије саксонских владара, Краљевске палате, Земпер опере. Слободно време за шопинг у центру града. Повратак у Праг, хотел, вечера и ноћење. Четврти дан- Доручак .Одлазак до једне од најлепших бања Европе са грађевинама из периода златног доба чешке државе, чувене царске бање Карлове Вари. Обилазак: Бехеров музеј, пешачка улица Масарикова, Колонаде, Извор Слободе,Царска бања. Повратак у хотел,вечера и ноћење. Пети дан- Доручак, напуштање хотела и повратак. Долазак испред школе у вечерњим сатима.	
АПРИЛ И МАЈ	4. ПЕТОДНЕВНА ЕКСКУРЗИЈА ШАБАЦ-ЗЛАТИБОР – ШАБАЦ Први дан-Полазак у раним јутарњим сатима испред школе. Долазак на Златибор у послеподневним часовима, смештај у хотел. Слободно време. Вечера. Други дан- Доручак. Обилазак најпосећенијег локалитета Србије, Стопића пећина. Налази се на северозападној страни планине Златибор и удаљен је 19 км од центра Златибора. Добио је име по засеоку Стопићи. Пећина је позната по бигреним кадама, природним удубљењима из којих се прелива вода која ствара слапове. Затим, одлазак до чувених Гостиљских водопада. Након обиласка, одлазак до Старог села, музеја на отвореном, чувеног етно-села Сирогојно (26 км од центра Златибора). Повратак у хотел. Слободно време до вечере. Вечера.	

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
	Трећи дан- Доручак . Одлазак до Мокре горе, музеја Јатарице и етно-села Дрвенград. Могућност организовања возње чувеном Шарганском осмицом. Траје око 90 минута – најатрактивнија возња пругом уског колосека у Европи. Након возње посета Јатарици, музеју парних локомотива под отвореним небом. Повратак у хотел. Вечера. Четврти дан – Након доручка одлазак до манастира Милешеве (70км). Манастир Милешеву основао је краљ Владислав, син Стефана Првовенчаног, унук Немањин, у првој половини 13. века. У овом манастиру почивале су мошти највећег српског просветитеља, Светог Саве. Оно што представља највећу уметничку вредност овог манастира јесу његове фреске. Убрајају се у најбоља европска остварења у средњем веку. Након обиласка повратак на Златибор. Вечера. Пети дан- Доручак, напуштање хотела и повратак за Шабац.	

- За ученике нижих разреда планирани су једнодневни излети на територији Републике Србије, као и излети предвиђени Правилником о награђивању ученика и посете сајмовима које су у програму секција.

Планирана су и једнодневна путовања и то

- сајам моде,
- сајам књига и графике.
- сајам козметике
- сајам екологије
- сајам науке и образовања
- остали сајмови и посете ван Шапца

Школски програм 2026-2030.

Сарадници у реализацији програма: Ученички парламент, Савет родитеља, Школски одбор, директор, одељенске старешине, туристичка агенција.

5.2.10. Програм индивидуалног образовног плана

За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека, прилагођавање начина остваривања школског програма и израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана.

Ученику који постиже резултате који превазилазе очекивани ниво образовних постигнућа, школа обезбеђује прилагођавање начина остваривања школског програма и израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана.

Индивидуални образовни план / у даљем тексту: ИОП / је посебан акт, који има за циљ оптимални развој ученика и остваривање исхода образовања и васпитања у складу са прописаним циљевима и принципима, односно задовољавања образовно-васпитних потреба ученика.

ИОП израђује тим за додатну подршку ученику на основу претходно остварених, евидентираних и вреднованих мера индивидуализације и израђеног педагошког профила ученика, а остварује се након сагласности родитеља, односно другог законског заступника.

Уколико родитељ, односно законски заступник, неоправдано одбије учешће у изради или давање сагласности на ИОП, школа је дужна да о томе обавести надлежну установу социјалне заштите у циљу заштите најбољег интереса ученика.

Врсте ИОП-а:

1. ИОП-1-прилагођавање начина рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад; учење језика на коме се одвија образовно-васпитни рад;
2. ИОП-2-прилагођавање циљева садржаја и начина остваривања програма наставе и учења и исхода образовно-васпитног рада;
3. ИОП-3-проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада за ученика са изузетним способностима.

ИОП доноси педагошки колегијум школе на предлог тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке ученику.

Тим за пружање додатне подршке ученику у школи чини наставник предметн наставе, одељенски старешина, стручни сарадник, родитељ, односно

Други законски заступник, а у складу са потребама ученика и педагошки асистент, односно лични пратилац ученика, на предлог родитеља, односно другог законског заступника.

Доношењу ИОП-а 2, претходи доношење, примена и вредновања ИОП-а 1, а обавезно је прибављање мишљења интерресорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком ученику.

Мишљење интерресорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком ученику, може да предвиди и измену плана наставе и учења.

У првој години рада по ИОП-у, ИОП се вреднује тромесечно, а у свакој наредној години два пута у току радне, односно школске године.

Спровођење индивидуалних образовних планова прати Министарство, у складу са Законом.

Ближа упутства за остваривање индивидуалног образовног плана, његову примену и вредновање, доноси министар.

Орјентациони	план активности	
АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ
праћење ученика који су уписани у средњу школу као ученици који су основно образовање завршили по иоп2 програму, праћење плана транзиције и израда мера индивидуализације, сарадња са интересорном комисијом	одељењске старешине, тим за инклузију, педагошко-психолошка служба	прво тромесечје
израда и евалуација иоп-а	предметни наставници, тим за инклузију, педагошки колегијум	класификациони периоди
сарадња са одељењским старешинама	тим за инклузију и тим за подршку ученицима, педагошко-психолошка служба	током године
сарадња са родитељима, саветодавни рад, радионице	одељењске старешине, психолог, педагог	током године

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине Прилог 2 Школског програма и чувају се у канцеларији педагошко-психолошке службе.

5.2.11. Програм каријерног вођења и саветовања

Циљевима и општим исходима средњег образовања и васпитања предвиђено је, између осталог, да школа код ученика развија кључне компетенције неопходне за даље образовање и активну улогу грађанина за живот у савременом друштву, стручне компетенције неопходне за успешно запошљавање и да оспособљава ученике за самостално доношење одлука о избору занимања и даљег образовања.

Школа омогућава формирање зреле и одговорне личности, способне да доноси добро промишљене и одговорне одлуке о властитој професионалној будућности и да их спроводи у дело.

У школи постоји Тим за каријерно вођење и саветовање ученика у чијем саставу су стручни сарадници и наставници. Тим у сарадњи са наставницима реализује праћење индивидуалних склоности ученика, обављају се саветодавни разговори са њима, школа, по потреби, сарађује са надлежним установама које се баве каријерним вођењем и саветовањем, помаже ученицима и родитељима у истраживању могућности за даље учење и запошљавање, односно идентификовање, избор и коришћење бројних информација о професијама, даљем учењу и образовању и формирању сопственог става о томе. У том циљу школа прати развој ученика и информисе их о занимањима, образовним профилима, условима студирања и потребама на тржишту рада.

Редни број	Активности	Носиоци реализације активности	Облик рада	Временска динамика
1.	Упознавање карактеристика развоја ученика у току образовања. Утврђивање способности, склоности, интересовања, потреба ученика. Развијање критичког става према властитим способностима и могућностима, жељама, склоностима и интересима у односу на реалне могућности	Одељењске старешине, предметни наставници, чланови Тима за каријерно вођење и саветовање, педагошко-психолошка служба	Индивидуални и групни разговори	Током сваке школске године (за ученике сва четири разреда)

Школски програм 2026-2030.

2.	Указивање на потребу поседовања одређених знања, навика и вештина, личних особина и менталног и телесног здравља у односу на захтеве занимања	Одељењске старешине, наставници стручних предмета, чланови Тима за каријерно вођење и саветовање, педагошко-психолошка служба	Редовна настава, практична настава, индивидуални и групни разговори	Током сваке школске године (за ученике 3. и 4. разреда)
3.	Успостављање сарадње са родитељима у циљу прикупљања података о развоју ученика и предузимања заједничких мера за подстицање и усмеравање професионалног развоја детета. Подстицање родитеља да реално сагледавају индивидуалне могућности своје деце и да заједно праве планове о професионалном развоју. Упозоравање родитеља на последице неправилног или наметнутог избора занимања	Одељењске старешине, чланови Тима за каријерно вођење и саветовање, педагошко-психолошка служба	Индивидуални разговори, родитељски састанци, Савет родитеља	Током сваке школске године (за ученике сва четири разреда)
4.	Указивање ученицима на позитивне мотиве који треба да одлучују при избору занимања и на остале мотиве чији утицај не треба да буде пресудан у избору занимања	Одељењске старешине, педагошко-психолошка служба	Индивидуални и групни разговори, час одељењске заједнице	Током сваке школске године (за ученике 3. и 4. разреда)
5.	Оспособљавање ученика за уочавање промена које настају у свету рада и занимања и усклађивање професионалних жеља и намера са тим променама.	Одељењске старешине, наставници стручних предмета, педагошко-психолошка служба у сарадњи са Националном службом за запошљавање	Индивидуални и групни разговори, час одељењске заједнице, разговор са сарадником из Националне службе	Током сваке школске године (за ученике 3. и 4. разреда)
6.	Упознавање ученика са организационом и програмском структуром високог образовања.	Педагошко-психолошка служба, чланови Тима за каријерно вођење и	Индивидуални и групни разговори	Током сваке школске године (за ученике завршних

Школски програм 2026-2030.

		саветовање		разреда)
7.	Указивање на последице предрасуда о вредности неког занимања. Информисање ученика о потребама друштва за одређеним стручњацима, а нарочито у дефицитарним струкама и занимањима у којима постоје добри изгледи за запослење, као и о суфицитарним струкама у којима таквих изгледа више нема	Педагошко-психолошка служба, чланови Тима за каријерно вођење и саветовање, одељењске старешине, предметни наставници	Индивидуални и групни разговори, редовна настава, практична настава, час одељењске заједнице	Током сваке школске године (за ученике завршних разреда)
8.	Анкетирање ученика у вези са професионалним интересовањима	Педагошко-психолошка служба	Индивидуално попуњавање упитника	Друго полугодиште сваке школске године (за ученике завршних разреда)
9.	Сагледавање улоге рада у задовољавању потреба за активношћу, стварањем нових и реализацијом постојећих способности и других особина личности	Одељењске старешине, педагошко-психолошка служба, чланови Тима за каријерно вођење	Индивидуални и групни разговори, практична настава	Током сваке школске године (за ученике свих разреда)
10.	Подстицање ученика да сами трагају за додатним информацијама о подручјима рада и образовним профилима	Педагошко-психолошка служба, чланови Тима за каријерно вођење и саветовање, одељењске старешине, предметни наставници	Индивидуални и групни рад	Током сваке школске године (за ученике завршних разреда)
11.	Пружање помоћи ученицима у изради ЦВ-ја	Педагошко-психолошка служба, чланови Тима за каријерно вођење и саветовање	Индивидуални и групни рад	Друго полугодиште сваке школске године (за ученике завршних разреда)

Школски програм 2026-2030.

12.	Информисање ученика о установама које могу пружити помоћ у избору занимања. Посета Сајму образовања, сарадња са Националном службом за запошљавање, сарадња са Канцеларијом за младе	Педагошко-психолошка служба, чланови Тима за каријерно вођење и саветовање	Индивидуални и групни рад	Друго полугодиште сваке школске године (за ученике завршних разреда)
13.	Организација презентација високих школа и факултета, израда паноа на тему професионалне оријентације, радионице на часу одељењског старешине	Одељењске старешине, педагошко-психолошка служба, чланови Тима за каријерно вођење и саветовање ученика	Презентације за групе ученика, групни рад	Током сваке школске године
14.	Организовање сарадње са социјалним партнерима и родитељима у области дуалног образовања	Одељењске старешине, организатор ПОН-а, педагошко-психолошка служба школе, чланови Тима, директор	Интервју, анкетање, индивидуални и групни рад са ученицима и родитељима	Током године

5.2.12. Програм културне активности школе

Један од веома важних циљева средњошколског образовања и васпитања јесте и васпитавање ученика о значају правилног коришћењења слободног времена. Адекватно осмишљено слободно време подстиче машту, идеје и креативност ученика оспособљавајући их за активније и сврсисходније укључивање у друштвени живот. Школа се труди да активно укључи ученике и наставнике у културни живот како на школском, тако и на градском нивоу. Од могућности средине, наравно, доста зависи разноврсност, богатство и успешност васпитно-образовног и ваннаставног рада, који заједно обогаћују лични живот појединца. У Школи постоје бројна тела која подстичу и адекватно креирају слободно време ученика. Координиран рад секција, Ученичког парламента и бројних волонтера утичу на конструктивно коришћење слободног времена ученика наше школе, али и на већу социјализацију и развијање релевантних међупредметних компетенција. Учећше у културним манифестацијама у Школи и граду формира код младих свест о значају традиције школе, традиције града и изнад свега традиције свога народа. Између осталог, младе људе такве активности мотивишу за постизање бољих резултата, те стасавају у самопоузданије и, индивидуално и друштвено, корисније особе. Културне активности школе се остварују на основу програма културних активности и обухватају:

- прославе школских и државних празника,
- приредбе и представе,
- организовање трибина,
- изложбе,
- посете установама културе,
- заједничке активности школе и јединице локалне самоуправе и
- друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика.

Наша школа традиционално организује и учествује у резличитим друштвено-културним манифестацијама.

Садржај/активност	Специфични циљеви	Носиоци активности	Време
Чивијашки карневал	• Укључивање ученика у пројекат града • Развијање креативности	Волонтери, задужени професори, секција личних услуга	Септембар
Дечија недеља	• Оснаживање ученика у схватању, неговању, примени права детета • Стварање позитивне атмосфере, побољшање међуљудских односа у школи	Наставници грађанског васпитања, Ученички парламент	Прва недеља октобра
Представе	• Подстицање креативности и стваралаштва • Неговање естетског укуса	Наставници српског језика	Периодично током године

	Оснаживање за јавни наступ и слободно изражавање		
Садржај/активност	Специфични циљеви	Носиоци активности	Време
Обележавање дана Св.Саве	- Развијање духа светосавља - Неговање и поштовање традиције	секције, заинтересовани наставници	27. јануар
Посете: - Културном центру - Градској библиотеци - Позоришту - Музеју	- Развијање навике посећивања културних институција - Развијање навике културног понашања на јавном месту - Оспособљавање за правилно коришћење слободног времена - Развијање естетског укуса - Оспособљавање за поштовање традиције и културе друге заједнице и развијање сарадње са њиховим припадницима	Наставници	Током године
Обележавање важних датума	- Укључивање у светске токове - Актуелизација важних наставних садржаја, повезивање са свакодневним животом - Развијање опште културе ученика - Мотивисање за целоживотно образовање	Ученички парламент, наставници	Током године
Ноћ музеја	Промовисање рада ученика	Ученички парламент, секције,заинтересовани наставници	Мај
Матурски плес	- Стварање лепих успомена - Подсећање на важан период у животу - Учествовање у светској манифестацији	Матуранти, координатори Ученичког парламента	Мај
Свечана додела диплома	Стварање лепих успомена	Матуранти, одељењске старешине, драмска	Јун

матурантима	• Подсећање на важан период у животу • Промовисање успешних ученика и заједничких активности • Јачање пријатељства	секција, Директор	
Промоција школе и обележавање Дана школе	• Развијање заједништва и осећаја припадништва • Неговање традиције Школе	Ученички парламент, драмска секција, наставници физичког васпитања	мај- јун

5.2.13. Програм подршке инклузији Рома

Пројекат Европска подршка за инклузију Рома, подржава спровођење Стратегије за унапређивање положаја Рома у Републици Србији. Пројекат подржава унапређење положаја Рома у следећим областима: приступ основним правима, грађанском учешћу, тржишту рада, образовању, здравственој и социјалној заштити, адекватном становању и креирању послова.. Ученици су корисници ученичких стипендија, а додељује им се и ментор који током школске године сарађује са ученицима, њиховим породицама, одељењски старешинама, наставницима, члановима одељењске заједнице и руководством школе. Обавезе и активности ментора јасно су дефинисане Уговором о менторству.

Активности ментора	Време реализације
Обавештавање ученика ромске националности о постојању ове стипендије	септембар
Помоћ ученицима и родитељима око прикупљања документације	септембар
Обавештавање ученика о резултатима конкурса	октобар-новембар
Упознавање са ученицима добитницима стипендије	новембар
Упознавање са породицама ученика	новембар
Рад са ученицима на превазилажењу проблема у школи и породици	током школске године
Рад са одељењски старешином и одељењским већем	током школске године
Савладавање потешкоћа у учењу	током школске године
Сарадња са пројектним тимом	током школске године
Похађање планираних семинара и обука	током школске године
Писање извештаја на крају сваког класификационог периода	новембар, јануар, април, јун
Учешће у пројекту спречавања раних бракова	током школске године
Подршка ученицима уписаним по програму афирмативних мера	током школске године

5.2.14. Програм превенције осипања и подршке ученицима

Циљеви програма за превенцију осипања и подршку ученицима су: рана идентификација ученика под ризиком од осипања, праћење узрока изостанка и израда акционог плана за смањење броја изостанка, рад на стварању позитивне климе у школи и развијање сарадње на реалцији родитељ-ученик –школа, као и организовање допунске наставе по новом концепту (индивидуализована и диференцирана настава) и други видови подршке ученицима.

Активности	Носиоци реализације активности	Облик рада	Временска динамика
Формирање тима и расподела дужности. Годишњи извештај и план рада.	Чланови Тима, директор	Извештај, анализа потреба и планирање и програмирање рада, праћење законске регулативе. Састанци тима. праћење, евидентирање и анализа узрока изостанака на нивоу целе школе, давање предлога за смањење изостанака, евидентирање ученика са проблемом изостанака и предлог индивидуалног плана подршке за идентификоване конкретне ученике и укључивање спољашње мреже подршке (центар за социјални рад)	јун-септембар
Укључивање у програм за рану идентификацију ученика под ризиком од осипања.	Директор	Обуке за чланове Тима и реализација програма на нивоу школе, рана идентификација	током године

		ученика под ризиком од осипања и израда упитника за процену почетног стања у школи.	
Сарадња са одељењским старешинама.	Чланови Тима, секретар школе, педагошко-психолошка служба	Упуства и приручник за одељењске старешине, обуке, израда и ревизија интерних образаца школе; социјална карта ученика; идентификација ученика под ризиком од осипања; планирање и организација допунске наставе, програм појачаног васпитног рада и сарадња са родитељима; организација хуманитарних акција	током године
Сарадња са Наставничким већем, Педагошким колегијумом	Чланови Тима, педагошко-психолошка служба школе, наставници	Извештавање о акционим истраживањима, предлагање мера за побољшање, информисање о савременим концептима допунске наставе, анкетирање свих актера у школи о текућим питањима. Стручно усавршавање наставника – диференцирана настава и нови концепт допунске наставе, Организација и укључивање ученика у спортска такмичења, приредбе и ваннаставне активности.	класификациони периоди

Сарадња са родитељима	Чланови Тима, секретар школе, педагошко-психолошка служба, директор	Редовно информисање родитеља и Савета родитеља о законским оквиру и процедурама школе (правилници школе, обрасци за родитеље: оправдање и сагласности на првом родитељском састанку) као и напредовању ученика, саветодавни рад са родитељима, радионице, трибине и укључивање родитеља у ваннаставне активности и пројекте школе, мотивисање родитеља за коришћење ес дневника, дигитализација комуникације (кутак за родитеље на сајту школе, укључивање родитеља на друштвене странице школе на фб и инстаграму; укључивање родитеља у програм појачаног васпитног рада са ученицима, тематски родитељски састанци	
Сарадња са Тимом за инклузију	Чланови Тима, педагошко-психолошка служба школе, одељењске старешине, директор	Израда и праћење мера индивидуализације као и планова подршке за ученике који су у ризику од осипања или су апстинирали из школе због здравствених или породичних проблема. Израда индивидуалног плана подршке Ревидирање индивидуалног плана подршке. Организовање допунске наставе	током године

		(индивидуализација, диференцијација наставе). Праћење плана транзиције за ученике првог разреда који су основно образовање завршили по иоп програму као и праћење напредовање ученика уписаних по афирмативним мерама у средњу школу.	
Сарадња са центром за социјални рад Шабац и другим организацијама и установама (Центар за стручно усавршавање Хумано срце Шабац, Канцеларија за младе, Црвени крст, Развојно саветовалиште и др.)	Директор	Писање извештаја, информисање, мере подршке, поступање у складу са препорукама спољне мреже подршке. Хуманитарне акције. Организовање трибина, изложби и обука за наставнике, родитеље или ученике. Учешће у пројектима.	По потреби
Сарадња са ученицима	Чланови тима, Ученички парламент, педагошко-психолошка служба, директор	Процедура за подршку новим ученицима где су јасно дефинисани кораци по доласку новог ученика у школу и дужности одељењског старешине, одељењског већа, педагошко-психолошке службе школе као и ученика из одељења, који су изабрани као вршњачка подршка. Награђивање ученика са најмањим бројем изостанака на полугодишту и крају године(јавна похвала, ваучер) као	Током године

		и одељења и одељенског старешине. Организовање вршњачких тимова за праћење и подршку ученицима Хуманитарне акције за социјално угрожене ученике, бесплатна ужина	
--	--	--	--

5.2.15. Програм превенције ризичних облика понашања

Превенција подразумева спречавање настанка болести, поремећеног понашања или појаве која оставља последице по неке особе или групе. Превентивни програм треба да пружи младима помоћ и подршку, потребне за суочавање са стресним животним условима и потребама, како би избегли понашања, која би могла довести до негативних физичких, психосоцијалних или социјалних последица кроз подстицање знања, компетенција и вештина, самопоштовања и самопоуздања, система подршке у окружењу породице, школе, радног места и заједнице и здравог окружења у заједници.

Шта?	Како?	Ко?
Примарна превенција	акције које се предузимају како би се спречила појава услова који резултују болестима или социјалним проблемима едукацију ученика путем вршњачких едукација, трибина, радионица, сарадњу са Културним центром, Канцеларијом за младе, Заводом за јавно здравље и др. обележавање важних датума, секције које се организују у школи, ваннаставне активности у школи (уређење школског дворишта и зграде, итд.), организовање и учествовање на школским такмичењима, спортске активности у школи и ван ње (спортска такмичења, учествовање на спортским манифестацијама и остале активности које су приказане у Програму школског спорта), едукације наставника и родитеља, израду паноа од стране ученика и наставника на одговарајућу тему	одељењске старешине, стручни сарадници, директор, предметни наставници
Секундарна превенција	-активности које имају за циљ рано откривање ризичног понашања чиме се повећава могућност за интервенције које спречавају његово напредовање -идентификовати ризичне факторе који смањују вероватноћу појављивања ризичних понашања и	одељењске старешине, стручни сарадници, Тимови

	заштитне факторе који побољшавају социјалне везе, јачају децу и младе и штите их од многих ризичних понашања, рано и учинковито деловање на ризичне ученике - програм појачаног васпитног рада и друштвено-корисног и хуманитарног рада	
Терцијарна превенција	- активности које се реализују ради спречавања поновног настанка ризичног понашања, реинтегрисање ученика у васпитно-образовни процес, вршњачка подршка, индивидуални и групни саветодавни рад, радионице за родитеље и ученике сличних проблема	педагошко-психолошка служба, директор, одељењске старешине

5.2.16. Програм промоције и маркетинга школе

У циљу обезбеђивања доброг функционисања школе, промоције и јачања угледа школе и чвршћег непосредног повезивања школе са друштвеном средином у којој ради, школа ће наставити сарадњу са многим институцијама и организацијама у средини. У смислу промоције, жеља нам је да нашу школу представимо као образовну установу са традицијом и квалитетом. Промоција школе одвијаће се на следећи начин:

- организоваће се школске свечаности поводом Дана школе, Светог Саве на којима ће ученици показати своје способности и знања.
 - школа ће остваривати сарадњу са медијима када се за то укаже потреба, да се друштвена средина и јавност обавесте о значајним збивањима у школи, а нарочито ће бити медијски пропраћени успеси и освојене награде ученика и наставника школе.
 - за ученике осмог разреда основних школа, у априлу и мају биће организоване презентације по школама.
 - преко web сајта школе јавност ће бити обавештена о свим важнијим збивањима у школи.
- За маркетинг школе одговоран је директор, али и сви запослени, као и ученици школе.

АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	УСТАНОВЕ, МЕДИЈИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Учешће на Чивијашком карневалу, учествовање у Ноћи музеја и Ноћи истраживача	Локалне новине, локалне ТВ станице, школске зидне новине	секција Занимљива наука и Уради сам, секција личних услуга	Септембар, мај
Обележавање Дана школе, спортски турнири, приредбе... Подела рекламног материјала	Локалне новина и дописништва, локалне ТВ станице, В92, РТС, гости школе, школске зидне новине и архив школе	ученици, наставници	током сваке школске године
Прослава шк. славе Св. Саве	Локалне новине, локалне ТВ станице гости школе, школске	ученици, наставници, родитељи	27. јануар сваке школске године

Школски програм 2026-2030.

	зидне новине и архив школе		
Дигитална презентација школе	фб, инстаграм сајт школе	наставници, директор	током сваке школске године
Сарадња са социјалним партнерима и локалном заједницом	ЦСУ, Хумано срце, Канцеларија за младе, локални медији итд.	директор, родитељи, ученици, наставници	током сваке школске године
Свечана подела диплома матурантима	Локалне новине, локалне ТВ станице гости школе, школске зидне новине и архив школе	директор, одељењски старешина	јун сваке школске године
Пано-поставке у школи	Запослени, родитељи, ученици, посетиоци школе	ученици, наставници	током сваке школске године
Праћење и редовно информисање о занимљивим активностима школе	Локалне новине, локалне ТВ станице, школске зидне новине, сајт школе	директор	током сваке школске године
Хуманитарне активности	Локалне новине и дописништва, ТВ станице	Ученички парламент	током школске године
Презентација по школама	Градске и приградске основне школе, локалне новине и дописништва, локалне ТВ станице	наставници, психолог	март, април, мај сваке школске године

5.2.17. Програм рада одељењске заједница

Одељењску заједницу чине сви ученици једног одељења. Свака одељењска заједница усваја свој план и програм рада за текућу школску годину. Циљ рада одељењских заједница је: унапређивање успеха кроз наставу и друге ученичке активности, развијање личне одговорности код ученика, заштита здравља и унапређивање животне средине, промоција хуманих вредности, професионална оријентација, утемељивање моралних вредности код ученика, развијање социјалних вештина, развој осећања солидарности, развијање способности за улогу одговорног грађанина. План и програм рада је предлог који ће одељењске заједнице и одељењски старешина прилагодити у складу са потребама ученика.

Месец	Први разред
септембар	Упознавање са ученицима, формирање одељењске заједнице: избор председника, заменика и благајника, избор два ученика за Ученички парламент и њихова улога у раду парламента, обавештавање ученика о набавци уџбеника, анализа социјалне структуре одељења (ниво образовања родитеља, запосленост, прилике у породици, - образац припремила ПП служба), упознавање ученика са структуром школе, планом образовно-васпитног рада и распоредом часова, упознавање ученика са правилником о кућном реду и правилима понашања ученика, професора и родитеља у школи, упознавање ученика са њиховим правима и дужностима, упознавање ученика са члановима Тима за заштиту ученика и са протоколом за превенцију борбе против насиља, утврђивање социјалног статуса ученика и одређивање врсте помоћи, родитељски састанак, начини учења (употреба различитих метода и техника како би учење било ефикасно) и коришћење различитих извора знања (литература, интернет...) / сарадња са педагошко-психолошком службом школе
октобар	Праћење адаптације ученика и решавање индивидуалних и општих проблема у одељењу, упознавање индивидуалних способности, интересовања, склоности ученика и тенденција у развоју, као и идентификација ученика који спорије напредују и имају потешкоћа у учењу и понашању, и њихово укључивање у допунску наставу и остале облике рада / сарадња са педагошко-психолошком службом школе, утврђивање узрока неуспеха ученика и проналажење начина за превазилажење тешкоћа у учењу, учешће у прослави Дана школе, вршњачко насиље / радионица, планирање факултативних активности
новембар	Анализа успеха и дисциплине на крају првог тромесечја, анализа изостајања ученика са наставе – утврђивање узрока и последица, налажење начина за решавање проблема са неоправданим изостајањем ученика са наставе / сарадња са педагошко-психолошком службом школе, укључивање ученика у допунску и додатну наставу, тема по избору ученика, разговор о тешкоћама прилагођавања на нову средину и проналажење решења за превазилажење проблема
децембар	Родитељски састанак, предавање из здравственог васпитања / пушење, алкохолизам, AIDS, информисање ученика о садржају рада Ученичког парламента, решавање конфликта на конструктиван начин / радионица, редовност похађања допунске, додатне наставе и секција / очекивања и резултати
јануар	Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта, мере за побољшање успеха у другом полугодишту, укључивање ученика у обележавање празника Св. Саве
фебруар	Индивидуални рад са ученицима који имају велики број неоправданих изостанака, пружање помоћи ученицима у примени метода и техника које доводе до ефикасног учења / сарадња са педагошко-психолошком службом школе, родна равноправност / радионица, план уређења и оплемењивања школског простора, родитељски састанак
март	Извештај о раду Ученичког парламента, идеје и предлози ученика за реализацију различитих акција (представе, свирке, уређивање школског дворишта...), тема по избору ученика, вршњачко насиље у школи / разговор, дискусија, искуства, предлози за побољшање ситуације када је у питању безбедност ученика у школи, сарадња са Тимом за безбедност ученика, договор око организовања екскурзија и излета
април	Укључивање ученика у припреме за такмичења у разним областима, анализа успеха и дисциплине на крају трећег класификационог периода, анализа остварене сарадње са родитељима ученика, договори око извођења екскурзија, излета
мај	Укључивање ученика у акције на уређењу школског простора, укључивање одељењске заједнице у

Школски програм 2026-2030.

	спортска такмичења на нивоу школе, тема по избору ученика, анкета о безбедности ученика у школи и предлозима за побољшање њихове безбедности / сарадња са Тимом за безбедност и заштиту ученика од насиља
јун	Утврђивање успеха и владања ученика на крају школске године, мишљење ученика о реализацији наставе и осталих активности у одељењу током школске године / да ли су и у којој мери испуњена њихова очекивања, анализа рада одељењске заједнице и предлози за побољшање рада у наредној школској години, предлози за похвале и награде за постигнуте резултате током школске године, сређивање података за крај школске године, подела сведочанстава

Месец	Други разред
септембар	Распоред часова, календар, формирање одељењске заједнице, избор ученика за ангажовање у раду Ученичког парламента, подсећање ученика на правилник о кућном реду и правилима понашања ученика, професора и родитеља у школи, на њихова права и дужности, анализа социјалне структуре одељења (ниво образовања родитеља, запосленост, прилике у породици, - образац припремила ПП служба), упознавање ученика са планом рада одељењске заједнице за текућу школску годину, утврђивање социјалног статуса ученика (евидентирање промена у односу на претходну школску годину) и одређивање врсте помоћи, пружање помоћи ученицима у избору метода и техника које доводе до успеха у учењу / сарадња са педагошко- психолошком службом школе , план уређења и оплемењивања школског простора
октобар	Решавање индивидуалних и општих проблема у одељењу, учешће у прослави Дана школе, тема по избору ученика, укључивање ученика који спорије напредују или имају потешкоћа у савладавању градива у допунску наставу и остале облике рада / сарадња са педагошко-психолошком службом школе, утврђивање узрока неуспеха ученика и проналажење начина за превазилажење тешкоћа у учењу, превенција партнерског насиља у адолесцентским везама / вршњачка едукација
новембар	Анализа изостајања ученика са наставе – утврђивање узрока и последица, налажење начина за решавање проблема са неоправданим изостајањем ученика са наставе, предлози ученика за рад Ученичког парламента, превенција партнерског насиља у адолесцентским везама / вршњачка едукација, анализа успеха и дисциплине на крају првог тромесечја, укључивање ученика у допунску и додатну наставу, предавање из здравственог васпитања / алкохолизам, пушење...
децембар	Родитељски састанак, превенција партнерског насиља у адолесцентским везама / вршњачка едукација, информисање ученика о садржају рада Ученичког парламента, редовност похађања допунске, додатне наставе и секција / очекивања и резултати
јануар	Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта, мере за побољшање успеха у другом полугодишту, укључивање ученика у обележавање празника Св. Саве
фебруар	Родитељски састанак, индивидуални рад са ученицима који имају велики број неоправданих изостанака, пружање помоћи ученицима у примени метода и техника које доводе до ефикасног учења, радионица о болестима зависности, радионица о толеранцији међу вршњацима и успешном решавању конфликта
март	Извештај о раду Ученичког парламента, идеје и предлози ученика за реализацију различитих акција (представе, свирке, уређивање школског дворишта...), договор око организовања екскурзија и излета, тема по избору ученика, укључивање ученика у припреме за такмичења у разним областима
април	Укључивање ученика у припреме за такмичења у разним областима, анализа успеха и дисциплине на крају трећег класификационог периода, анализа остварене сарадње са родитељима ученика, договори око извођења екскурзија, излета, правила облачења ученика у школи / пожељно облачење
мај	Укључивање ученика у акције на уређењу школског простора, укључивање одељењске заједнице у спортска такмичења на нивоу школе, тема по избору ученика, анкета о безбедности ученика у школи / сарадња са Тимом за безбедност и заштиту ученика од насиља, друштвене мреже / време које ученици проводе на интернету, начин на који проводе то време, препоруке за квалитетно провођење времена на интернету
јун	Утврђивање успеха и владања ученика на крају школске године, мишљење ученика о реализацији наставе и осталих активности у одељењу током школске године, анализа рада одељењске заједнице и предлози за побољшање рада у наредној школској години, предлози за похвале и награде за постигнуте резултате током школске године, сређивање података за крај школске године, подела сведочанстава

Школски програм 2026-2030.

Месец	Трећи разред
септембар	Распоред часова, календар рада, формирање одељењске заједнице, избор ученика за ангажовање у раду Ученичког парламента, подсећање ученика на правилник о кућном реду и правилима понашања ученика, професора и родитеља у школи, на њихова права и дужности, упознавање ученика са планом рада одељењске заједнице за текућу школску годину, утврђивање социјалног статуса ученика (евидентирање промена у односу на претходну школску годину) и одређивање врсте помоћи, родитељски састанак, план уређења и оплемењивања школског простора
октобар	Решавање индивидуалних и општих проблема у одељењу, укључивање ученика који спорије напредују или имају потешкоћа у савладавању градива у допунску наставу и остале облике рада / сарадња са педагошко-психолошком службом школе, учешће у прослави Дана школе, утврђивање узрока неуспеха ученика и проналажење начина за превазилажење тешкоћа у учењу, превенција партнерског насиља у адолесцентским везама / вршњачка едукација, укључивање у акцију добровољног давања крви (пунолетни ученици), тема по избору ученика, факултативне активности ученика
новембар	Анализа изостајања ученика са наставе – утврђивање узрока и последица, налажење начина за решавање проблема са неоправданим изостајањем ученика са наставе, предлози ученика за рад Ученичког парламента, анализа успеха и дисциплине на крају првог тромесечја, укључивање ученика у допунску и додатну наставу, професионална оријентација – информисање ученика о могућностима даљег образовања и запошљавања, испитивање професионалних интересовања ученика, пружање помоћи ученицима приликом избора будуће школе или занимања (нарочито код ученика који су неодлучни или постоји несклад између жеља и способности ученика) и праћење резултата професионалног саветовања ученика / сарадња са Тимом за каријерно вођење и саветовање ученика
децембар	Родитељски састанак, предавање из здравственог васпитања / пушење, алкохолизам, употреба дрога, информисање ученика о садржају рада Ученичког парламента, професионална оријентација / радионичарски рад, редовност похађања допунске, додатне наставе и секција / резултати
јануар	Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта, мере за побољшање успеха у другом полугодишту, укључивање ученика у обележавање празника Св. Саве
фебруар	Родитељски састанак, индивидуални рад са ученицима који имају велики број неоправданих изостанака, пружање помоћи ученицима у примени метода и техника које доводе до ефикасног учења, стилски учења, слободно време ученика
март	Извештај о раду Ученичког парламента, идеје и предлози ученика за реализацију различитих акција (представе, свирке, уређивање школског дворишта...), професионална оријентација / радионичарски рад, избор партнера и зрелост за брак (3. и 4. разред); сексуално преносиве болести/радионица, договор око организовања екскурзија и излета
април	Укључивање у акцију добровољног давања крви, професионална оријентација / праћење резултата професионалног информисања и саветовања ученика и ефеката сарадње са Тимом за каријерно вођење и саветовање ученика, укључивање ученика у припреме за такмичења у разним областима, анализа успеха и дисциплине на крају трећег класификационог периода, анализа остварене сарадње са родитељима ученика, припрема ученика за полагање разредних, завршних и матурских испита, договори око извођења екскурзија
мај	Укључивање ученика у акције на уређењу школског простора, организовање прославе матуре, укључивање одељењске заједнице у спортска такмичења на нивоу школе, тема по избору ученика, предрасуде и како их савладати, анкета о безбедности ученика у школи / сарадња са Тимом за безбедност и заштиту ученика од насиља, договори око прославе матурске вечери (завршни разреди)
јун	Утврђивање успеха и владања ученика на крају школске године, испитати мишљење ученика о реализацији наставе и осталих активности у одељењу током школске године, анализа рада одељењске заједнице, предлози за похвале и награде за постигнуте резултате током школске године, сређивање података за крај школске године, подела сведочанстава и диплома за завршне разредне

Школски програм 2026-2030.

Месец	Четврти разред
септембар	Распоред часова, календар, формирање одељењске заједнице, избор ученика за ангажовање у раду Ученичког парламента - подсећање ученика на правилник о кућном реду и правилима понашања ученика, професора и родитеља у школи, на њихова права и дужности, упознавање ученика са планом рада одељењске заједнице за текућу школску годину, утврђивање социјалног статуса ученика (евидентирање промена у односу на претходну школску годину) и одређивање врсте помоћи, родитељски састанак, план уређења и оплемењивања школског простора
октобар	Решавање индивидуалних и општих проблема у одељењу, укључивање ученика који спорије напредују или имају потешкоћа у савладавању градива у допунску наставу и остале облике рада / сарадња са педагошко-психолошком службом школе, утврђивање узрока неуспеха ученика и проналажење начина за превазилажење тешкоћа у учењу, превенција партнерског насиља у адолесцентским везама / вршњачка едукација, укључивање у акцију добровољног давања крви (пунолетни ученици), тема по избору ученика, факултативне активности ученика
новембар	Анализа изостајања ученика са наставе – утврђивање узрока и последица, налажење начина за решавање проблема са неоправданим изостајањем ученика са наставе, предлози ученика за рад Ученичког парламента, превенција партнерског насиља у адолесцентским везама / вршњачка едукација, анализа успеха и дисциплине на крају првог тромесечја, укључивање ученика у допунску и додатну наставу, професионална оријентација – информисање ученика о могућностима даљег образовања и запошљавања, испитивање професионалних интересовања ученика, пружање помоћи ученицима приликом избора будуће школе или занимања (нарочито код ученика који су неодлучни или постоји несклад између жеља и способности ученика) и праћење резултата професионалног саветовања ученика / сарадња са Тимом за каријерно вођење и саветовање ученика
децембар	Родитељски састанак, предавање из здравственог васпитања / пушење, алкохолизам, употреба дрога, превенција партнерског насиља у адолесцентским везама / вршњачка едукација, информисање ученика о садржају рада Ученичког парламента, решавање конфликта на конструктиван начин/ радионица, професионална оријентација /радионичарски рад, редовност похађања допунске, додатне наставе и секција / резултати
јануар	Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта, мере за побољшање успеха у другом полугодишту, укључивање ученика у обележавање празника Св. Саве
фебруар	Родитељски састанак, индивидуални рад са ученицима који имају велики број неоправданих изостанака, родна равноправност / радионичарски рад, тема по избору ученика, укључивање ученика у такмичења из различитих области
март	Извештај о раду Ученичког парламента, идеје и предлози ученика за реализацију различитих акција (представе, свирке, уређивање школског дворишта...), професионална оријентација / радионичарски рад, избор партнера и зрелост за брак, договор око организовања екскурзија и излета
април	Укључивање у акцију добровољног давања крви, професионална оријентација / праћење резултата професионалног информисања и саветовања ученика и ефеката сарадње са Тимом за каријерно вођење и саветовање ученика; презентације факултета, анализа успеха и дисциплине на крају трећег класификационог периода, анализа остварене сарадње са родитељима ученика, припрема ученика за полагање разредних, завршних и матурских испита, договори око извођења екскурзија и прославе матуре
мај	Информисање ученика о конкурсима за упис на више школе и факултете, организовање прославе матуре, укључивање одељењске заједнице у спортска такмичења на нивоу школе, утврђивање успеха и владања ученика на крају школске године, испитати мишљење ученика о реализацији наставе и осталих активности у одељењу током школске године, предлози за похвале и награде за постигнуте резултате током школске године, сређивање података за крај школске године, подела сведочанстава и диплома.

Напомена:

Одељењска заједница и одељењски старешина према потреби могу у план да уврсте и друге програмске садржаје.

Стицање знања и вештина матураната за потребе одбране земље у условима ванредног и ратног стања

На основу дописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр: 611-00-02945/2018-03, од 18.12.2018. године, ученици завршних разреда треба да стекну основна знања о систему одбране, да се упознају са својим правима и обавезама, да развијају свест о потреби одбране земље и значају неговања патриотских осећања.

11 тема ће бити реализовано, током четири часа одељењских заједница завршних разреда у периоду фебруар-мај.

- Место, улога и задаци Војске Србије у систему безбедности и одбране Републике Србије, Војна обавеза у Републици Србији и радна и материјална обавеза у Републици Србији;
- Како постати официр Војске Републике Србије, Како постати професионални војник, Физичка спремност - предуслов за војни позив;
- Служба осматрања и обавештавања, Облици неоружаног отпора, Бојни отрови, биолошка и запаљива средства, Цивилна заштита;
- Тактичко - тематски зборови који ће бити реализован у установи Војске Србије.

5.2.18. Програм рада одељењских већа

Одељењско веће чине сви предметни наставници који у текућој школској години одржавају наставу из предмета, предвиђених програмом рада образовног профила и одељењски старешина.

Одељењско веће има задатак да: усклађује рад свих наставника и стручних сарадника који изводе наставу у одељењу, остварује увид у резултате рада и владања ученика, анализира резултате које постижу ученици на крају тромесечја, полугодишта и на крају школске године, утврђује и усклађује распоред писменог проверавања знања, предузима мере за усклађивање рада ученика у процесу образовања и васпитања у одељењу, утврђује, на предлог предметног наставника, закључну оцену из предмета и оцену из владања на предлог одељењског старешине, предлаже ученике за образовање по ИОП-у, предлаже ученике за доделу похвала и награда, разматра извештај одељењског старешине о појачаном васпитном раду и предузетим мерама, изриче васпитне мере ученицима у оквиру своје надлежности, предлаже Наставничком већу програм екскурзија, такмичења и

сл., разматра питања покренута на родитељским састанцима, упознаје се са условима живота и рада ученика и предлаже мере Наставничком већу за побољшање уочених недостатака, обавља и друге послове у складу са законом и општим актом.

Време реализације	Садржај активности
септембар	• формирање одељења • усвајање планова рада одељењских већа, одељењских старешина и одељењских заједница, • организација додатне, допунске наставе и утврђивање распореда за реализацију истих, • усвајање распореда писаних задатака и вежби
новембар	• утврђивање успеха и анализа дисциплине на крају I класификационог периода, • анализа реализације допунске, додатне и слободних активности
јануар	• утврђивање успеха и владање ученика на крају I полугодишта, • анализа реализације наставних планова и програма по предметима, • анализа рада одељењских старешина, одељењских заједница и реализација сарадње са родитељима, • мере за побољшање резултата рада,
април	• утврђивање успеха и анализа дисциплине на крају III класификационог периода, • анализа постигнутих резултата допунском и додатном наставом.
Јун	• утврђивање успеха и владање ученика на крају II полугодишта, • реализација плана и програма,
август	• утврђивање успеха ученика на крају школске године • упис ученика • формирање одељења и одељењско старешинство • усвајање распореда часова • разно

5.2.19. Програм рада одељењског старешине

Одељењски старешина је спона између родитеља, ученика и наставника. Његова функција је сложена и састоји се у томе да успоставља сарадњу и комуницира са родитељима, посредује у преношењу школских порука, посећује ученике, прикупља информације о породичним приликама ученика итд. Одељењски старешина је стручна особа која руководи радом одељења, са наглашеном педагошком, административном и организационом улогом, прати напредак ученика, сарађује са предметним наставницима, обавља саветодавни и појачан васпитни рад, сарађује са ПП службом, помаже у раду Ученичког парламента, изриче вапитне мере и похвале ученицима. Одељењски старешина својим ставовима, односима и схватањима ствара повољну климу за успостављање социјалних односа који утичу на квалитет и степен развоја ученичког колектива.

Глобални план рада одељењског старешине:

1. Планирање и програмирање

Израда програма рада одељењског старешине, израда програма рада одељењског већа, учешће у изради програма рада одељењске заједнице, израда програма сарадње са родитељима.

2. Административни послови и педагошка евиденција

Вођење Дневника образовно-васпитног рада, вођење матичне књиге, унос података у јачку књижицу, сведочанства, похвале, дипломе. Вођење података о ученицима који се односе на породичне и социјалне прилике, здравствено стање ученика, интересовања ученика а посебно професионална интересовања, резултате социометријског теста и других тестова и упитника, напредовање ученика, успеси на такмичењима, сметње у развоју и понашању, предузете мере, белешке о разговору са ученицима и родитељима.

3. Рад са ученицима

- ИНДИВИДУАЛНИ РАД: Упознавање индивидуалних способности и склоности, особина, интересовања, тенденција и тешкоћа у развоју, упознавање са породичним, социјалним, материјалним и здравственим условима који су битни за развој ученика, праћење и подстицање индивидуалног развоја и напредовања ученика, усмеравање, вођење и саветовање ученика.

-РАД У ОДЕЉЕЊСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ: Укључивање ученика у колектив и јачање колектива, разматрање проблема у вези са извођењем наставе, договарање о излетима, посетама, сусретима, екскурзијама, забавама, акцијама и другим активностима одељењске заједнице, разматрање односа ученика према раду и учењу, анализирање успеха и владања појединца и целог одељења, изрицање похвала и казни, предузимање мера ради побољшања успеха одељења у целини, пружање помоћи слабијим ученицима, афирмација рада даровитих, анализирање друштвених активности ученика у школи и ван ње и реализација тема на ЧОС-у.

4. Рад са одељењским већем и наставницима

Организација образовно-васпитног рада у одељењу, предлагање програма рада одељењског већа, припрема и организација седница. праћење реализације наставе, допунске и додатне, изборне, ваннаставних активности и реализације васпитних задатака. Подстицање и праћење унапређивања наставе, упознавање одељењског већа са степеном развоја ученика, предлагање јединственог деловања свих наставника и укључивање породице и других чинилаца у васпитни рад са ученицима. Припремање и израда анализа и извештаја.

5. Рад са родитељима

Индивидуални и групни разговори са родитељима ради међусобног информисања о здрављу, психофизичком и социјалном развоју ученика, резултатима учења и понашања ученика, о ваннаставним активностима и о ваншколском ангажовању, условима живота у породици, школи и друштвеној средини.

Родитељски састанци - одржати најмање четири родитељска састанка (информисање, договарање, анализирање рада и успеха ученика, решавање проблема. Укључивање родитеља у реализацију појединих активности школе (друштвено-користан рад, екскурзије, посете, излети, свечаности, разговори и предавања за ученике).

6. Сарадња са стручним сарадницима и институцијама

САРАДЊА СА ПЕДАГОГОМ И ПСИХОЛОГОМ: у изради програма рада одељењског старешине, у избору тема, припреми и реализацији ЧОС-а, праћењу и подстицању развоја ученика и напредовања, откривању узрока који доводе до поремећаја у понашању ученика и предузимање одговарајућих мера, избору, припремању и реализацији тема на родитељском састанку, у праћењу и анализи реализације васпитних задатака.

САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА: Центар за социјални рад, разне културне институције, Канцеларија за младе, Црвени крст, Дом здравља, Културни центар и остале институције у зависности од потреба и специфичност и ученика.

Орјентациони програм рада одељењског старешине

Време реализације	Садржај активности
септембар	• упознавање са ученицима, саопштавање распореда часова • упознавање ученика са кућним редом и изводом из Правилника о похваљивању награђивању и одговорности ученика • протокол о безбедности, насиљу • избор руководства одељењске заједнице и комисија • социјално-економски статус ученика • израда плана рада одељењског старешине

	• стипендија ученика • организација екскурзије • сарадња са психологом школе • припрема за родитељски састанак
октобар	• анализа односа ученика према школским обавезама, (дисциплина за време часова и ученика уопште, похађање наставе, учење код куће) • разговор о техникама учења и мерама за побољшање успеха • разговор о могућим правцима решавања појединачних проблема • анализа успеха и дисциплине на крају првог класификационог периода • организовање додатне и допунске наставе
новембар	• утврђивање мера за побољшање општег успеха одељења • анализа похађања часова допунске наставе и учешће у ваннаставним активностима • обраде теме од посебног значаја за ученике (Метод успешног учења – први разред; Болести зависности – други разред; Репродуктивно здравље младих – трећи и четврти разред) • посета позоришној или биоскопској представи
децембар	• понашање ученика у школи – разговор о очувању школске имовине и о стварању повољних услова за рад • организације прикупљања помоћи материјално најугроженијим ученицима • време ученика • савети педагошко-психолошке службе школе • анализа изостајања са наставе (узроци и решења)
јануар	• обележавање дана Светог Саве • сарадња са родитељима • анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта • предлог успеха и владања ученика • организовање зимског распуста
фебруар	• другарство, међусобно уважавање, спремност за све видове сарадње и међусобне помоћи у одељењу • обрада теме од посебног значаја за ученике уз помоћ ПП службе и Завода за заштиту здравља
март	• пролећне акције уређења школске средине • коришћење слободног времена • систематски прегледи ученика • спортске активности ученика • здравствено просвећивање: алкохол, пушење, дрога

април	• анализа постигнутог успеха и дисциплине на крају трећег тромесечја • организација излета • родитељски састанак • слободне активности • проблеми одељења
мај	• организација полагања завршних и матурских испита • организација матурске вечери • помоћ ученицима у учењу • похађање допунске и додатне наставе • интересовања младих
јун	• анализа рада одељењског старешине • утврђивање успеха и владања • припрема за упис ученика за следећу годину • организовање припремне наставе и поправних испита

5.2.20. Програм сарадње са локалном самоуправом и друштвеном средином

У циљу обезбеђивања наставне базе, доброг функционисања школе, промоције и јачања угледа школе и чвршћег непосредног повезивања школе са друштвеном средином у којој ради, школа ће наставити сарадњу са многим институцијама и организацијама у средини. У институцијама и организацијама наши ученици реализују часове практичне наставе и наставе у блоку. Са тим институцијама, школа потписује уговоре и регулише међусобне односе. На тај начин наши ученици у току редовног школовања имају контакт са будућим послодавцима. На почетку школске године наставници планирају, у оквиру редовне наставе и ваннаставних активности, са којим институцијама ће сарађивати и тај план се уноси у Годишњи план рада школе.

ИНСТИТУЦИЈА, ОРГАНИЗАЦИЈА	ОБЛАСТ САРАДЊЕ	ВРЕМЕ	ИЗВРШИОЦИ
Завод за трансфузију	Учешће у организовању добровољног давања крви	У току школске године	директор школе
Црквена општина	Сарадња око вероучитеља и реализације верске наставе	У току школске године	директор школе, вероучитељ
Народни музеј	Посета изложбама	У току школске године	предметни наставници
Дом здравља Шабац	Трибина за ученике Општи и стоматолошки систематски прегледи ученика, спортски лекарски прегледи и прегледи пред екскурзије Учешће у кампањама: Национални месец правилне исхране. Национални дан борбе против пушења. Обележавање Међународног дана физичке активности.	У току школске године	Ученички парламент, одељењске старешине, наставници физичког васпитања
Завод за јавно здравље Шабац	Учешће у кампањама: Национални месец правилне исхране. Национални дан борбе против пушења. Обележавање Међународног дана физичке активности. Саветовалиште за сиду	У току школске године	Ученички парламент, одељењске старешине, наставници физичког васпитања
Црвени крст	Здравствене трибина, учествовање у акцијама добровољног давања крви и конкурс Крв живот значи	У току школске године	Одељењске старешине, ученици завршних разреда
Центар за социјални рад	Сарадња око спречавања насиља и занемаривања ученика Шишање деце у Кући добре воље Учествовање у трибинама и радионицама	У току школске године	Ученички парламент, одељењске старешине, ПП служба, директор, ученици образовног профила мушки и женски фризер, наставници практичне наставе
Предшколска установа „НАШЕ ДЕТЕ“	Шишање деце у вртићима	У току школске године	Ученици образовног профила мушки и женски фризер, наставници практичне наставе
Канцеларија за младе	Трибине, радионице, саветовалиште, заједничке хуманитарне акције	У току школске године	Ученички парламент, психолог
Културни центар Шабац	Такмичење рецитатора Књижевне вечери.	У току школске	Ученици, педагошко-психолошка служба,

Школски програм 2026-2030.

	Сликарске изложбе. Промоције књига. Трибине.	године	наставници
Библиотека шабачка	Језичке радионице, предавања, трибине и програми културе за ученике средњих школа Промоција књига и књижевне вечери	У току школске године	Наставници, ученици, библиотекари
Основне и средње школе у Шапцу	Учешће у заједничким хуманитарним активностима Предавање вршњачких едукатора Сарадња око планирања и реализације програма промоције школе Отворена врата	У току школске године	Ученички парламент; предметни наставници, ПП служба, директор
Спортски савез	Организација спортских такмичења	У току школске године	Наставници физичког васпитања, директор школе
Завод за статистику	Стална размена информација	У току школске године	Секретаријат школе и директор
Р.Ц. за стручно усавршавање	Организовање и реализација семинара. Стална размена информација. Обука за писање и акредитовање семинара	У току школске године	Директор, ПП служба, заинтересовани наставници, координатор за сарадњу са ЦСУ Шабац
ДРУШТВО ПАРАПЛЕГИЧАРА, ДИСТРОФИЧАРА И ОБОЛЕЛИХ ОД ЦЕРЕБРАЛНЕ ПАРАЛИЗЕ, САВЕЗ СЛЕПИХ И СЛАБОВИДИХ, САВЕЗ ГЛУВИХ И НАГЛУВИХ	Предавање за матуранте о безбедности у саобраћају	Друго полугодиште	Директор школе, библиотекар, ученици
НВО „ХУМАНО СРЦЕ“	Прикупљање добровољних прилога за куповину новогодишњих пакетића и подела пакетића. Избор ученика за доделу једнократне помоћи и присуство годишњој свечаности Фонда. Учешће у хуманитарним акцијама на позив Фонда	У току школске године	Ученички парламент, директор, педагошко-психолошка служба школе
Женски аутономни центар Шабац	Радионице за превенцију вршњачког и насиља у адолесцентским везама, обука едукатора	У току школске године	Педагошко-психолошка служба школе, ученици
Туристичке агенције	Реализације ученичких екскурзија, стручних посета и излета Излет колектива	У току школске године	Директор школе, одељењске старешине, комисија Савета родитеља
Просветна инспекција, Санитарна инспекција Радна инспекција, и друге инспекцијске службе	Стална сарадња кроз размену информација, редовне контроле и контроле по жалбама и пријавама Редовна контрола и контрола наложених мера Сарадња око повреда радника на раду	У току школске године	Директор, помоћник директора, секретар школе, шеф рачуноводства, лице за безбедност и здравље на раду
Канцеларија ЊКВ	Награђивање Ђака генерације у Белом двору	Јун	Директор школе
Национална служба за запошљавање	Учешће на сајму запошљавања Информисање о кретању на тржишту рада Размена информација (конкурси, тражење радника...)	Током школске године	Директор школе, секретар, педагошко-психолошка служба

Школски програм 2026-2030.

МУП Шабац	Сарадња око рада школског полицајца и безбедности ученика, организација трибине „Трговина људима“, предавање за матуранте о безбедности у саобраћају	Током школске године	Директор школе, секретар, педагошко-психолошка служба
ЗУОВ	Сарадња око стручног усавршавања, реформе средњих школа и др.	Током школске године	Директор
Министарство просвете и науке	Сарадња око тумачења закона	Током школске године	Секретар школе
Градска управа	Стална размена информација Сарадња око реализације пројеката Стална сарадња око финансирања рада школе Сарадња око уписа ученика и распоређивања технолошких вишкова	Током школске године	Директор школе, секретар, шеф рачуноводства
Школска управа Просветни саветник	Стална размена информација Стална сарадња око финансирања рада школе (ЦЕНУС) Сарадња око уписа ученика и распоређивања технолошких вишкова Сарадња око Извештаја о раду школе и Годишњег плана рада школе, новог циклуса самовредновања, Развојног плана Сарадња око самовредновања, унапређивања квалитета рада школе, стручног усавршавања и др.	Током школске године	Директор школе, секретар, шеф рачуноводства

5.2.21. Програм сарадње са породицом

Носиоци активности сарадње са родитељима су сви учесници у васпитно-образовном процесу. Посебно је значајно место и улога одељењског старешине и стручних сарадника школе - школског психолога и педагога. Садржаји сарадње проистичу из потребе школе, породице, развојних карактеристика младих на овом узрасту и индивидуалних потреба појединаца.

Програм сарадње школе и породице обухвата: рад и сарадњу са родитељима на реализацији појединих активности, информисање родитеља о захтевима који се постављају ученицима, о резултатима рада ученика, успеху и дисциплини, заједнички рад на подизању ефикасности ученика у учењу и раду, укључивање родитеља у појачан васпитни рад са појединим ученицима, укључивање родитеља у остваривање образовно-васпитних активности из појединих програма и свих облика сарадње школе и друштвене средине (секције, професионална оријентација, друштвено-користан рад, манифестације и сл.), рад на подизању педагошко-психолошког образовања родитеља. Родитељи активно учествују у раду Школског одбора, Савета родитеља, Развојног планирања, Тима за самовредновање рада школе, Тима за инклузивно образовање.

Редни број	Садржај активности	Носиоци активности	Облик рада	Време реализације
1.	Информисање родитеља о облицима сарадње (распоред консултација са наставницима, распоред часова и распоред звоњења, резултати ученика на такмичењима и другим активностима...) на уочљивим местима у школи и на сајту школе	Одељењске старешине, предметни наставници, педагошко-психолошка служба, руководство школе	Индивидуално и групно информисање родитеља	На почетку сваке школске године и по потреби током школске године
2.	Организовање родитељских	Одељењске старешине	Групни рад са родитељима	Септембар, новембар,

	састанака			јануар/фебруар, мај/јун
3.	Информисање родитеља о понашању ученика у школи, на излету/екскурзији, о успеху, напредовању...	Одељењске старешине, педагошко-психолошка служба	Индивидуални разговори са родитељима	Током сваке школске године
4.	Рад са родитељима у оквиру појачаног васпитног рада, Учествовање у дисциплинском поступку	Одељењске старешине, педагошко-психолошка служба	Индивидуални и групни рад са родитељима	Током сваке школске године
5.	Саветодавни рад са родитељима деце из осетљивих група	Одељењске старешине, педагошко-психолошка служба	Индивидуални и групни разговори са родитељима	Током сваке школске године
6.	Рад са родитељима у оквиру каријерног вођења и саветовања	Одељењске старешине, педагошко-психолошка служба, чланови Тима за каријерно вођење и саветовање ученика	Индивидуални и групни разговори са родитељима	Током сваке школске године (посебно за ученике завршних разреда)
7.	Укључити родитеље у рад Савета родитеља и Школског одбора	Одељењске старешине, наставници укључени у рад Школског одбора и Савета родитеља, педагошко-психолошка служба, руководство школе	Групни рад са родитељима	Током сваке школске године
8.	Укључити родитеље у рад Актива за развојно планирање, Тима за самовредновање,	Одељењске старешине, наставници укључени у рад Актива и	Индивидуални и групни рад са родитељима	Током сваке школске године

	Тима за инклузивно образовање	Тимова, педагошко-психолошка служба, руководство школе		
9.	Укључивање родитеља у реализацију различитих активности школе (школска слава, приредбе, представе, хуманитарни рад, спортске активности, матурско вече, додела диплома и награда...)	Одељењске старешине, предметни наставници, педагошко-психолошка служба, руководство школе	Индивидуални и групни рад са родитељима	Током сваке школске године

5.2.22. Програм социјалне заштите ученика

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити ученика, посебно оних из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне заштите. Овај програм је део програма пружања подршке ученицима. Због специфичне структуре ученика и породица из којих они долазе, наставници и ученици повремено организују хуманитарне активности, које имају за циљ пружање социјалне помоћи угроженим ученицима, али и развијање одговорности, хуманих вредности и колективног духа код осталих ученика.

Циљеви програма социјалне заштите су, унапређење положаја и права деце из осетљивих група и стварање могућности за њихово равноправно учешће у друштву, подизање нивоа свести ученика, запослених и родитеља, као и локалне заједнице и њихово активно и добровољно учешће у подизању квалитета живота и солидарности у школи, локалној заједници и друштвеној средини у целини.

Садржај/активност	Специфични циљеви	Носиоци активности	Време
Социјална структура ученика, идентификовање ученика којима је потребна социјално-материјална подршка	- Освешћивање запослених о социо-економској и породичној ситуацији ученика и о утицају на њих - Јачање емпатије и разумевања код запослених и код ученика - Повећање отпорности ученика у стресним ситуацијама и смањење психо-соматских проблема	- одељењске старешине - ПП служба	септембар, октобар
- Сарадња са Центром за социјални рад - Сарадња са Црвеним крстом	- Јачање сарадње са наведеним институцијама - Предузимање ширих акција са циљем пружања одговарајуће помоћи и подршке ученицима	- Ученички парламент - одељењске старешине - заинтересовани наставници, директор, помоћник директора	- током школске године
- Обезбеђивање бесплатне ужине у школској кантини за социјално угрожене ученике	- Обезбеђивање основних услова за здрав развој ученика - Промовисање хуманих вредности	- директор, помоћник директора, одељењски старешина	септембар и октобар

Школски програм 2026-2030.

- Организовање хуманитарних акција у школи (прикупљање гардеробе, намирница, школског прибора и уџбеника)	- Ублажавање социјалних проблема (усамљеност, одбаченост, безвредност) - Развој хуманих вредности ученика - Доживљавање пријатних осећања и животног оптимизма	- Ученички парламент, заинтересовани наставници, ученици, директор и помоћник директора	- током школске године
---	--	---	------------------------

5.2.23. Програм стицање знања и вештина матураната за потребе одбране земље у условима ванредног и ратног стања

На основу дописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр: 611-00-02945/2018-03, од 18.12.2018. године, матуранти треба да стекну основна знања о систему одбране, да се упознају са својим правима и обавезама, да развијају свест о потреби одбране земље и значају неговања патриотских осећања.

11 тема ће бити реализовано, током четири часа одељењских заједница четвртог разреда:

- Место, улога и задаци Војске Србије у систему безбедности и одбране Републике Србије, Војна обавеза у Републици Србији и радна и материјална обавеза у Републици Србији;
- Како постати официр Војске Републике Србије, Како постати професионални војник, Физичка спремност - предуслов за војни позив;
- Служба осматрања и обавештавања, Облици неоружаног отпора, Бојни отрови, биолошка и запаљива средства, Цивилна заштита;
- Тактичко - тематски зборови који ће бити реализован у установи Војске Србије.

5.2.24. Програм стручног усавршавања наставника

Стручно усавршавање наставника, стручних сарадника и руководства школе постало је неизоставан део унапређења квалитета рада запослених, односно развијања компетенција ради бољег обављања васпитно-образовног рада.

Наставничке компетенције представљају капацитет појединца који се исказује у вршењу сложених активности у образовно-васпитном раду. Компетенције представљају скуп потребних знања, вештина и вредносних ставова наставника. Наставничке компетенције одређују се у односу на циљеве и исходе учења и треба да обезбеде професионалне стандарде о томе какво се поучавање сматра успешним. Односе се на компетенције за: Наставну област, предмет и методику наставе; Поучавање и учење; Подršку развоју личности ученика; Комуникацију и сарадњу.

У току свог стручног усавршавања запослени је дужан:

- да прати свој образовно-васпитни рад, напредовање и професионални развој и
- да поседује и редовно ажурира свој портфолио
- да на почетку сваке школске године изради лични план професионалног развоја.

Активности, права и дужности запосленог на пословима образовања и васпитања у периоду једне школске године у оквиру пуног радног времена	
Ван установе	Унутар установе
1. Похађање најмање један програм стручног усавршавања који доноси министар или одобреног програм из Каталога програма стручног усавршавања за које, када су организовани радним даном има право на плаћено одсуство, 2. учествује на најмање једном одобреном стручном скупу.	Остваривање најмање 44 сата стручног усавршавања које предузима установа унутар својих развојних активности у складу са Документом о интерном бодовању унутар установе који доноси Педагошки колегијум школе и законским оквиром.
Облици сталног стручног усавршавања ван установе	Облици сталног стручног усавршавања у установи
1. програм стручног усавршавања који се остварује извођењем обуке, домаћи или међународни; 2. стручни скупови, и то: - конгрес, сабор; - сусрети, дани; - конференција; - саветовање; - симпозијум; - округли сто; - трибина;	1. извођење угледних часова, демонстрирањем поступака, метода и техника учења и других наставних, односно васпитних активности; 2. излагање на састанцима стручних органа и тела које се односи на савладан програм стручног усавршавања или други облик стручног усавршавања ван установе, са обавезном анализом и дискусијом; 3. приказ стручне књиге, приручника, дидактичког материјала, стручног чланка, истраживања, студијског путовања и стручне посете са обавезном анализом и дискусијом; 4. учешће у: истраживањима, пројектима образовно-васпитног карактера у установи, пројектима мобилности, програмима од националног значаја у установи, стручним и студијским путовањима и посетама,

- летња и зимска школа.	међународним програмима, скуповима и мрежама, заједницама професионалног учења, програму огледа, раду модел центра; 5. остваривање активности у школи вежбаоници; 6. остваривање активности у оквиру приправничке, односно менторске праксе; 7. активности које се односе на развијање партнерства са другим установама и развој праксе хоризонталног учења.
-------------------------	---

ПРИОРИТЕТНЕ ОБЛАСТИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА		КОМПЕТЕНЦИЈЕ	
П1	Унапређивање дигиталних компетенција ученика и наставника и употреба информационо-комуникационих технологија у реализацији образовно-васпитног процеса	К1	компетенције за уже стручну област
П2	Методика рада са децом/ученицима којима је потребна додатна образовна подршка (рад са децом из осетљивих група, децом са сметњама у развоју, мигрантима...)	К2	компетенције за поучавање и учење
П3	Унапређивање компетенција наставника у области планирања и реализације наставе оријентисане на исходе (подизање нивоа методичких знања релевантних за циљеве и исходе предмета/области)	К3	компетенције за подршку развоју личности детета и ученика
П4	Јачање васпитне улоге образовно-васпитне установе кроз развијање програма превенције насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања	К4	компетенције за комуникацију и сарадњу
Потребе и приоритете стручног усавршавања установа планира на основу личних планова стручног усавршавања запослених на пословима образовања и васпитања, развојног плана установе, резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе, извештаја о остварености стандарда постигнућа и других показатеља квалитета образовно-васпитног рада.			

Школски програм 2026-2030.

Педагошки колегијум припрема План стручног усавршавања који разматра Наставничко веће а усваја Школски одбор. У циљу реализације Плана стручног усавршавања, наставници ће похађати акредитоване семинаре (у организацији РЦ Шабац током школске године), одржати угледне часове и присуствовати истим, присуствовати трибинама, стручним скуповима, предавањима, учествовати у раду актива, припремом ученика за Републичка такмичења, стручним посетама..... Током школске године ажурира се база података о стручном усавршавању појединачно за сваког наставника, подносе се извештаји о похађању обука, као и реализацији стручног усавршавања унутар установе и на стручним већима извештава о похађаним семинарима.

Наставници и стручни сарадници документацију о стручном усавршавању и реализацији истог чувају у свом портфолију.

5.2.25. Програм унапређења васпитно образовног рада

Програм унапређивања образовно-васпитног рада проистиче је из анализе постојећег стања у школи. Под појмом унапређења образовно-васпитног рада подразумева се напор на подизању квалитета укупног рада у односу на постојеће стање у школи. Унапређење васпитно-образовног рада подразумева употребу позитивних искустава из школске праксе, као и увођење нових облика, метода и организације рада који су познати и потврђени у пракси других школа, а дају позитивне резултате.

Циљ програма унапређивања образовно-васпитног рада је осавремењавање рада са ученицима и усклађивање дидактичко-методичке организације наставе и ваннаставног рада са њеним програмским циљевима.

То подразумева многобројне задатке и активности: усавршавање реализатора наставних програма у функцији модернизације наставе, примени дидактичко-методичких и стручних иновација у непосредној васпитно-образовној пракси (презентација на угледним часовима, стручне расправе о резултатима рада и тешкоћама), дидактичко-методичко инструисање наставника, нарочито приправника и наставника са ненаставних факултета, учешће на семинарима и саветовањима, правилно планирање и програмирање образовно-васпитног рада, развијање дигиталних облика наставе.

Пажња ће бити посвећена и набавци нових, савремених наставних средстава, опремању кабинета и лабораторија, радионица и салона, те ће се и на тај начин дати већи допринос унапређивању наставног процеса.

У оквиру часова одељењског старешине предвиђена су предавањима из културе лепог понашања, здравственог васпитања, развоја међупредметних компетенција, као и из професионалне оријентације. Посебна пажња одељењских заједница биће посвећена промоцији ненасилне комуникације и тимског рада, кроз радионице за ученике, планиране кроз ЧОС-ове.

Да би се ученици активно и одговорно укључили у организацију образовно-васпитног рада у школи ће радити Ученички парламент. Наставиће са радом и различите секције за заинтересоване ученике.

Програм унапређења васпитно образовног рада			
АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Семинари	Заинтересовани наставници	Сваке школске године	Евиденција код педагошко-психолошке службе о посећеним семинарима
Праћење угледних часова	Заинтересовани наставници, педагошко-психолошка служба, директор	Сваке школске године	Кроз посету угледним часовима и извештаје о посетама
Праћење часова редовне наставе	Директор, педагошко-психолошка служба, ментори	Сваке школске године	Извештај педагошко-психолошке службе, директора, ментора
Менторски рад са приправницима	Ментори, директор, педагошко-психолошка служба	Сваке школске године	Извештаји ментора, извештаји приправника, извештај педагошко-психолошке службе, извештај школске комисије са испита
Набавка нових	Педагошки колегијум и	Сваке	Записници са састанака

Школски програм 2026-2030.

наставних средстава и опреме	руководство	школске године	Педагошког колегијума, јавна набавка
Теме у оквиру ЧОС-а	Одељењске старешине и ученици	Сваке школске године	Извештај о раду одељењских заједница
Рад Ученичког парламента	Координатори и ученици	Сваке школске године	Извештај о раду Ученичког парламента, извештаји о спроведеним акцијама
Рад у оквиру секција	Задужени наставници	Сваке школске године	Извештај о раду секција, представе, пано поставке

5.2.26. Програм школског спорта и спортских активности

Ради развоја и практиковања здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности, школа у оквиру школског програма, поред наставе реализује и програм школског спорта. Школским спортом су обухваћени сви ученици кроз одељењска такмичења и припреме за такмичења. Школа обавља припреме и такмичења у складу са школским програмом. Школа може да сарађује и са локалним спортским организацијама. У току школске године школа може да организује недељу школског спорта.

Ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке деликвенције, школа у оквиру школског програма, реализује програм школског спорта, којим су обухваћени сви ученици.

Облик рада	Циљеви и задаци	Време	Носиоци активности
Организовање одељенских турнира за све ученике школе	- Задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром - Неговање такмичарског духа	Током године	Наставници физичког васпитања, Ученички парламент
Активности у природи - кросеви	- Стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад	Јесењи и пролећни крос	Наставници физичког васпитања
Организовање трибина о спортском тренингу, исхрани	- Примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (игра, такмичење)	Током године	Наставници физичког васпитања, тренери, стручњаци
Учествовање у спортским активностима и такмичењима на нивоу града, округа ..	- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина личности	Током године	Наставници физичког васпитања, Ученици
Учешће у организацији школских такмичења и сарадња са Спортским савезом Шапца	- Усвајање знања о спортовима и вредности баљења спортом - Стварање навике свакодневног физичког	Током године	Наставници физичког васпитања

Промоција спортских активности и резултата такмичења на интернет презентацији школе; ТВ, новине	вежбања - Подстицање позитивног односа према здравом начину живота и здравој исхрани - Навикавање ученика да се радују туђим успесима - Развијање пријатељства, учење фер-плеја у игри у и животу - Подстицање колективног духа, атмосфере једнакости, припадања и међусобног поштовања	Током године	Наставници физичког васпитања, Ученици, чланови секција
Организовање и програмирање школских спортских секција у складу са интересовањима ученика		јун, септембар	Наставници физичког васпитања, Ученици, чланови секција

5.2.27. Ученичке организације

Ученички парламент

Ученички парламент чине два легално изабрана представника свих одељењских заједница у школи. Ученички парламент је највише демократско тело ученика које се бави свим питањима везаним за живот и рад ученика у школи, а посебно питањима везаним за заштиту права и одговорности ученика, као и питањима учествовања ученика у доношењу одлука важних за саме ученике. Директор школе, периодично подноси извештај Ученичком парламенту о активностима у школи важним за ученике и прибавља њихово мишљење и сарадњу у вези разних садржаја из живота и рада школе. Ученички парламент доноси сваке године свој план рада за текућу годину, а има и свој Правилник о раду парламента. Парламент бира свог председника, заменика, секретара и записничара, као и своје представнике за Школски одбор, Тим за заштиту ученика, Тим за самовредновање, Актив за развојно планирање. Радом Ученичког парламента координира изабрани стручни сарадник. План рада парламента је саставни део Годишњег плана рада школе. Учешће ученика у раду ових организација је добровољно али је дужност Школе да ствара услове за њихов рад.

Циљеви Ученичког парламента су: подстицање демократизације односа у школи и развијање демократске процедуре, стварање услова за партиципацију ученика у раду школе – активно учешће ученика у образовно-васпитним активностима Школе, развијање критичког односа према друштвеним феноменима, усмеравање ка правим друштвеним и цивилизацијским вредностима, развијање културе дијалога, подстицање толеранције, развијање свести о правима и одговорностима ученика, развијање сарадње са Наставничким већем, Школским одбором и Саветом родитеља.

Према Закону, Ученички парламент може да: даје мишљење и предлоге стручним органима, Школском одбору, Савету родитеља и директору о правилима понашања у школи, Годишњем плану рада, Развојном плану школе, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње; разматра односе и сарадњу ученика и наставника односно стручног сарадника; обавештава ученике о питањима од значаја за њихово школовање.

Вршњачки едукатори

Чини их група ученика који су претходних година прошли обуке за вршњачке едукације на различите теме: медијација конфликта, технике учења, насиље у адолесцентским везама. Планирамо да ширимо мрежу вршњачких едукатора обучавањем нових, заинтересованих ученика, као и да одржимо предавања на теме за које су заинтересовани у оквиру одељењске заједнице.

Волонтери

Волонтирање представља један од основа цивилног друштва и начин на који се јачају и чувају основне људске вредности: заједништво, брига и помагање. Пружа могућност сваком појединцу да постане и буде одговоран члан заједнице, да помажући другима учи и стиче вредна искуства. Успостављањем веза које умањују разлике међу људима, кроз заједнички рад стварају се услови за заједнички живот.

Ученици волонтери у нашој укључују се у различите акције у којима се на нивоу Града обележавају важни датуми из: Национални месец правилне исхране, Светски дан борбе против ХИВ инфекције, Национални дан без дуванског дима, Светски дан вода, Светски дан здравља.

Разноликост у темама Календара здравља пружа својеврсну прилику ученицима да се упознају, усвоје нова знања и унапреде сарадњу са бројним партнерима из локалне заједнице, како оних из области здравства (Завод за јавно здравље, Општа болница, Дом здравља), тако и оних из сфере која се бави социјалном заштитом (Центар за социјални рад, Црвени крст, Фондација „Хумано срце“, Каритас Шабац), екологијом (Удружење ЕКОС).

Сарадња са партнерима из образовних институција свих нивоа (предшколских, основних, средњих и високих) реализује се кроз пројекте Новогодишњих фризура и шишања деце у Установи за децу и младе „Шабац“.

Иницирање хуманитарних активности и активности које доприносе подизању квалитета живота и солидарности у школи и локалној заједници, задатак је који препознају и тимски реализују Ученички парламент и сви запослени у школи. Дечија недеља и Прикупљање добровољних прилога за куповину новогодишњих пакетића сиромашној деци одавно се налазе у Годишњим плановима рада и Тима и Парламента.

Фондација „Хумано срце“ и Удружење Каритас незаобилазни су нам узор у неговању волонтерског духа и партнер у акцијама на нивоу Града током читаве школске године.

Црвени крст, једна од водећих институција која се залаже за солидарност и учествује у хуманитарним активностима, уједно је и једна од најстаријих институција са којом наша школа остварује сарадњу у области промоције волонтеризма.

Учешће у акцијама Добровољног давалаштва крви немогуће је замислити без волонтирања ученика наше школе, који знања и вештине стечене у нашој образовној институцији примењују помажући другим људима да активно реализују своје грађанске улоге.

Ангажујући своје индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, као и интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) волонтери наше школе припремају се да у будућем професионалном и животном простору у заједници, заузму место које им као одговорним младим људима и здравим личностима припада.

6. РАД СТРУЧНИХ ОРГАНА И СЛУЖБИ

6.1. Ненаставно особље

6.1.1. Радници на одржавању хигијене и радници на одржавању школског објекта

У школи је запослено 5 радника на одржавању хигијене, један домар и један ложач. Њихови послови су: Одржавање објекта и поправке инвентара. Одржавање чистоће у свим просторијама школе, посебно оним у којима бораве ученици (ходници, учионице, лабораторија, салон, тоалети, фискултурне сале, библиотека) као и у канцеларијама и другим просторијама у школи, у циљу обезбеђивања хигијенског радног окружења и очувања здравља ученика и запослених као и одржавање хигијене у школском дворишту и испред школе; воде бригу о инвентару и опреми која се налази у просторијама које одржавају. Пријављују оштећења и кварове на инсталацијама, инвентару и другој опреми; обављају и курирске и друге послове по налогу директора школе, помоћника директора школе и секретара. Уз редовне послове одржавања прозора, чишћење школских клупа, сређивање школе након кречења и сређивање школског дворишта.

За спремачице нарочито:

- одржавање чистоће школе и инвентара
- набавка материјала
- проветравање просторија у сменама
- контрола уласка и изласка из зграде и дежурство на ходницима у време одмора
- пријављивање недисциплинованих ученика и пријављивање штета на школском инвентару
- одржавање цвећа и зеленила у школи и око школе
- ангажовање око телефона (по потреби), припремање топлих напитака, чишћење снега и одржавање чистоће дворишта
- остале активности по налогу секретара и директора школе

За домаре нарочито:

- обавља послове одржавања и свих поправки школске зграде, припадајућих дворишта и прилаза школи, свих инсталација у школи осим инсталација централног грејања,

столарије, браварије, намештаја и инвентара и одговара за њихово исправно функционисање,

- свакодневно преко спремачица врши увид у настале кварове и оштећења инвентара и о томе обавештава најмање једанпут недељно секретара и директора школе
- обавештава секретара и директора школе о проблемима и потребама у вези одржавања и поправки и предлаже начин одржавања и поправки,
- прерађује, дорађује и поправља постојеће инвентарске предмете, инсталације и уређаје,
- одржава столарију школе,
- чисти снег у дворишту и прилазима школи
- коси траву око школе и одржава је у уредном стању
- са спремачицама учествује у свим пословима одржавања хигијене објеката приликом генералног и свих нередовних спремања школских просторија,
- стара се о набавци за рад потрошног материјала, алата и средстава потребних за свој рад, исте набавља, уноси и смешта и прибавља потребне понуде,
- одговоран је за безбедност других лица (запослених и ученика) у вези са својим радом у школској згради и дужан је да ова лиц а упозори на евентуалну опасност,
- води одговарајућу евиденцију о свом раду, средствима који су му поверени за обављање посла, ка о и о утрошку материјала за све поправке, одржавање, израду и поправке инвентарских предмета,
- сарађује при изради планова и предрачуна за послове одржавања и поправки,
- обавља теренске и курирске послове везане за рад школе, по налогу директора и секретара школе,
- обавља и друге послове по налогу директора и секретара школе.

Послови домара извршавају се под непосредним руководством и надзором директора и секретара школе.

За ложаче нарочито:

- обавља све послове око одржавања и активирања котлова и целокупне грејне инсталације у школи
- обавља и друге послове по налогу директора школе
- за свој рад одговоран је директору школе.

6.1.2. Рачуноводство школе

Програм рада рачуноводства заснива се на обавезама утврђеним Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству, Правилником о организацији буџетског рачуноводства, законским и подзаконским прописима и другим појединачним упутствима донетим на основу ових прописа као и другим нормативним актима школе. Под буџетским рачуноводством у смислу наведених законских прописа подразумева се основ и услови вођења пословних књига и других евиденција са документацијом на основу које се евидентирају све трансакције и

други догађаји који исказују промене и стање на имовини, потраживањима, обавезама, изворима финансирања, расходима, издацима, приходима и примањима и утврђивање резултата пословања. То подразумева обављање следећих послова: учешће у изради финансијског плана и плана јавних набавки, учешће у изради ребаланса, као и праћење извршења финансијског плана и плана јавних набавки, подношење извештаја о финансијском пословању органима управљања и инспекцијским службама, контирање и књижење свих пословних промена у финансијском књиговодству, обрачун исплате зарада запослених као и свих накнада запосленима, пореза и доприноса, као и потребних законски прописаних евиденција у вези наведених обрачуна и исплата, обављање благајничког пословања, односно готовинских уплата и исплата и вођење одговарајуће документације у вези благајничког пословања, извршава све послове у вези са финансијским обавезама и потраживањима вођење евиденције о основним средствима и ситном инвентару, обрачун амортизације и ревалоризације основних средстава, усклађивање стварног стања са књиговодственим, састављање и достављање извештаја о попису органима управљања, обављање осталих послова у вези материјално-финансијског пословања школе.

Периодичне односно тромесечне финансијске извештаје и завршни рачун, служба рачуноводства школе саставља и доставља у роковима прописаним чланом 8. Уредбе, на начин који се пропише подзаконским актима. Обавља и друге послове по налогу директора Школе а у складу са Законом о буџетском систему.

6.1.3. Секретар школе

Програм рада секретаријата школе заснива се на обавезама утврђеним Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о средњем образовању и васпитању и другим важећим законским и подзаконским актима. Секретар обавља управне, нормативно-правне и друге правне послове у Школи. Секретар Школе обавља следеће послове:

- 1) стара се о законитом раду Школе, указује директору и Школском одбору на неправилности у раду Школе;
- 2) обавља управне послове у Школи;
- 3) израђује опште и појединачне правне акте Школе;
- 4) обавља правне и друге послове за потребе Школе;
- 5) израђује уговоре које закључује Школа;
- 6) правне послове у вези са статусним променама у Школи;
- 7) правне послове у вези са уписом деце, ученика и одраслих;
- 8) правне послове у вези са јавним набавкама, у сарадњи са финансијском службом Школе;
- 9) пружа стручну помоћ у вези са избором Школског одбора у Школи;
- 10) пружа стручну подршку и координира рад Комисије за избор директора Школе;
- 11) прати прописе и о томе информира запослене;
- 12) друге правне послове по налогу директора.

Школски програм 2026-2030.

Школа је дужна да обезбеди секретару приступ јединственој информационој бази правних прописа.

6.2. Органи управљања и руковођења

6.2.1. Програм рада директора школе

Директор је одговоран за законитост рада и за успешно обављање делатности школе и за свој рад одговара школском одбору и министру.

Осим послова утврђених законом и статутом школе, директор:

- 1) планира и организује остваривање програма образовања и васпитања и свих активности школе;
- 2) је одговоран за обезбеђивање квалитета, самовредновање, стварање услова за спровођење спољашњег вредновања, остваривање стандарда постигнућа и унапређивање квалитета образовно-васпитног рада;
- 3) стара се о остваривању развојног плана школе;
- 4) одлучује о коришћењу средстава утврђених финансијским планом и одговара за одобравање и наменско коришћење тих средстава, у складу са законом;
- 5) сарађује са органима јединице локалне самоуправе, организацијама, удружењима;
- 6) пружа подршку у остваривању амбијента за остваривање предузетничког образовања и предузетничких активности ученика;
- 7) организује и врши педагошко-инструктивни увид и прати квалитет образовно-васпитног рада и педагошке праксе и предузима мере за унапређивање и усавршавање рада наставника и стручних сарадника;
- 8) планира и прати стручно усавршавање и спроводи поступак за стицање звања наставника и стручног сарадника;
- 9) је одговоран за регуларност спровођења свих испита у школи у складу са прописима;
- 10) предузима мере у случајевима повреда забране прописаних законом и недоличног понашања запосленог и његовог негативног утицаја на ученике;
- 11) предузима мере ради извршавања налога просветног инспектора и просветног саветника, као и других инспекцијских органа;
- 12) стара се о благовременом и тачном уносу и одржавању ажурности базе података у школи у оквиру јединственог информационог система просвете;
- 13) стара се о благовременом објављивању и обавештавању запослених, ученика и родитеља, односно другог законског заступника ученика, стручних органа и органа управљања о свим питањима од интереса за рад школе и ових органа;
- 14) сазива и руководи седницама наставничког већа, без права одлучивања;
- 15) образује стручна тела и тимове, усмерава и усклађује рад стручних органа у школи;
- 16) сарађује са родитељима, односно другим законским заступницима ученика;
- 17) подноси извештај о свом раду и раду школе органу управљања, најмање два пута годишње;
- 18) одлучује о правима, обавезама и одговорностима ученика и запослених, у складу са Законом и посебним законом;
- 19) доноси општи акт о организацији и систематизацији послова, у складу са законом;
- 20) обезбеђује услове за остваривање права, обавеза и одговорности ученика и запослених у складу са Законом и другим законом;

- 21) сарађује са ученицима и ученичким парламентом;
- 22) одлучује о жалби на решење конкурсне комисије за избор кандидата за пријем у радни однос;
- 23) обавља и друге послове у складу са законом и статутом.

1. Руковођење васпитно-образовним процесом у школи

1.1. Развој културе учења

Ствара услове за унапређивање наставе и учења у складу са образовним и другим потребама ученика Прати савремена кретања у развоју образовања и васпитања и стално се стручно усавршава .

Мотивише и инспирише запослене и ученике на критичко прихватање нових идеја и проширивање

Подстиче атмосферу учења у којој ученици постављају сопствене циљеве учења и прате свој напредак

Подстиче сарадњу и размену искустава и ширење добре праксе у школи и заједници.

1.2. Стварање здравих и безбедних услова за учење и развој ученика

Осигурава да се примењују превентивне активности које се односе на безбедност и поштовање права ученика.

Обезбеђује услове да школа буде безбедно окружење за све и да су ученици заштићени од насиља, злостављања и дискриминације

Обезбеђује да се у раду поштују међународне конвенције и уговори о људским правима и правима деце.

Обезбеђује да школа буде здрава средина са високим хигијенским стандардима .

1.3. Развој и обезбеђивање квалитета наставног и васпитног процеса у школи

Уме да користи стратешка документа о развоју образовања и васпитања у Републици Србији;

Промовише иновације и подстиче наставнике и стручне сараднике да користе савремене методе и технике учења и примењују савремене технологије у образовно-васпитном процесу;

Обезбеђује услове и подржава наставнике да раде тако да подстичу ученике да развијају сопствене вештине учења

У сарадњи са стручним сарадницима и наставницима обезбеђује да настава и ваннаставне активности подстичу креативност ученика, стицање функционалних знања и развој њихових социјалних вештина и здравих стилова живота;

Обезбеђује и развија самовалуацију свог рада и систематичну самовалуацију и евалуацију рада наставника, стручних сарадника, наставног процеса и исхода учења

1.4. Обезбеђивање инклузивног приступа у образовно-васпитном процесу

Познаје законитости дечјег и адолесцентског развоја и ствара услове за уважавање њихове различитости; Ствара климу и услове за прихватање и уважавање специфичности и различитости ученика и промовисање толеранције

Разуме потребе различитих ученика (талентованих и надарених, оних са сметњама у развоју, инвалидитетом и ученика из осетљивих друштвених група) и омогућава најбоље услове за учење и развој сваког ученика;

Осигурава да код ученика са посебним образовним потребама те потребе буду препознате и на основу њих израђени индивидуални образовни планови ,

Обезбеђује примену програма учења који ће бити прилагођени претходним знањима и искуствима ученика и уважавати разноликост средине из које они долазе.

1.5. Праћење и подстицање постигнућа ученика

Обезбеђује праћење успешности ученика кроз анализу резултата на тестовима и увидом у школски успех, у складу са стандардима постигнућа ученика.

Подстиче наставнике да користе различите поступке вредновања и самовредновања који су у функцији даљег учења ученика

Обезбеђује да се расположиви подаци о образовно-васпитном процесу користе за праћење постигнућа и напредовања ученика ,

Прати успешност ученика и промовише њихова постигнућа

2. Планирање, организовање и контролу рада установе

2.1. Планирање рада установе

Организује и оперативно спроводи доношење планова установе: организује процес планирања и додељује задатке запосленима у том процесу, иницира и надзире израду планова, обезбеђује поштовање рокова израде планова и непосредно руководи том изградом,

Обезбеђује информациону основу планирања: идентификује изворе информација потребне за планирање и стара се да информације буду тачне и благовремене

Упућује планове установе органу који их доноси.

2.2. Организација установе

Креира организациону структуру установе: систематизацију и описе радних места, образује стручна тела и тимове и организационе јединице

Обезбеђује да су сви запослени упознати са организационом структуром установе, посебно са описом свог радног места; Поставља јасне захтеве запосленима у вези са њиховим радним задацима и компетенцијама и проверава да ли запослени разумеју те задатке

Стара се да запослени буду равномерно оптерећени радним задацима

Делегира запосленима, руководиоцима стручних органа, тимова и организационих јединица послове, задатке и обавезе за њихово извршење;

Координира рад стручних органа, тимова и организационих јединица и појединаца у установи.

Обезбеђује ефикасну комуникацију између стручних органа, тимова и организационих јединица и запослених

2.3. Контрола рада установе

Примењује различите методе контроле рада установе, њених организационих јединица и запослених;

Организује и оперативно спроводи контролу рада установе: организује процес праћења, извештавања и анализе резултата и додељује задатке запосленима у том процесу, иницира и надзире процес израде извештаја и анализа, обезбеђује поштовање рокова у изради извештаја и анализа;

Обезбеђује информациону основу контроле: идентификује изворе информација потребне за контролу и стара се да информације буду тачне и благовремене;

Непосредно прати и заједно са запосленима анализира остварене резултате установе, анализира рад установе, њених јединица и запослених Предузима корективне мере када остварени резултати установе, њених јединица и појединачни резултати запослених одступају од планираних;

Упознаје органе управљања са извештајима и анализама резултата рада установе и предузетим корективним мерама

2.4. Управљање информационим системом установе

Обезбеђује да сви запослени буду правовремено и тачно информисани о свим важним питањима живота и рада установе .

Обезбеђује услове за развој и функционисање информационог система за управљање (ИСУ): набавку потребне опреме и програма, организује рад новог информационог система Доситеј и његово коришћење у свакодневном раду установе у складу са законом; Обезбеђује обуку запослених за рад са савременом информационо-комуникационом технологијом и подстиче их да је користе у раду установе и као подршку процесу учења/наставе

2.5. Управљање системом обезбеђења квалитета у установи

Примењује савремене методе управљања квалитетом .

Обезбеђује изградњу система управљања квалитетом у установи: израду процедуре управљања квалитетом и потребне документације, распоређује задатке запосленима у процесу управљања квалитетом и стара се да их они спроводе;

Обезбеђује ефикасан процес самовредновања и коришћење тих резултата за унапређивање квалитета рада установе

Заједно са наставницима и стручним сарадницима прати и анализира успешност ученика на завршним, односно матурским испитима ради планирања унапређивања рада школе

Обезбеђује сарадњу са тимовима који обављају спољашње вредновање рада установе и стара се да се резултати тог вредновања користе за унапређење рада установе.

3. Праћење и унапређивање рада запослених

3.1. Планирање, селекција и пријем запослених

Планира људске ресурсе у установи и благовремено предузима неопходне мере за реализацију плана људских ресурса

Обезбеђује спровођење поступка пријема запослених у радни однос,

3.2. Професионални развој запослених

Подстиче и иницира процес самовредновања рада и постављања циљева заснованих на високим професионалним стандардима и подржава континуирани професионални развој Осигурава да сви запослени имају једнаке могућности за учење на основу личног плана професионалног развоја кроз различите облике стручног усавршавања.

Обезбеђује услове да се запослени усавршавају у складу са годишњим планом стручног усавршавања и могућностима установе.

3.3. Унапређивање међуљудских односа

Ствара и подржава радну атмосферу коју карактерише толеранција, сарадња, посвећеност послу, охрабрење и подршка за остваривање највиших образовно-васпитних стандарда;

Својом посвећеношћу послу и понашањем даје пример запосленима у установи и развија ауторитет заснован на поверењу и поштовању;

Међу запосленима развија професионалну сарадњу и тимски рад;

Поставља себи и запосленима остваривање највиших професионалних стандарда;

Показује поверење у запослене и њихове могућности за остваривање квалитетног образовно- васпитног рада и побољшање учинка;

Комуницира са запосленима јасно и конструктивно,

3.4. Вредновање резултата рада, мотивисање и награђивање запослених

Остварује инструктивни увид и надзор образовно-васпитног рада у складу са планом рада и потребама установе , посетио 5 часова, 1 угледни час код наставника практичне наставе за образовни профил женски фризер .

Користи различите начине за мотивисање запослених Препознаје квалитетан рад запослених и користи различите облике награђивања, у складу са законом и општим правним актима , и то кроз бесплатне семинаре запослених , сајмове и друге видове учешћа запослених на пословним удружењима .

4. Развој сарадње са родитељима/старатељима, органом управљања, репрезентативним синдикатом и широм заједницом

4.1. Сарадња са родитељима/старатељима

Подстиче партнерство установе и родитеља/старатеља и ради на њиховом активном укључивању ради учења и развоја детета

Обезбеђује да установа редовно извештава родитеље/старатеље о свим аспектима свога рада, резултатима и напредовању њихове деце.

Обезбеђује унапређивање комуникацијских вештина запослених ради њихове сарадње са родитељима/старатељима.

Ствара услове да савет родитеља ефикасно функционише и развија конструктивне односе са органом управљања и стручним органима установе.

4.2. Сарадња са органом управљања и репрезентативним синдикатом у установи

Обезбеђује да орган управљања буде правовремено и добро информисан о новим захтевима и трендовима васпитно-образовне политике и праксе Обезбеђује податке који омогућују органу управљања оцену резултата постигнућа ученика и добробити деце

Обезбеђује израду годишњег извештаја о реализацији васпитно-образовног програма, школског програма и годишњег плана рада установе. У складу са својим овлашћењима омогућује органу управљања да обавља послове предвиђене законом

Омогућава репрезентативном синдикату у установи да ради у складу са Посебним колективним уговором и законом

4.3. Сарадња са државном управом и локалном самоуправом

Одржава конструктивне односе са представницима државне управе и локалне самоуправе ради задовољења материјалних, финансијских и других потреба установе , са руководиоцем.

Успоставља и одржава добре везе са локалном заједницом како би јој омогућио да се укључи у рад установе и да је подржава , присуствовао састанцима у организацији

Добро познаје расположиве ресурсе, развија односе са стратешким партнерима у заједници.

4.4. Сарадња са широм заједницом

Води установу тако да буде отворена за партнерство са различитим институцијама образовања и васпитања и другим институцијама, на националном, регионалном и међународном нивоу

Подстиче учешће установе у националним, регионалним и међународним пројектима, стручним посетама и разменама мишљења и искустава .

5. Финансијско и административно управљање радом установе

5.1. Управљање финансијским ресурсима

У сарадњи са шефом рачуноводства, обезбеђује израду и надзире примену буџета установе у складу са расположивим и планираним ресурсима;

Планира финансијске токове: приходе и расходе, приливе и одливе финансијских средстава;

Управља финансијским токовима, издаје благовремене и тачне налоге за плаћања и наплате

5.2. Управљање материјалним ресурсима

Планира развој материјалних ресурса у складу са оценом постојећег стања и могућностима прибављања тих ресурса;

Предузима мере за благовремено и ефикасно одржавање материјалних ресурса установе, тако да се образовно-васпитни процес одвија несметано;

Распоређује материјалне ресурсе на начин који обезбеђује оптимално извођење образовно-васпитног процеса;

Сарађује са локалном самоуправом ради обезбеђења материјалних ресурса;

Надзире процесе планирања и поступке јавних набавки које спроводи установа и обезбеђује њихову ефикасност и законитост;

Прати извођење радова у установи који се екстерно финансирају;

Обезбеђује ефикасност извођења радова које установа самостално финансира

5.3. Управљање административним процесима

Обезбеђује покривеност рада установе потребном документацијом и процедурама;

Стара се о поштовању и примени процедура рада установе и вођењу прописане документације;

Обезбеђује ажурност и тачност административне документације и њено систематично архивирање, у складу са законом;

Припрема извештаје који обухватају све аспекте живота установе и презентује их надлежним органима установе и шире заједнице

6. Обезбеђивање законитости рада установе

6.1. Познавање, разумевање и праћење релевантних прописа

Прати измене релевантних закона и подзаконских аката у области образовања, радних односа, финансија и управног поступка;

Разуме импликације законских захтева на начин управљања и руковођења установом;

Уме да користи стратешке документе који се односе на образовање и правце развоја образовања у Републици Србији

6.2. Израда општих аката и документације установе

Иницира и у сарадњи са секретаром планира припрему општих аката и документације;

Обезбеђује услове да општи акти и документација установе буду законити, потпуни и јасни онима којима су намењени;

Обезбеђује услове да општи акти и документација установе буду доступни онима којима су намењени и другим заинтересованим лицима, у складу са законом

6.3. Примена општих аката и документације установе

Обезбеђује да се поштују прописи, општа акта установе и води установљена документација;

Након извршеног инспекцијског и стручно-педагошког надзора израђује планове за унапређивање рада и извештаје који показују како су спроведене тражене мере.

6.2.2. Програм школског одбора

Орган управљања у Школи је Школски одбор.

Председник и чланови Школског одбора обављају послове из своје надлежности без накнаде.

САСТАВ И ИЗБОР ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Школски одбор има девет чланова, укључујући и председника.

Чланове Школског одбора именује и разрешава Скупштина града Шапца.

Решење о именовању, односно разрешењу школског одбора коначно је у управном поступку.

Школски одбор чине по три истакнута представника запослених, родитеља и јединице локалне самоуправе (од којих најмање један мора бити представник социјалних партнера- за средње стручне школе).

Чланове Школског одбора из реда запослених предлаже Наставничко веће, а из реда родитеља Савет родитеља, тајним изјашњавањем.

За члана Школског одбора не може бити предложено ни именовано лице:

које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело за које је изречена безусловна казна затвора у трајању од најмање три месеца, или које је осуђено за: кривично дело насиље у породици, одузимање малолетог лица, запуштање и злостављање малолетног лица или родоскрнављење; за кривично дело примање мита или давање мита; за кривично дело из групе кривичних дела против полне слободе, против правног саобраћаја и против човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију, ни лице за које је, у складу са законом, утврђено дискриминаторно понашање; које би могло да заступа интерес више структура (родитеља, односно других законских заступника, запослених у школи, представника локалне самоуправе), осим чланова синдиката; лице чији су послови, дужности, или функције неспојиви са обављањем послова у Школском одбору у складу са законом којим се уређује спречавање интереса при вршењу јавних функција; лице које је већ именовано за члана органа управљања друге установе; лице које је изабрано за директора друге установе, које обавља послове секретара или помоћника директора школе; и у другим случајевима, утврђеним законом.

МАНДАТ ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Мандат Школског одбора траје четири године.

Појединим члановима који се накнадно именују, мандат се везује за преостало време до истека мандата првоименованих чланова Школског одбора.

Поступак за именовање чланова Школског одбора покреће се најкасније три месеца пре истека мандата претходно именованим члановима, а предлог овлашћених предлагача доставља се скупштини града Шапца најкасније месец дана пре истека мандата претходно именованих чланова.

Скупштина града Шапца разрешиће, пре истека мандата, поједине чланове, укључујући и председника или Школски одбор, на лични захтев члана, као и ако Школски одбор доноси незаконите одлуке или не доноси одлуке које је на основу закона и статута дужан да доноси; члан Школског одбора неоправданим одсуствањима или несавесним радом онемогућава рад Школског одбора.

ПРИВРЕМЕНИ ШКОЛСКИ ОДБОР

Министар просвете именује привремени Школски одбор, ако председника и чланове Школског одбора не именује Скупштина града Шапца до истека мандата претходно именованим члановима Школског одбора.

Мандат привременог Школског одбора траје до именовања новог.

НАДЛЕЖНОСТ ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Школски одбор: доноси статут Школе, правила понашања у Школи и друге опште акте Школе и даје сагласност на Правилник о организацији и систематизацији послова;

доноси школски програм, развојни план, годишњи план рада Школе, усваја извештаје о њиховом остваривању и Извештај о вредновању и самовредновању; утврђује предлог финансијског плана за припрему буџета Републике Србије; доноси финансијски план Школе у складу са Законом; усваја Извештај о пословању Школе, Годишњи обрачун, Извештај о извођењу екскурзије; расписује конкурс за избор директора школе; даје мишљење и предлаже министру избор директора школе; доноси одлуку о проширењу делатности установе; разматра поштовање општих принципа, остваривање циљева

Школски програм 2026-2030.

образовања и васпитања и стандарда постигнућа и предузима мере за побољшање услова рада и остваривање образовно-васпитног рада; доноси план стручног усавршавања запослених и усваја извештај о његовом остваривању; одлучује по жалби на решење директора; обавља и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Школски одбор доноси одлуке већином гласова од укупног броја чланова.

Седницама школског одбора присуствује и учествује у њиховом раду представник синдиката у школи, без права одлучивања.

Седницама школског одбора, када школски одбор одлучује по одређеним питањима утврђеним законом, присуствују и учествују у њиховом раду два представника ученичког парламента, без права одлучивања.

Школски одбор састаје се у проширеном саставу када разматра и одлучује о питањима утврђеним законом. Проширени састав укључује два пунолетна ученика које бира ученички парламент школе.

Начин рада школског одбора ближе се уређује пословником о раду.

6.3. Стручни органи и службе

6.3.1. План и програм рада библиотекара и библиотеке

Остварујући циљ и задатке средњег образовања и васпитања и програмске основе школске библиотеке да својим фондовским ресурсима буде подлога и подршка васпитно-образовном процесу у школи, библиотекар ће обављати послове:

- Програмирати и остваривати рад школске библиотеке
- Вршити набавку књига
- Помагати ученицима у избору литературе и упућивати их у правилно коришћење књига
- Навикавати ученике на чување и заштиту књижног фонда
- Водити евиденцију о коришћењу библиотечке грађе
- Обавештавати кориснике о свим новинама у библиотеци
- Учествовати у раду стручних органа школе
- Стручно се усавршавати (семинари, састанци библиотекара)
- Сарађивати са Градском библиотеком и другим школским библиотекама
- Водити сталну прописану документацију о раду школске библиотеке
- По могућству организовати културно-уметничку активност
- Организовати посету Сајму књига и другим књижевним манифестацијама

САДРЖАЈ РАДА НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	САДРЖАЈ РАДА НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Планирање и програмирање рада	
Планирање активности и вођење документације о свом раду	Самостално
Непосредни рад са ученицима	
-систематско обучавање ученика за за самостално коришћење извора знања	Самостално
-помоћ ученицима при избору литературе и друге грађе	Самостално и у сарадњи са наставницима српског језика
-организовање наставних часова у библиотеци	У сарадњи са предметним наставницима
-навикавање ученика на правилно руковање књижевном грађом, на њено чување и заштита	Самостално и у сарадњи са наставницима српског језика
Сарадња са наставницима и стручним сарадницима	
Утврђивање годишњег плана обраде лектуре	Самостално и у сарадњи са наставницима српског језика
Евиденција о ученицима који нису раздужили књиге	Са одељењским старешинама
Обезбеђивање књишке грађе за стручне предмете	У сарадњи са стручним активима
Одабирање и припремање литературе за ваннаставне облике рада и такмичења	У сарадњи са реализаторима секција
Библиотечко-информатичка делатност	
Информисање корисника школске библиотеке о новоиздатим књигама	самостално

Школски програм 2026-2030.

Сређивање књишког фонда библиотеке	Самостално
припремање тематских изложби	У сарадњи са Стручним већима, вођама секција поводом Савиндана и других манифестација
вођење библиотечког пословања (инвентарисање, класификација, каталогизација)	Самостално
Културна и јавна делатност	
Припремање и организовање културних активности школе	У сарадњи са Стручним већима, вођама секција
Сарадња са Градском библиотеком	Самостално
Остале активности	
Учешће у раду стручних органа школе	Самостално
Сарадња са стручним институцијама (издавачким кућама, културним установама)	Самостално
Стручно усавршавање	Учешће на семинарима, праћење издавачке делатности

6.3.2. Програм рада Наставничког већа

Наставничко веће обавља следеће задатке: разматра предлог Школског програма; Развојног плана, Годишњег плана рада школе, Извештаја о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању; прати остваривање програма образовања и васпитања; предлаже из својих редове чланове тимова и комисија; стара се о остваривању циљева и задатака образовања и васпитања; утврђује план рада Наставничког већа за Годишњи план рада школе; разматра и усваја извештаје о успеху ученика на крају класификационих периода, полугодишта и школске године; разматра и усваја извештај тима за појачан васпитни рад са ученицима на крају класификационих периода, полугодишта и школске године; предлаже три представника из реда запослених у Школски одбор; именује чланове стручног Актива за развој школског програма; даје мишљење о кандидатима за избор директора; даје мишљење у поступку стицања звања наставника и стручних сарадника; прати и утврђује резултате рада ученика; анализира стање опремљености појединих наставних области опремом и наставним средствима и степен њихове употребе у процесу образовно-васпитног рада; планира и организује различите облике ваннаставних активности ученика; на предлог Стручних већа врши избор наставних облика, метода рада и наставних средстава; доноси одлуку о употреби уџбеника и друге уџбеничке литературе у школи; разматра и одлучује о предлогу плана и програма екскурзија и разматра учешће ученика на такмичењима и постигнуте резултате; разматра распоред часова; разматра распоред одељењских старешинстава; разматра питања од интереса за образовање ванредних ученика; утврђује испуњеност услова за завршетак школовања у року краћем од прописаног; додељује похвале и награде ученицима; доноси одлуку о избору ученика генерације; доноси одлуке о изрицању васпитно-дисциплинских мера из своје надлежности; разматра предлог директора о броју и саставу Стручних већа за области предмета; на предлог Стручних већа разматра план уписа ученика; одлучује о ослобађању ученика од наставе физичког васпитања на основу предлога лекара; обавља и друге послове утврђене законом, Статутом и другим општим актима школе.

6.3.3. Програм рада организатора практичне наставе

- Планира и програмира васпитно-образовни рад у практичној настави (која се реализује у школи и у привредним субјектима/установама)
- Помаже директору у обављању послова везаних за рад практичне наставе;
- Обавља инструктивно педагошки рад;
- Сарађује са ученичким организацијама;
- Анализира реализацију и мере за унапређење практичне наставе;
- Надзире и контролише извршење годишњег плана рада везано за практичну наставу;
- Контролише простор и инвентар и организује набавке у сарадњи са стручним већима;
- Прати евиденцију напредовања ученика на практичним облицима наставе ван установе коју воде наставници практичне наставе;
- Стручно се усавршава.
- Прати и проучава законске прописе из делокруга свога рада.

6.3.4. Програм рада Педагошког колегијума

Педагошки колегијум чине председници стручних већа, стручних актива, координатори стручних тимова и стручни сарадници.

Педагошким колегијумом председава директор, а у његовом одсуству стручни сарадник.

Педагошки колегијум разматра питања, заузима ставове и даје мишљења у вези са пословима директора који се односе на:

- 1) планирање и организацију остваривања програма образовања и васпитања и свих активности школе;
- 2) стара се о осигурању квалитета, самовредновању, остваривању стандарда постигнућа и унапређивању образовно-васпитног рада;
- 3) остваривање развојног плана школе;
- 4) сарађује са органима јединице локалне самоуправе, организацијама, удружењима;
- 5) пружа подршку у остваривању амбијента за остваривање предузетничког образовања и предузетничких активности ученика;
- 6) организује и врши педагошко-инструктивни увид и прати квалитет образовно-васпитног рада и педагошке праксе и предузима мере за унапређивање и усавршавање рада наставника и стручних сарадника.
- 7) планирање и стручно усавршавање и спровођење поступка за стицање звања наставника и стручног сарадника;
- 8) доноси индивидуални образовни план на предлог стручног тима за организацију и спровођење посебних програма и активности за унапређивање образовно - васпитног рада у школи.

6.3.5. Програм рада Стручног актива за развојно планирање

Чланови Стручног актива

Чланове Стручног актива за развојно планирање именује Школски одбор а чине га: представници наставника, стручних сарадника, јединице локалне самоуправе, Ученичког парламента и Савета родитеља.

Стручни актив за свој рад одговара Школском одбору.

Надлежности Стручног актива за развојно планирање

- доприноси повезивању свих интересних група и стварању услова за њихово учешће у развојном планирању
- доприноси успостављању партнерских односа између школе и саветника за развој школе, договарају се о даљој сарадњи што подразумева утврђивање конкретних обавеза и одговорности обе стране

- анализира потенцијале и слабости школе, предлаже потребе и приоритете развоја школе
- припрема нацрт Развојног плана школе на основу прикупљених података и урађених анализа за наредни петогодишњи период
- припрема нацрт акционих планова за реализацију приоритета развојних циљева и задатака планираних за сваку годину на почетку школске године
- прати реализацију Развојног плана школе и подноси извештај Школском одбору, Савету родитеља и Наставничком већу, једанпут годишње са предлогом мера
- сарађује на изради Годишњег плана рада школе ради усклађивања Годишњег плана рада школе са Развојним планом
- доприноси одлучивању о циљевима и приоритетима развоја школе
- предлаже нове, боље и реалније критеријуме за вредновање и остваривање постављених циљева
- доприноси одређивању носилаца планираних активности, критеријума успеха, начину и вредновању процеса и задатака
- учествује у самовредновању квалитета рада установе
- обавља и друге послове по налогу директора, просветног саветника и Школског одбора

6.3.6. Програм рада стручних већа

Стручна већа, у свом раду, обављају следеће задатке: Дају предлоге за Годишњи план рада школе и Школски програм; Прате реализацију Годишњег плана рада и учествују у изради Извештаја о раду школе; Доносе годишњи план рада стручног већа; Предлажу поделу предмета на наставнике; Врше избор уџбеника, приручника и друге литературе и предлажу Наставничком већу да одобри њихову употребу; Планирају стручно, педагошко-психолошко и методичко усавршавање и образовање наставника и прате учешће у раду стручних друштава и удружења; Остварују координацију и корелацију наставе међу предметима; Оперативно разрађују критеријуме оцењивања и раде на уједначавању критеријума оцењивања и развијању различитих модела и техника оцењивања; Пружају помоћ у раду наставницима-приправницима; Унапређују васпитно-образовни рад; Информишу своје чланове о савременим облицима, методама и средствима образовно-васпитног рада и примењују их у раду; Остварују увид у реализацију образовно-васпитних задатака (ниво знања, умења, навика и успеха ученика, тешкоће у савладавању наставних програма и др.) и предузимају мере за доследније и успешније савладавање наставног плана и програма; Анализирају успех ученика из појединих предмета и предузимају мере за пружање помоћи ученицима који заостају у раду, као и стимулисање ученика који брже напредују; Утврђују тематске садржаје допунског, додатног, индивидуалног рада и слободних активности и анализирају резултате тог рада; Дају мишљење директору о одређивању ментора за наставнике-приправнике; Размењују искуства о примени савремених метода и облика рада у наставним и ваннаставним облицима рада кроз отворене часове и активности са наставницима из других сродних школа; Развијају облике активног учења (учења кроз праксу) и облике кооперативног учења што омогућава ученицима да скупа уче радећи на заједничким пројектима; Баве се и другим питањима у складу са Законом и Статутом школе.

Стручна већа из области предмета су:

- стручно веће наставника за српски језик и књижевност и стране језике;
- стручно веће наставника за општеобразовне предмете
- стручно веће наставника из хемијско-технолошке групе предмета
- стручно веће наставника из области личних услуга

6.3.7. Програм рада школског педагога

ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА: У оквиру Годишњег плана и Школског програма израда: годишњег и оперативних планова рада педагога, плана и програма васпитног рада са ученицима (програм рада одељењског старешине, здравственог васпитања, сарадња са родитељима, ученичким организацијама; програм рада стручних органа (одељењских већа, стручних већа, Актива за развојно планирање); спровођење истраживања - њихова квантитативна и квалитативна анализа, иницирање и учешће у иновативним видовима планирања наставе и ваннаставних делатности, учешће у унапређивању опште организације образовно-васпитног рада школе, учешће у изборима одељењског старешинства, припремање наставника за планирање и реализацију програма образовања и васпитања (израда скица за глобалне и оперативне планове, припреме, плана рада одељењског старешине...), педагошко и дидактичко-методичко усавршавање наставника које се изводи на нивоу школе.

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА: праћење поступака и ефеката оцењивања ученика, праћење узрока школског неуспеха и предлагање решења, увођење нових наставних планова и програма као и осталих иновација које се планирају и реализују у школи, праћење анализе успеха и дисциплине ученика на класификационим периодима и предлагање мера за побољшање, учешће у праћењу реализације остварености општих и посебних стандарда, постигнућа ученика, израда делова за Годишњи извештај о реализацији рада школе. Учешће у истраживањима образовно-васпитне праксе, учествовање у раду комисије за проверу савладаности програма увођења у посао наставника, стручних сарадника, рад на развијању и примени инструмената за вредновање и самовредновање различитих области и активности, праћење ефеката иновативних активности, праћење реализације образовно и васпитног рада, систематско праћење и вредновање наставног процеса, развоја и напредовање ученика.

РАД СА НАСТАВНИЦИМА: пружање помоћи наставницима у реализацији угледних часова и примера добре праксе, излагања на састанцима већа, актива, стручним скуповима и родитељским састанцима, пружање помоћи наставницима у изради планова допунског, додатног рада, практичне наставе, плана рада одељењског старешине, упознавање одељењских старешина и већа са релевантним карактеристикама нових ученика, пружање помоћи одељењским старешинама у реализацији појединих садржаја ЧОС-а, пружање помоћи приправницима у процесу увођења у посао и при припреми полагања испита за лиценцу, пружање помоћи наставницима у остваривању сарадње са породицом, пружање помоћи наставницима у припреми техника и поступака самоевалуације, иницирање и пружање стручне помоћи наставницима у коришћењу различитих метода, техника и инструмената у оцењивању ученика, пружање помоћи наставницима у осмишљавању рада са ученицима којима је потребна додатна подршка (даровити, тешкоће у развоју, осетљиве

друшвене групе), оснаживање наставника за тимски рад, праћење начина вођења педагошке документације наставника, анализирање реализације праћених часова редовне наставе и давање предлога за унапређивање, мотивисање наставника на континуирано стручно усавршавање, рад на процесу подизања квалитета ученичких знања, пружање помоћи наставницима за имплементацију општих и посебних стандарда, пружање помоћи наставницима на унапређивању квалитета наставе увођењем иновација и иницирањем коришћења савремених метода и облика рада, пружање помоћи наставницима на конкретизовању и операционализовању циљева и задатака образовно-васпитног рада.

РАД СА УЧЕНИЦИМА: Прикупљање релевантних података који су значајни за рад педагога, стварање оптималних услова за индивидуални развој ученика и пружање помоћи и подршке, испитивање педагошких чинилаца неуспеха и предлагање мера за отклањање, рад на професионалној оријентацији ученика, саветодавно-васпитни рад са ученицима (групни и индивидуални): који постижу слабији успех, испољавају тешкоће у прилагођавању на живот и рад у школи и имају проблема у понашању, имају теже повреде радних и школских дужности, живе у неповољним породичним и др. социјално-педагошким условима, са ученицима који су дошли из других животних средина, пружање помоћи и подршке ученицима при укључивању у пројекте и активности стручних и невладиних организација, анализирање предлога и сугестија ученика за унапређивање рада школе и помоћ у њиховој реализацији, оспособљавању ученика за самообразовање и коришћење слободног времена, Рад на превенцији насиља (Тим за заштиту ученика од насиља), Анкетирање ученика у оквиру Развојног планирања, учешће у појачаном васпитном раду за ученике који врше повреду правила.

САРАДЊА И САВЕТОДАВНИ РАД СА РОДИТЕЉИМА: Прикупљање података значајних за упознавање и праћење ученика, информисање родитеља о психолошко-педагошким карактеристикама и проблемима њихове деце и пружање подршке, упознавање родитеља са важећим законима, протоколима о заштити ученика од насиља, злостављања и занемаривања, учешће у педагошком образовању родитеља, учешће у професионалном информисању родитеља, учешће у реализацији програма сарадње школе са родитељима (родитељски састанци, Савет родитеља ...).

РАД СА ДИРЕКТОРОМ, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА: на истраживању постојеће образовно-васпитне праксе и специфичних проблема и потреба установе и предлагање мера за унапређење, по питању приговора и жалби ученика и родитеља на оцене, у оквиру рада стручних тимова и комисија и редовна размена информација, на заједничком планирању активности, изради стратешких докумената установе, анализа и извештаја о раду, на расподели одељењских старешинстава, на планирању активности у циљу јачања наставничких и личних компетенција, на проналажењу најефикаснијих начина унапређивања вођења педагошке документације.

РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА: учествовање у раду Наставничког већа, учествовање у раду тимова, већа, актива и комисија на нивоу Школе, сарадња са образовним, здравственим, социјалним, научним, културним и другим установама и учествовање у истраживањима.

САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ: активно учествовање у раду стручних друштава, сарадња са Националном службом за запошљавање, Центром за стручно усавршавање, комисијама на нивоу локалне самоуправе које се баве унапређивањем положаја ученика и услова за раст и развој, осмишљавање програмских активности за пружање подршке развоју младих.

ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ: евиденције на дневном, месечном и годишњем нивоу, израда, припрема и чување посебних протокола, чек листа за праћење наставе и васпитних активности, припрема за послове предвиђене годишњим планом и оперативним плановима, прикупљање података о ученицима и чување материјала који садржи податке о ученицима у складу са етичким кодексом, стручно усавршавање.

6.3.8. Програм рада школског психолога

ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА: У оквиру Годишњег плана и програма израда: глобалног и оперативних планова рада психолога, учешће у изради одређених делова Годишњег плана и школског програма рада школе, Учествовање у изради акционих планова и предлога пројеката, Учествовање у планирању и реализацији посебних програма, припрема плана посете часовима у школи, припремање плана сопственог стручног усавршавања, спровођење истраживања - њихова квалитативна и квалитативна анализа, иницирање и учешће у иновативним видовима планирања наставе и ваннаставних делатности, учешће у унапређивању опште организације образовно-васпитног рада школе, учешће у изборима одељењског старешинства.

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА: Учешће у праћењу и вредновању образовно васпитног рада и предлагање мера за побољшања, учествовање у праћењу и подстицању напредовања ученика, континуирано праћење и вредновање остварености стандарда постигнућа, праћење и вредновање примене ИОП-а, учешће у изради извештаја о раду школе.

РАД СА НАСТАВНИЦИМА: јачање компетенција и професионални развој наставника, одабирање ефикаснијих средстава, облика и метода рада, полазећи од узраста, способности и других карактеристика ученика, вредновање ученичких постигнућа, пружање подршке наставницима у раду са ученицима из осетљивих друштвених група, са неадаптивним облицима понашања, пружање помоћи наставницима у раду са родитељима, око правилног вођења педагошке документације прикупљањ, предузимање мера за ученике који теже савладавању програмске задатке, помоћ стручним већима у реализацији њихових послова, помоћ наставницима у раном препознавању тешкоћа ученика и индивидуализацији рада, инструктивни рад са наставницима око посећеног часа, учешће у истраживањима у оквиру самовредновања, учешће у истраживањима у оквиру развојног планирања.

РАД СА УЧЕНИЦИМА: Праћење, подстицање и пружање подршке укупном развоју ученика у домену физичких,интелектуалних,емоционалних и социјалних капацитета и предлагању мера у интересу развоја и добробити ученика. Стручним пословима у заштити од насиља и стварању безбедне средине за развој ученика,заштити од дискриминације и социјалне искључености ученика.У сарадњи са одељењским старешинама: упознавање са психолошким карактеристикама ученика, реализација садржаја часова одељењског старешине у вези са актуелним питањима из живота ученика, професионалне орјентације, ментално-хигијенских проблема и осталих садржаја, дијагностиковање и испитивање узрока тешкоћа ученика, , анамнестичких података од ученика за досијеа, успостављање боље комуникације на релацији наставник-ученик.

САРАДЊА И САВЕТОДАВНИ РАД СА РОДИТЕЉИМА: Прикупљање података о ученицима од родитеља, а који су значајни за рад са њима, информисање родитеља о психолошким карактеристикама њихове деце, обављање саветодавног рада са родитељима ученика који имају тешкоће у развоју, учењу и понашању, врше повреду правила

понашања, који се школују по ИОП-у. Учешће у реализацији сарадње школе и родитеља (општи и одељењски родитељски састанци, Савет родитеља...). Сарадња и саветодавни рад са родитељима у вези професионалне орјентације њихове деце.

РАД СА ДИРЕКТОРОМ, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА: на припреми докумената установе, извештаја, прегледа и анализа, размена, планирање и усаглашавање послова са другим стручним сарадницима.

РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА: учествовање у раду Наставничког већа, Педагошког колегијума, учествовање у раду Тима за инклузију, учествовање у раду тимова установе.

САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ: сарадња са локалном заједницом и широм друштвеном средином. Сарадња са стручним институцијама (здравственим, социјалним, Националном службом за запошљавање и др.), сарадња са психолозима који раде у другим установама,), координацији сарадње и обезбеђивању примене одлука савета родитеља школе и општинских савета родитеља, спровођењу стратешких одлука Министарства у школи, у складу са својим описом посла.

ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ: припрема за рад, прикупљање, чување и заштита материјала који садржи личне податке о ученицима, вођење документације о свом раду (план и програм рада, дневник рада, досијеи о ученицима,...); вођење евиденције о извршеним анализама, истраживањима, посећеним часовима, активностима идр., стручно усавршавање.

6.3.9. Програм рада Савета родитеља

Школа има Савет родитеља као саветодавни орган.

Савет родитеља чини по један представник родитеља ученика, односно другог законског заступника сваког одељења, а бирају их родитељи ученика на првом родитељском састанку који сазива одељењски старешина на почетку школске године.

Савет родитеља бира три предложена представника родитеља у Школски одбор на основу тајног гласања, а изабрана су она три предложена кандидата која добију највише гласова присутних чланова Савета родитеља, под условом да у моменту гласања седници присуствује више од половине чланова Савета родитеља.

Савет родитеља сазива и њиме руководи председник који се бира јавним гласањем на конститутивној седници савета родитеља, на којој се на исти начин бирају и заменик председника и записничар.

На седници Савета родитеља води се записник који потписују записничар и председник Савета родитеља.

Савет родитеља доноси пословник о раду, којим уређује начин рада, поступак избора, трајање и престанак мандата чланова Савета родитеља, у складу са законом и овим статутом.

НАДЛЕЖНОСТ САВЕТА РОДИТЕЉА

Савет родитеља:

- предлаже представнике родитеља, односно других законских заступника ученика у Школски одбор;
- предлаже своог представника у све обавезне тимове школе;
- учествује у предлагању изборних садржаја и у поступку избора учбеника;
- разматра предлог школског програма, развојног плана, годишњег плана рада;
- разматра извештај о остваривању програма образовања и васпитања, развојног плана и годишњег плана школе, спољашњем вредновању, самовредновању, завршном испиту, резултатима националног и међународног тестирања и спровођење мера за обезбеђивање и унапређивање квалитета образовно-васпитног рада;
- разматра намену коришћења средстава од донација и од проширене делатности школе;
- предлаже школском одбору намену коришћења средстава остварених радом ученичке задруге и прикупљених од родитеља односно другог законског заступника;
- разматра и прати услове за рад школе, услове за одрастање и учење, безбедност и заштиту ученика;
- учествује у поступку прописивања мера заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа прописаних чл.108. Закона;
- даје сагласност на програм и организовање екскурзије и разматра извештај о њиховом остваривању;
- предлаже представника и његовог заменика за општински савет родитеља;
- разматра и друга питања утврђена статутом.

Савет родитеља своје предлоге, питања и ставове упућује Школском одбору, директору, стручним органима Школе и ученичком парламенту.

ОПШТИНСКИ САВЕТ РОДИТЕЉА

Општински савет родитеља чине представници савета родитеља, свих школа са подручја градске општине (у даљем тексту: Општина).

Представници савета родитеља бирају се сваке школске године.

Општински савет родитеља:

- даје мишљење, иницира акције и предлаже мере за остваривање права детета, унапређивање образовања, васпитања и безбедности деце, односно ученика у општини;
- учествује у утврђивању општинских планова и програма који су од значаја за остваривање образовања, васпитања и безбедности деце;
- прати и разматра могућности за унапређивање једнаког приступа, доступности и могућности образовања и васпитања за децу, односно ученике; спречавања социјалне искључености деце односно ученика из угрожених и осетљивих група на територији општине;
- пружа подршку савету родитеља свих установа на територији општине у вези са питањима из њихове надлежности;
- заступа интересе деце и ученика општине у ситуацијама које су од значаја за унапређивање њиховог образовања, васпитања, безбедности и добробити на територији општине;
- сарађује са организацијама које делују у области образовања и васпитања.

7. АКТИВ ЗА РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Чланове актива за развој школског програма за школску 2021/2022. годину именовало је Наставничко веће и то су:

Стручни актив	Чланови актива
Стручни актив за развој школског програма	1. Мирјана Лекић - председник актива 2. Сњежана Јовановић - школски психолог 3. Татјана Алимпић 4. Драган Аћимовић 5. Душица Остојић 6. Бранка Којић

У изради Школског програма учествовала секретар школе Ружица Симић и директор Влада Кекић. У изради школског програма учествовали су сви предметни наставници као и председници стручних већа Драгица Мићић, Сања Рајчевић, Јелена Станојевић, Снежана Савић и Драган Аћимовић.

Стручни актив за развој школског програма чине наставници и стручни сарадници које именује Наставничко веће школе коме и одговара за свој рад. Задаци чланова стручног актива утврђени су општим и посебним основама школског програма и Статутом школе.

Обавезе чланова овог стручног актива састоје се у планирању активности, реализације, развоја школског програма и сарадње са породицама и локалном самоуправом, праћењу напредовања ученика у остваривању задатака образовања, евидентирању стручног усавршавања и друга стручна питања образовно-васпитног рада.

8. ЕВАЛУАЦИЈА

Праћење остваривања Школског програма ће се реализовати кроз следеће облике рада:

- Стручни актив за развој школског програма и Педагошки колегијум ће пратити израду и реализацију Школског програма
- Увид у остваривање планова и програма васпитно-образовног рада, обавезних и изборних наставних предмета
- Анализа реализације Наставног плана и програма редовне, додатне, допунске наставе и слободних активности - на седницама одељењских и Наставничких већа
- Анализа успеха ученика - на седницама одељењских и Наставничких већа
- Анализа владања ученика, похвале, награде, васпитно-дисциплинске мере - на седницама одељењских и Наставничких већа
- Анализа реализације појединих наставних предмета и осавремењавања наставног рада - на седницама стручних већа, на састанцима Тима за самовредновање
- Праћењем реализације свих облика васпитно-образовног рада - стручни сарадници, директор и помоћник директора, Педагошки колегијум
- Праћењем рада стручних органа школе - директор, Наставничко веће
- Презентација реализације Школског програма на састанцима Савета родитеља школе и Школског одбора

Садржај

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА:	7
1. УВОДНИ ДЕО	9
1.1. ПРОФИЛ ШКОЛЕ	9
1.1.1. Историјат школе.....	9
1.1.2. Школа данас	9
1.1.3. Реч директора	10
1.1.4. Материјално-технички услови.....	10
1.1.5. Опрема и наставна средства.....	13
1.2. Циљеви школског програма	14
2. ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ СРЕДЊЕГ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА	19
2.1. Циљеви и општи исходи средњег образовања и васпитања	19
2.2. Остваривање образовања и васпитања.....	21
2.2.1. Облици образовно-васпитног рада.....	21
2.3. Праћење, вредновање и оцењивање рада ученика	22
2.3.1. Оцењивање изборних предмета.....	22
2.3.2. Критеријуми оцењивања.....	22
2.3.3. Оцене из владања	24
2.3.4. Поступак изрицања васпитних и васпитно -дисциплинских мера ученицима због неоправданог изостајања са наставе	24
2.3.5. Праћење напредовања ученика	25
2.3.6. Испити.....	26
2.4. Матурски и завршни испити	28

2.4.1. Матурски испит-Техничар за заштиту животне средине.....	28
2.4.2. Матурски испит - Хемијски лаборант.....	30
2.4.3. Завршни испит модни кројач.....	31
3. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА И ЈЕЗИК НА КОМ СЕ ОСТВАРУЈУ	34
4. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ, МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА	35
4.1. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ХЕМИЈСКУ И ФАРМАЦЕУТСКУ ТЕХНОЛОГИЈУ	35
4.2. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	39
4.3. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ШТАМПЕ	43
4.4. План наставе и учења: ФРИЗЕР	47
4.5. План наставе и учења: МОДНИ КРОЈАЧ	51
4.6. План наставе и учења: ПЕДИКИР-МАНИКИР	54
4.7. План наставе и учења: ХЕМИЈСКИ ЛАБОРАНТ	58
4.8. План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	61
(стари)	61
5. ПРОГРАМИ РАДА	64
5. 1. Програми секција.....	64
5.1.1. Музичка секција.....	65
5.1.2. Библиотека секција	66
5.1.3. Драмска секција	67
5.1.4. Еколошка секција.....	68
5.1.5. Историјска секција.....	69
5.1.6. Кошаркашка секција.....	70
5.1.7. Кројачка секција.....	71

5.1.8. Ликовна секција	71
5.1.9. Литерарна секција.....	72
5.1.10. Одбојкашка секција	73
5.1.11. Планинарска секција.....	74
5.1.12. Секција „Ученичка компанија“	75
5.1.13. Рецитаторска секција.....	76
5.1.14. Секција „Занимљива наука“	77
5.1.15. Секција „Уради сам“.....	80
5.1.16. Фолклорна секција.....	82
5.1.17. Секција личних услуга	83
5.1.18. Стонотениска секција	84
5.2. Програми осталих активности	89
5.2.1. Програм активности којима се развија способност за решавање проблема, комуникација, тимски рад, самоиницијатива и подстицање предузетничког духа	89
5.2.2. Програм безбедности и здравља на раду	92
5.2.3. Програм додатне подршке ученицима.....	94
5.2.4. Програм допунске, додатне, припремне наставе и такмичења	96
5.2.5. Програм дуалног образовања	98
5.2.6. Програм заштите животне средине.....	101
5.2.7. Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања .	103
5.2.8. Програм здравствене заштите	107
5.2.9. Програм излета и екскурзија.....	110
5.2.10. Програм индивидуалног образовног плана.....	116
5.2.11. Програм каријерног вођења и саветовања	118
5.2.12. Програм културне активности школе	122

5.2.13. Програм подршке инклузији Рома	125
5.2.14. Програм превенције осипања и подршке ученицима.....	126
5.2.15. Програм превенције ризичних облика понашања	130
5.2.16. Програм промоције и маркетинга школе	131
5.2.17. Програм рада одељењске заједница.....	133
5.2.18. Програм рада одељењских већа	137
5.2.19. Програм рада одељењског старешине	139
5.2.20. Програм сарадње са локалном самоуправом и друштвеном средином.....	143
5.2.21. Програм сарадње са породицом	146
5.2.22. Програм социјалне заштите ученика	149
5.2.23. Програм стицање знања и вештина матураната за потребе одбране земље у условима ванредног и ратног стања.....	151
5.2.24. Програм стручног усавршавања наставника.....	152
5.2.25. Програм унапређења васпитно образовног рада	155
5.2.26. Програм школског спорта и спортских активности	157
5.2.27. Ученичке организације.....	159
6. РАД СТРУЧНИХ ОРГАНА И СЛУЖБИ.....	161
6.1. Ненаставно особље.....	161
6.1.1. Радници на одржавању хигијене и радници на одржавању школског објекта.	161
6.1.2. Рачуноводство школе	162
6.1.3. Секретар школе	163
6.2. Органи управљања и руковођења	165
6.2.1. Програм рада директора школе.....	165
6.2.2. Програм школског одбора.....	171
6.3.1. План и програм рада библиотекара и библиотеке.....	174

Школски програм 2026-2030.

6.3.2. Програм рада Наставничког већа	176
6.3.3. Програм рада организатора практичне наставе	177
6.3.4. Програм рада Педагошког колегијума	177
6.3.5. Програм рада Стручног актива за развојно планирање	178
6.3.6. Програм рада стручних већа	180
6.3.7. Програм рада школског педагога	181
6.3.8. Програм рада школског психолога	184
6.3.9. Програм рада Савета родитеља	186
7. АКТИВ ЗА РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	188
8. ЕВАЛУАЦИЈА	189